

Skonsolidowany raport roczny za rok 2007 DZ BANK Polska S.A.

Spis treści

LIST DO AKCJONARIUSZY	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007	5
Wybrane dane finansowe	5
Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej	7
Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości	11
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	26
Skonsolidowany bilans	27
Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	29
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	30
Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	32
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ DZ BANK POLSKA S.A.	82
OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU	114
INFORMACJE DOTYCZĄCE ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ DZ BANK POLSKA S.A.	116
OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA	153
RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY OPINIĘ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z BADANIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	155

List do Akcjonariuszy

Szanowni Państwo,

W 2007 roku DZ BANK Polska udowodnił, że konsekwentna realizacja spójnej strategii przynosi pozytywne rezultaty. Znacząco poprawiliśmy działalność operacyjną i niemal podwoiliśmy skonsolidowany zysk. Niestety, ostateczny wynik został obciążony przez konieczność utworzenia rezerw w związku z pogorszeniem sytuacji jednego z kredytobiorców, co wyszło na jaw w lutym 2008 r. i zgodnie z zasadami rachunkowymi w całości znalazło odzwierciedlenie w sprawozdaniu za omawiany okres finansowy.

DZ BANK Polska rozwijał się dzięki koncentracji na obsłudze kluczowej grupy swoich klientów, czyli dużych korporacji, małych i średnich przedsiębiorstw oraz zamożnych osób indywidualnych. Pokażny wzrost liczby klientów, zarówno firm jak i osób prywatnych, to efekt nieustannego podnoszenia poziomu usług oraz ciągłego wzbogacania oferty produktowej.

W segmencie bankowości korporacyjnej nacisk położono na najwyższej jakości zarządzanie relacjami z klientami, elastyczność w podejściu do ich potrzeb, szybkość w podejmowaniu decyzji kredytowych oraz oferowanie nowoczesnych produktów. Poza poszerzeniem oferty bankowości transakcyjnej, uczyniliśmy wysiłek, by stać się jednym z wiodących polskich banków, oferujących innowacyjne instrumenty pochodne w obszarze skarbu, takie jak np. zabezpieczanie cen towarów. Jestem szczególnie usatysfakcjonowany pełną integracją naszej spółki zależnej AmerBrokers, która - poza oferowaniem typowych usług maklerskich – stała się jednym z najbardziej aktywnych graczy na rynku IPO i usług uzupełniających dla klientów korporacyjnych. Na polu finansowania strukturyzowanego i obsługi przedsiębiorstw niemieckich, Bank ściśle współpracował ze swoją spółką macierzystą DZ BANK AG. Dodatkowo, naszą ofertę dla klientów korporacyjnych zwieńczyliśmy bliską współpracą z innymi spółkami Grupy DZ BANK, takimi jak VB Leasing czy OeVAG/Investkredit.

W zakresie bankowości prywatnej oferta produktowa została znacząco rozbudowana dzięki zintensyfikowanej współpracy z firmami ubezpieczeniowymi oraz funduszami inwestycyjnymi, zwłaszcza Union Investment TFI z Grupy DZ BANK. Umożliwiliśmy naszym klientom dostęp do najwyższej jakości bankowości prywatnej i zarządzania majątkiem dzięki współpracy z DZ PRIVATBANK Schweiz. Bogatą paletę produktów poszerzyły też depozyty strukturyzowane, a wszyscy klienci bankowości prywatnej zostali objęci usługami Concierge.

Kontynuowaliśmy i wzmocniliśmy naszą politykę nieustannego podnoszenia kwalifikacji i lojalności pracowników poprzez różnego rodzaju szkolenia i seminaria. Nasi pracownicy brali też udział w programach szkoleniowych organizowanych przez naszą spółkę matkę. W celu zbudowania jeszcze doskonalszych standardów jakości, z sukcesem wdrożyliśmy zasady zarządzania jakością. Widocznym efektem działań podjętych w kierunku pozyskania, rozwoju i utrzymania najlepszych pracowników była nominacja DZ BANK Polska do tytułu „Solidny Pracodawca 2007”.

W 2008 roku DZ BANK Polska nadal będzie konsekwentnie realizował swój cel służenia tym Klientom, którzy cenią sobie indywidualne podejście, elastyczność i zaangażowanie banku. Mimo trwającego na rynku finansowym niepokoju, jestem przekonany, że przyjęty przez nas biznesowy model stabilnego wzrostu, przy ścisłej kontroli kosztów i ryzyka, przyniesie naszym udziałowcom, klientom i pracownikom dalszą satysfakcję.

Rainer Fuhrmann

Prezes Zarządu

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2007

Wybrane dane finansowe

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	31-12-2007	31-12-2006	31-12-2007	31-12-2006
Przychody z tytułu odsetek	113 121	87 142	29 952	22 349
Przychody z tytułu opłat i prowizji	22 874	15 552	6 056	3 989
Zysk (strata) brutto	19 827	10 439	5 250	2 677
Zysk (strata) netto	14 334	7 258	3 795	1 861
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(274 009)	45 795	(72 551)	11 745
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	12 207	52 700	3 232	13 516
Przepływy pieniężne netto	(261 802)	98 495	(69 318)	25 261
Aktywa razem	2 263 501	2 135 880	631 910	557 496
Depozyty innych banków	371 625	417 156	103 748	108 884
Zobowiązania wobec klientów	1 536 337	1 356 050	428 905	353 949
Kapitał własny	241 665	227 527	67 466	59 388
Kapitał zakładowy	123 000	123 000	34 338	32 105
Liczba akcji (w szt.)	41 000 000	41 000 000	-	-
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN/ EUR)	5,89	5,55	1,64	1,45
Współczynnik wypłacalności (w %)	11,97	14,93	-	-
Zysk (strata) na jedną akcję (w PLN/ EUR)	0,35	0,18	0,09	0,05

Zasady przeliczenia na EUR

Wybrane dane finansowe zaprezentowane powyżej przeliczone zostały na EURO według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu przeliczono na EURO według średniego kursu ogłoszonego na dzień 31 grudnia 2007 r. przez Narodowy Bank Polski – PLN/EUR 3,5820 (2006 r.: PLN/EUR 3,8312),
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat przeliczono na EURO według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatnie dni miesiący od stycznia do grudnia 2007 r. - PLN/EUR 3,7768 (2006 r.: PLN/EUR 3,8991).

Do przeprowadzenia przeliczenia według powyższych zasad zastosowano następujące kursy:

- kurs na koniec stycznia 2007 r. - PLN/EUR 3,9320,
- kurs na koniec lutego 2007 r. - PLN/EUR 3,9175,

- kurs na koniec marca 2007 r. - PLN/EUR 3,8695,
- kurs na koniec kwietnia 2007 r. - PLN/EUR 3,7879,
- kurs na koniec maja 2007 r. - PLN/EUR 3,8190,
- kurs na koniec czerwca 2007 r. - PLN/EUR 3,7658,
- kurs na koniec lipca 2007 r. - PLN/EUR 3,7900,
- kurs na koniec sierpnia 2007 r. - PLN/EUR 3,8230,
- kurs na koniec września 2007 r. - PLN/EUR 3,7775,
- kurs na koniec października 2007 r. - PLN/EUR 3,6306,
- kurs na koniec listopada 2007 r. - PLN/EUR 3,6267,
- kurs na koniec grudnia 2007 r. - PLN/EUR 3,5820.

Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej

Grupa kapitałowa DZ BANK Polska

Podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej DZ BANK Polska S.A. (Grupy Kapitałowej) jest DZ BANK Polska S.A. („Bank”). W skład grupy wchodzi spółka zależna Dom Maklerski AmerBrokers S.A. („Dom Maklerski”), w której Bank posiada 100% udziałów.

DZ BANK Polska S.A. – podmiot dominujący grupy

DZ BANK Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Piłsudskiego 3 zarejestrowany jest w Sądzie Rejonowym dla m. St. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 0000046610. Podstawowym przedmiotem działalności Banku według PKD jest pozostała działalność bankowa (65.12.A). DZ BANK Polska S.A. notowany jest na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w kategorii finanse (banki).

Przedmiotem działalności Banku jest zgodnie ze statutem wykonywanie następujących czynności bankowych:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów bankowych,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie akredytyw,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych oraz operacji, których przedmiotem są warranty,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- wykonywanie terminowych operacji finansowych,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
- wykonywanie czynności bankowych na zlecenie innych banków,
- udzielanie pożyczek pieniężnych oraz pożyczek i kredytów konsumenckich,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym.

Przedmiotem działalności Banku mogą być również następujące czynności nie będące czynnościami bankowymi:

- obejmowanie lub nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innych osób prawnych oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych,
- zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,

- dokonywanie na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika, na zasadach określonych przepisami ustawy Prawo bankowe,
- nabywanie i zbywanie nieruchomości oraz wierzytelności zabezpieczonych hipoteką,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
- świadczenie usług maklerskich przez własne biuro maklerskie na zasadach określonych w ustawie Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi,
- świadczenie usług leasingowych, faktoringowych i forfaitingowych,
- wykonywanie czynności powierniczych w tym funkcji banku – depozytariusza dla funduszy inwestycyjnych i emerytalnych,
- rozliczanie obrotu papierami wartościowymi, prawami majątkowymi oraz finansowymi instrumentami pochodnymi,
- świadczenie usług finansowych polegających na prowadzeniu działalności akwizycyjnej w rozumieniu ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- świadczenie usług finansowych polegających na pośredniczeniu w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych,
- świadczenie usług finansowych polegających na pośrednictwie ubezpieczeniowym w rozumieniu ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym,
- świadczenie usług finansowych polegających na wykonywaniu czynności związanych z leasingiem, faktoringiem, forfaitingiem w zakresie pozyskiwania nabywców powyższych usług dla firm prowadzących taką działalność.

Dom Maklerski AmerBrokers S.A. – spółka należąca do grupy

Dom Maklerski AmerBrokers S.A. z siedzibą w Warszawie przy Al. Jerozolimskie 123a zarejestrowany jest w Sądzie Rejonowym dla m. St. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 0000033351. Podstawowym przedmiotem działalności domu maklerskiego jest działalność maklerska.

Zgodnie z decyzją Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (KPWiG-4021-36/2001) Dom Maklerski AmerBrokers S.A. wykonuje czynności w zakresie:

- oferowania papierów wartościowych w obrocie pierwotnym lub pierwszej ofercie publicznej,
- nabywania lub zbywania papierów wartościowych na cudzy rachunek (usługi brokerskie),
- nabywania lub zbywania papierów wartościowych na własny rachunek w celu realizacji zadań związanych z organizacją rynku regulowanego,
- zarządzania cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie,
- doradztwa w zakresie obrotu papierami wartościowymi,
- prowadzenia rachunków papierów wartościowych oraz rachunków pieniężnych służących do ich obsługi,
- podejmowania czynności faktycznych i prawnych związanych z obsługą towarzystw funduszy inwestycyjnych, towarzystw emerytalnych i funduszy emerytalnych,
- dokonywania czynności związanych z obrotem prawami majątkowymi i towarami giełdowymi,

na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1537), Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538), Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach

publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 1999 r. w sprawie określenia czynności, których wykonywanie przez dom maklerski nie wymaga zezwolenia (Dz. U. z 2000 r. Nr 2, poz. 21).

Okres objęty raportem

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej DZ BANK Polska S.A. zostało sporządzone według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. i obejmuje podsumowanie istotnych zasad rachunkowości, skonsolidowany bilans, skonsolidowany rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym, skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje również dane porównywalne według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r.

Bank sporządza samodzielnie sprawozdania finansowe. Do sprawozdania finansowego Banku zostały włączone po uprzednich eliminacjach dane spółki zależnej Dom Maklerski AmerBrokers S.A. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe i porównywalne dane finansowe zawierają dane łączne.

W prezentowanym okresie nie nastąpiło połączenie DZ BANK Polska S.A. z innymi spółkami.

Skład Zarządów i Rad Nadzorczych spółek grupy

DZ BANK Polska S.A.

Skład Zarządu według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r.

▪ Rainer Fuhrmann	Prezes Zarządu
▪ Andrzej Kopeć	Członek Zarządu
▪ Friedrich Graf zu Rantzau	Członek Zarządu

Skład Rady Nadzorczej według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r.

▪ Dr Thomas Duhnkrack	Przewodniczący Rady Nadzorczej
▪ Karl-Heinz von Oppenkowski	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
▪ Marek Forster	Członek Rady Nadzorczej
▪ Małgorzata Góra	Członek Rady Nadzorczej
▪ Wolfgang Perdich	Członek Rady Nadzorczej

Dom Maklerski AmerBrokers S.A.

Skład Zarządu według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r.

▪ Jacek Jaszczołt	Prezes Zarządu
▪ Jarosław Cisło	Członek Zarządu

Skład Rady Nadzorczej według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r.

- Rainer Fuhrmann Przewodniczący Rady
- Friedrich Graf zu Rantzau Zastępca Przewodniczącego Rady
- Andrzej Kopeć Członek Rady

Informacje dotyczące zmian w składzie Zarządów i Rad Nadzorczych zawarte są w sprawozdaniu Zarządu (str. 108).

Informacja co do możliwości kontynuowania działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę Kapitałową DZ BANK Polska S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości

1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA	12
2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI	14
2.1. Konsolidacja	14
2.2. Sprawozdawczość według segmentów	15
2.3. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	15
2.4. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń	15
2.5. Przychody i koszty z tytułu odsetek oraz przychody i koszty o podobnym charakterze	18
2.6. Przychody z tytułu opłat i prowizji	18
2.7. Przychody z tytułu dywidend	18
2.8. Aktywa finansowe	18
2.9. Kompensowanie instrumentów finansowych	20
2.10. Umowy sprzedaży i odkupu	20
2.11. Utrata wartości aktywów finansowych	21
2.12. Wartości niematerialne	22
2.13. Rzeczowe aktywa trwałe	22
2.14. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	23
2.15. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	23
2.16. Leasing	23
2.17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23
2.18. Należności i zobowiązania gospodarki własnej	24
2.19. Rezerwy	24
2.20. Świadczenia pracownicze	24
2.21. Odroczone podatki dochodowe	24
2.22. Kredyty i pożyczki otrzymane	25
2.23. Wycena jednostek zależnych i stowarzyszonych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym	25

1. Podstawa sporządzenia sprawozdania

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy DZ BANK Polska S.A. obejmuje okres jednego roku kończący się 31 grudnia 2007 r. i zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE) obowiązującym na dzień 31 grudnia 2007 r., a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz 694 z późniejszymi zmianami) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r., w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 209, poz. 1744).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych standardów rachunkowości i interpretacji które wejdą w życie po dniu bilansowym. Poniżej przedstawiono ocenę Grupy dotyczącą wpływu nowych standardów i interpretacji.

Opublikowane zostały pewne nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSF, których zastosowanie nie jest jeszcze obowiązkowe. Poniżej przedstawiono ocenę Spółki dotyczącą wpływu tych nowych standardów i interpretacji.

- **MSSF 8 „Segmenty operacyjne”**

MSSF 8 został wydany 30 listopada 2006 r., i zastępuje MSR 14 „Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności”. MSSF 8 ma zastosowanie po raz pierwszy do okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2009 r. Standard specyfikuje jak jednostka powinna prezentować dane na temat segmentów operacyjnych i wymaga prezentowania informacji opartych na raportach wykorzystywanych wewnętrznie. Standard wprowadza również wymagania wprowadzenia ujawnień dotyczących produktów, usług, obszarów geograficznych i głównych klientów. Grupa będzie postępować zgodnie z niniejszą interpretacją.

Pozostałe standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacji wydanych przed Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, zarówno te zatwierdzone bądź oczekujące na zatwierdzenie przez Komisję Europejską, albo nie mają zastosowania do sprawozdania finansowego Grupy albo też nie miałyby istotnego wpływu na to sprawozdanie.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej zostały konsekwentnie zastosowane do wszystkich okresów prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu, o ile nie wskazano inaczej.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe DZ BANK Polska S.A. podlegające konsolidacji sporządzono na dzień 31 grudnia 2007 r. zgodnie z MSSF.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe Domu Maklerskiego AmerBrokers S.A. podlegające konsolidacji sporządzono na dzień 31 grudnia 2007 r. zgodnie z polskimi zasadami rachunkowości (PZR) obejmującymi m. in.

- Ustawę o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r.,
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych,

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości domów maklerskich i jednostek organizacyjnych banków, w ramach których prowadzona jest działalność maklerska i zostało odpowiednio skorygowane do stanu zgodnego z MSSF co do zasad ujawniania, ujmowania i wyceny.

DZ BANK Polska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Piłsudskiego 3 zarejestrowany jest w Sądzie Rejonowym dla m. St. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, nr KRS 0000046610. Podstawowym przedmiotem działalności Banku według PKD jest działalność bankowa. Szczegółowe informacje odnośnie przedmiotu działalności Banku określonej w statucie spółki przedstawione są w informacji podstawowej (str. 6).

Podmiotem dominującym w stosunku do DZ BANK Polska S.A. jest DZ BANK AG z siedzibą we Frankfurcie.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 31 marca 2008 r.

2. Zasady rachunkowości

2.1. Konsolidacja

a) Jednostki zależne

Jako jednostki zależne uznaje się wszystkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co występuje zazwyczaj w przypadku posiadania większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

W sprawozdaniu jednostkowym jednostki zależne wyceniane są według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisu aktualizującego.

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego łączone są sprawozdania finansowe jednostki dominującej oraz jednostek zależnych poprzez sumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów. Ponadto:

- dokonuje się wyłączenia wartości bilansowej inwestycji jednostki dominującej w jednostkach zależnych oraz tej części kapitału spółek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej,
- określa udziały mniejszości w zysku lub stracie netto skonsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- określa i prezentuje oddzielnie od kapitału własnego jednostki dominującej udziały mniejszości w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych,
- dokonuje się odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości poszczególnych składników aktywów jednostek zależnych w przypadku wystąpienia utraty wartości inwestycji podmiotu dominującego w tych jednostkach.

Salda rozliczeń między jednostkami grupy kapitałowej oraz transakcje zawierane wewnątrz grupy kapitałowej i wynikające z nich niezrealizowane zyski wyłącza się w całości. Wyłączane są również niezrealizowane straty wynikające z transakcji zawieranych między jednostkami Grupy Kapitałowej, chyba że nastąpiła utrata wartości i niemożliwe jest odzyskanie kosztów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zmienia się tam, gdzie jest to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

b) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle związane jest z posiadaniem od 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostki stowarzyszone rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według ceny nabycia.

Udział w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś ich udział w zmianach stanu innych kapitałów odpowiednio w innych kapitałach. Wartość bilansowa inwestycji jest korygowana o łączne zmiany stanu udziału w kapitale własnym danej jednostki stowarzyszonej. Gdy udział w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału w jej kapitale własnym zaprzestaje się ujmować dalsze straty, chyba że przejęto zobowiązanie lub dokonano płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Eliminowane są również niezrealizowane straty, chyba że wystąpiła utrata wartości przekazanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostają poddane korekcie w niezbędnym zakresie dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.2. Sprawozdawczość według segmentów

Zważywszy na rodzaje ryzyk i poziomy zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych za segmenty objęte obowiązkiem sprawozdawczym uznaje się segmenty branżowe.

Transakcje pomiędzy podmiotem dominującym a podmiotami zależnymi wyodrębnionymi jako segmenty dokonywane są na normalnych, komercyjnych warunkach.

2.3. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie funkcjonalnej, czyli walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa prowadzi działalność. Jednostkowe sprawozdanie finansowe prezentowane jest w walucie złote polskie (PLN), która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Grupy. Wartości w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w tysiącach złotych, o ile nie jest wskazane inaczej.

b) Transakcje i salda bilansowe

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak np. instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysku i straty z tytułu zmian wartości godziwej.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak np. instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

Różnice kursowe z tytułu pozycji pieniężnych, takich jak np. dłużne papiery wartościowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, w części przypadającej na przychody lub odpowiednio koszty odsetkowe ustalone według metody zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej uwzględnia się w rachunku zysków i strat.

2.4. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej, począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na

aktywnych rynkach oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej jako zobowiązania.

Przyjmuje się, że co do zasady wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty). W przypadku gdyby znana była inna cena tego samego instrumentu określona jako wartość godziwa na podstawie innych bieżących transakcji rynkowych lub na podstawie technik wyceny opartych na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych, to zyski lub odpowiednio straty są wykazywane w dniu początkowego ujęcia.

Wbudowane instrumenty pochodne wydziela się, czyli traktuje jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Grupa może wyznaczać niektóre instrumenty pochodne jako zabezpieczenie:

- wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań, albo uprawdopodobnionego na podstawie wiążącej umowy przyszłego zobowiązania,
- przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych z tytułu ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub prognozowanej transakcji (na dzień sprawozdawczy nie było tego rodzaju instrumentów),
- wartości netto inwestycji w jednostkach działających za granicą (na dzień sprawozdawczy nie było tego rodzaju instrumentów).

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych niespełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się w odniesieniu do instrumentów pochodnych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające, pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w MSR 39.

W przypadku zastosowania rachunkowości zabezpieczeń, w momencie zawarcia transakcji dokumentowana jest relacja między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją oraz cele i strategia zarządzania zabezpieczanym ryzykiem. Ponadto dokonywana jest również ocena efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej lub odpowiednio przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczonych mierzona metodą retrospektywną.

a) Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania, które można przypisać do ryzyka, przed którym dokonywane jest zabezpieczenie. Efektywne zmiany wartości godziwej instrumentów IRS oraz powiązanych

z nimi pozycji zabezpieczanych ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu wyceny w wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń”. Efektywne zmiany w wartości godziwej instrumentów FX Forward ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na działalności bankowej”.

W przypadku, gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w rachunku zysków i strat przez okres pozostały do terminu wymagalności lub odpowiednio zapadalności.

b) Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych, ujmuje się w kapitale własnym. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat oraz zalicza do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja zostanie ujęta w rachunku zysków i strat (np. w momencie wystąpienia prognozowanej transakcji sprzedaży, która jest przedmiotem zabezpieczenia).

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaśł albo został sprzedany lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane według stanu na ten moment w kapitale własnym, pozostają w kapitale własnym, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty wykazane dotychczas w kapitale własnym są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

c) Zabezpieczenie inwestycji netto

Instrumenty zabezpieczające wartość netto inwestycji w jednostki działające za granicą wykazywane są podobnie jak zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Zyski lub straty dotyczące efektywnej części transakcji zabezpieczającej ujmowane są w kapitale własnym, natomiast zyski lub straty dotyczące części nieefektywnej wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Zyski i straty ujęte w kapitale własnym są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży jednostki działającej za granicą.

d) Instrumenty pochodne, niespełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Niektóre instrumenty pochodne nie spełniają kryteriów rachunkowości zabezpieczeń. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych niespełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

2.5. Przychody i koszty z tytułu odsetek oraz przychody i koszty o podobnym charakterze

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące następujących instrumentów finansowych:

- wycenianych według zamortyzowanego kosztu,
- wycenianych w wartości godziwej, zarówno wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, jak i dostępnych do sprzedaży.

Odsetki ujmowane są z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji związanych z nimi przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa (ESP) to stopa, dla której zdyskontowane (przez oczekiwany okres do wymagalności lub odpowiednio zapadalności, lub w uzasadnionych przypadkach okres krótszy) przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Do obliczenia efektywnej stopy procentowej szacuje się przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

2.6. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów ujmowane są jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu (z wyjątkiem przypadków kiedy ustalenie efektywnej stopy nie jest możliwe) i odraczane, jeśli to właściwe, do czasu wykorzystania kredytu.

2.7. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend ujmowane są w rachunku wyników w momencie ustalenia praw udziałowców/akcjonariuszy do ich otrzymania.

2.8. Aktywa finansowe

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Klasyfikacja danego instrumentu dokonywana jest na moment jego początkowego ujęcia. Późniejsza reklasyfikacja dokonywana jest zgodnie z MSR 39.

a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu,
- aktywa finansowe wyznaczone jako wyceniane w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii na moment początkowego ujęcia. Jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu zalicza się również instrumenty pochodne, o ile nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające dla potrzeb rachunkowości zabezpieczeń.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają generalnie, gdy wydawane są środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi.

c) Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia przepływach pieniężnych i terminie wymagalności, które Grupa ma zamiar i możliwość utrzymania do terminu wymagalności. W przypadku sprzedaży części portfela aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje przeklasyfikowanie pozostałej części do kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące ani pożyczkami i należnościami, ani inwestycjami utrzymwanymi do upływu terminu wymagalności, ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Co do ogólnej zasady aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to zaangażowania, które Grupa zamierza utrzymywać przez czas określony. Mogą one zostać sprzedane w celu poprawy płynności lub w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – tj. dzień, w którym podjęte zostaje zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży danego składnika aktywów. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywa finansowe wyłącza się z bilansu, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu

wygasły lub gdy dokonano przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na dzień bilansowy wyceniane według wartości godziwej równej wartości rynkowej, z wyjątkiem tych które nie są przedmiotem obrotu na rynku, wycenianych w cenie nabycia skorygowanej o odpisy z tytułu utraty wartości. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według zamortyzowanego kosztu (skorygowanej ceny nabycia), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na kapitał własny, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale własnym ujmują się w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki od tej kategorii aktywów naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej ceny rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie istnieje lub nie ma kwotowań wartość godziwa ustalana jest przy zastosowaniu technik wyceny. Obejmują one wykorzystanie przeprowadzonych ostatnio transakcji na zasadach rynkowych, odwołanie się do innych podobnych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji a także inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku, w zależności od tego, która z technik jest właściwa. W przypadku braku możliwości ustalenia w wiarygodny sposób wartości godziwej składnik aktywów jest wyceniany według ceny nabycia.

2.9. Kompensowanie instrumentów finansowych

Kompensowanie składników aktywów finansowych i zobowiązań finansowych nie jest dokonywane.

2.10. Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje sell buy-back, „repo”) są w sprawozdaniu finansowym odpowiednio sklasyfikowane jako papiery wartościowe przeznaczone do obrotu lub dostępne do sprzedaży, ale odrębnie wykazywane. Zobowiązanie wobec kontrahenta z tytułu w/w transakcji ujmują się odpowiednio w zobowiązaniach finansowych z tytułu przeniesienia aktywów finansowych. Cenę zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje buy sell-back, „reverse repo”) ujmują się jako należności finansowe z tytułu otrzymania aktywów finansowych. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a odkupu traktuje się jako odsetki i nalicza się metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy odpowiednio w koszty lub przychody odsetkowe.

Papiery wartościowe pożyczane kontrahentom pozostają w sprawozdaniu finansowym.

Pożyczonych oraz nabytych w ramach transakcji buy-sell-back papierów wartościowych nie ujmują się w sprawozdaniu finansowym. W przypadku gdy takie papiery wartościowe zostały

sprzedane osobom trzecim, w sprawozdaniu, odpowiednio w bilansie i rachunku zysków i strat, ujmuje się różnicę netto między przychodem ze sprzedaży a wyceną w wartości godziwej zobowiązania do zwrotu zabezpieczenia.

2.11. Utrata wartości aktywów finansowych

a) Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Bank przyjmuje jako podstawowe podejście do oceny obiektywnych dowodów wystąpienia utraty wartości podejście indywidualne. Ustalenie odpisów aktualizujących wartość aktywów przeprowadza się metodą portfelową (na bazie analizy grup) tylko wtedy, gdy można tego dokonać w wiarygodny sposób.

Bank dokonuje oceny wszystkich ekspozycji kredytowych pod kątem identyfikacji obiektywnych dowodów utraty wartości według danych aktualnych na dzień dokonywania aktualizacji wartości.

Do obiektywnych dowodów utraty wartości ekspozycji kredytowej zalicza się informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- znaczące trudności finansowe kontrahenta,
- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłaceniem odsetek lub kapitału,
- przyznanie kredytobiorcy przez Bank, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych kredytobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Bank by nie udzielił,
- wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej kontrahenta,
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub dające się zaobserwować dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą ekspozycji kredytowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika portfela, w tym:
  - negatywne zmiany dotyczące statusu płatności kredytobiorców w grupie (np. zwiększona ilość opóźnionych płatności lub zwiększona liczba posiadaczy kart kredytowych, którzy osiągnęli limit kredytowy i spłacają miesięczną kwotę minimalną); lub
  - krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłaceniem ekspozycji kredytowych w grupie (np. wzrost wskaźnika bezrobocia w obszarze geograficznym pożyczkobiorcy, spadek cen nieruchomości w przypadku kredytów hipotecznych w danym regionie, niekorzystne zmiany w kondycji branży, która dotyczy kredytobiorców w grupie).

Jeżeli istnieją obiektywne dowody utraty wartości ekspozycji kredytowej, Bank szacuje możliwą do odzyskania wartość ekspozycji kredytowej. Kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowaną według pierwotnej, efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat.

W przyszłych przepływach pieniężnych uwzględnia się przewidywane przepływy z tytułu kapitału kredytu, odsetek oraz ewentualnej windykacji z zabezpieczeń (z uwzględnieniem kosztów windykacji).

W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana jest wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości, wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

b) Aktywa wyceniane w wartości godziwej

Na każdy dzień bilansowy dokonywana jest ocena, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazaną w rachunku zysków i strat – zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane w rachunku zysków i strat. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

2.12. Wartości niematerialne

a) Wartość firmy

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym nie występuje składnik aktywów w postaci wartości firmy.

b) Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (1-10 lat).

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.13. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) wówczas, gdy w ich wyniku następuje ulepszenie, które będzie skutkowało wpływem korzyści ekonomicznych. Pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Amortyzację środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- budynki - 40 lat,
- inwestycje w obce środki trwałe - 10 lat (lub okres umowy najmu/dzierżawy/leasingu, jeżeli jest krótszy niż 10 lat),
- urządzenia i środki transportu - 1-10 lat.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się nie rzadziej niż raz w roku, w tym na dzień bilansowy sprawozdania rocznego.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.14. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych

Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne podlegają przeglądowi celem ustalenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Jeżeli takie przesłanki istnieją, oblicza się wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalną stanowi wyższa z dwóch następujących kwot: cena sprzedaży netto danego składnika aktywów (wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży) i wartość użytkowa. Wartość użytkową stanowi bieżąca wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych z tytułu kontynuacji użytkowania danego składnika aktywów oraz jego zbycia po zakończeniu okresu użytkowania.

2.15. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

Przeznaczone do zbycia aktywa trwałe wycenia się w kwocie niższej spośród ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z transakcją zbycia. Aktywów tych nie amortyzuje się.

2.16. Leasing

Zawarte przez Grupę umowy leasingu to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego rozliczana jest w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej.

W razie rozwiązania umowy leasingu operacyjnego przed upływem okresu jej obowiązywania, ewentualna płatność, wymagana na rzecz leasingodawcy tytułem kary umownej, powiększa koszty w okresie, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy.

2.17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę, środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków, bony skarbowe oraz inne papiery wartościowe Skarbu Państwa.

2.18. Należności i zobowiązania gospodarki własnej

W przypadku, gdy dla danego typu należności lub zobowiązań gospodarki własnej termin można uznać za krótki, to w/w pozycje ujmuje się w wartości nominalnej. Późniejsza wycena dokonywana jest w kwocie wymagającej zapłaty z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość.

2.19. Rezerwy

Rezerwy ujmuje się wówczas gdy istnieje prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest bardziej prawdopodobne, że wymagany będzie wypływ zasobów w celu wywiązania się z tego obowiązku, aniżeli że nie będzie wymagany taki wypływ zasobów oraz gdy jego wielkość można wiarygodnie oszacować.

2.20. Świadczenia pracownicze

W rachunku zysków i strat ujmowane są skutki powstania zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych. Wysokość zobowiązań z tytułu tych świadczeń wyliczana jest corocznie przez niezależnego aktuarusza metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu tych świadczeń ustala się poprzez dyskontowanie szacowanych przyszłych wypływów pieniężnych, przy zastosowaniu stóp procentowych wysokiej jakości obligacji komercyjnych, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnego zobowiązania.

2.21. Odroczony podatek dochodowy

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości, metodą bilansową, jako różnice przejściowe pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na podstawie ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym i ujmuje się jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzone są również z tytułu strat podatkowych w latach ubiegłych i roku bieżącym, których możliwość odliczenia w przyszłości od dochodów do opodatkowania spowoduje zmniejszenie wypływu zasobów ekonomicznych w związku z regulowaniem zobowiązań podatkowych. Pozycję z tytułu odroczonego podatku dochodowego, odpowiednio aktywa bądź zobowiązania, wykazuje się netto (po kompensacie), jeżeli odwrócenie przejściowych różnic dodatnich i ujemnych nastąpi w tym samym okresie i dotyczyć będzie zobowiązań względem tej samej jurysdykcji podatkowej. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji danych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania danych zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Główne różnice przejściowe powstają w związku z odpisami z tytułu utraty wartości kredytów i aktualizacją wyceny kontraktów na instrumenty pochodne.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w kapitale własnym,

a następnie przenosi do rachunku zysków i strat wraz z realizacją odroczonego zysku lub strat.

2.22. Kredyty i pożyczki otrzymane

Kredyty i pożyczki otrzymane ujmują się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki wykazuje się według zamortyzowanego kosztu (skorygowanej ceny nabycia). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą pomniejszoną o koszty transakcyjne, a wartością wykupu ujmują się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.23. Wycena jednostek zależnych i stowarzyszonych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych ujmowane są w cenach nabycia zgodnie z MSR 27. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości tych składników aktywów dokonuje się w kwocie równej nadwyżce ich wartości bilansowej nad wartością odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej składnika aktywów zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest kwotą możliwą do uzyskania ze sprzedaży składnika aktywów na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, po potrąceniu kosztów zbycia. Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

w tys. PLN	Nota	okres	
		od 01-01-2007 do 31-12-2007	od 01-01-2006 do 31-12-2006
Przychody z tytułu odsetek		113 121	87 142
Koszty z tytułu odsetek		(71 970)	(55 158)
Wynik z tytułu odsetek	(2)	41 151	31 984
Przychody z tytułu opłat i prowizji		22 874	15 552
Koszty z tytułu opłat i prowizji		(3 395)	(2 943)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	(3)	19 479	12 609
Przychody z tytułu dywidendy	(4)	662	122
Wynik na działalności handlowej	(5)	27 639	20 178
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	(9)	(6)	(815)
Wynik z tytułu wyceny w wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń		-	32
Inne przychody operacyjne		2 426	1 520
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(6)	(13 294)	1 747
Koszty działania Grupy	(7)	(53 416)	(46 990)
Amortyzacja		(5 104)	(4 940)
Inne koszty operacyjne	(8)	(1 768)	(5 008)
Wynik z tytułu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		2 058	-
Zysk (strata) brutto		19 827	10 439
Podatek dochodowy	(11)	(5 493)	(3 181)
część bieżąca		(2 757)	(121)
część odroczone		(2 736)	(3 060)
Zysk (strata) netto		14 334	7 258
Średnia ważona liczba akcji		41 000 000	41 000 000
Zysk (strata) na jedną akcję (w PLN)	(12)	0,35	0,18

Noty zawarte na stronach 34-80 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania.

Skonsolidowany bilans

Aktywa

w tys. PLN	Nota	31-12-2007	31-12-2006
Kasa, operacje z bankiem centralnym	(13)	45 268	57 328
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	(14)	108 426	40 911
Inne aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	(14)	-	487
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	(15)	151 026	155 022
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	(16)	647 746	885 246
Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów	(17)	1 277 785	962 672
Rzeczowe aktywa trwałe	(19)	5 600	6 053
Wartości niematerialne i prawne	(18)	13 991	14 661
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(26)	6 915	9 633
Pozostałe aktywa	(20)	5 256	2 379
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		1 488	1 488
Aktywa razem		2 263 501	2 135 880

Pasywa

w tys. PLN	Nota	31-12-2007	31-12-2006
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	(21)	99 978	34 375
Depozyty innych banków	(22)	371 625	417 156
Zobowiązania wobec klientów	(23)	1 536 337	1 356 050
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych		-	87 291
Rezerwy	(25)	48	913
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		28	56
Inne zobowiązania	(24)	13 820	12 512
Zobowiązania ogółem		2 021 836	1 908 353
KAPITAŁY			
Kapitał zakładowy	(29)	123 000	123 000
Kapitał zapasowy		82 494	82 494
Pozostałe kapitały rezerwowe		21 893	14 635
Kapitał z aktualizacji wyceny	(30)	(242)	140
Niepodzielony wynik		14 520	7 258
zysk (strata) z lat ubiegłych		186	-
zysk (strata) roku bieżącego		14 334	7 258
Kapitały mniejszości		-	-
Kapitały razem		241 665	227 527
Pasywa razem		2 263 501	2 135 880

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Współczynnik wypłacalności	11,97	14,93
Wartość księgowa	241 665	227 527
Liczba akcji	41 000 000	41 000 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w PLN)	5,89	5,55

Noty zawarte na stronach 34-80 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania.

Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

w tys. PLN	Nota	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Kapitał własny na początek okresu		227 527	216 735
Kapitał zakładowy na początek okresu		123 000	123 000
Kapitał zakładowy na koniec okresu		123 000	123 000
Kapitał zapasowy na początek okresu		82 494	82 494
Kapitał zapasowy na koniec okresu		82 494	82 494
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu		140	(3 394)
Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny		(382)	3 534
wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(242)	4 363
efekt podatkowy wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		46	(829)
wycena rzeczowych aktywów trwałych		(186)	-
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu		(242)	140
Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu		14 635	7 939
Zmiana kapitałów rezerwowych		7 258	6 696
podział zysku		7 258	6 696
Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu		21 893	14 635
Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu		7 258	6 696
Zmiana zysku (straty) z lat ubiegłych		(7 072)	(6 696)
podział zysku		(7 258)	(6 696)
inne zmiany	(30)	186	-
Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu		186	-
Zysk (strata) roku bieżącego		14 334	7 258
Kapitał własny na koniec okresu		241 665	227 527

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) netto	14 334	7 258
II. Korekty:	(288 343)	38 537
Amortyzacja	5 104	4 940
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	(2 418)	(21 261)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	(6 115)	(7 437)
Zyski (straty) z działalności inwestycyjnej	(1 568)	1 035
Podatek dochodowy (z rachunku zysków i strat)	5 493	3 181
Podatek dochodowy zapłacony	(2 632)	(23)
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu i instrumentów wbudowanych	(67 515)	96 197
Zmiana stanu innych aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnośnym do rachunku zysków i strat	-	(296)
Zmiana stanu kredytów, pożyczek i innych należności	(327 355)	(200 109)
Zmiana stanu instrumentów pochodnych zabezpieczających stanowiących aktywa oraz korekt wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych przed ryzykiem stopy procentowej	-	1 403
Zmiana stanu kosztów płaconych z góry	(783)	1 089
Zmiana stanu innych aktywów	(2 094)	(125)
Zmiana stanu zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu i instrumentów wbudowanych	65 603	(83 624)
Zmiana stanu zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	134 756	199 528
Zmiana stanu zobowiązań finansowych z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	(87 291)	44 840
Zmiana stanu instrumentów pochodnych zabezpieczających stanowiących zobowiązania oraz korekt wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych przed ryzykiem stopy procentowej	-	(501)
Zmiana stanu rezerw	(865)	(4 900)
Zmiana stanu przychodów pobranych z góry	12	344
Zmiana stanu innych zobowiązań	196	2 749
Inne korekty	(871)	1 507
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I +/- II)	(274 009)	45 795
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	366 248	145 336
Zbycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych	365 643	145 136
Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	69	101
Inne wpływy inwestycyjne	536	99
II. Wydatki	(354 041)	(92 636)
Nabycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych	(351 094)	(87 650)
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(2 947)	(4 986)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I - II)	12 207	52 700

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
C. Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
I. Wpływy	-	-
II. Wydatki	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I - II)	-	-
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	(261 802)	98 495
F. Środki pieniężne na początek okresu	886 991	788 496
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D)	625 189	886 991

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	34
2. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	36
3. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI	36
4. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	36
5. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ	37
6. AKTUALIZACJA WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH	37
7. KOSZTY DZIAŁANIA GRUPY ORAZ KOSZTY OGÓLNO-ADMINISTRACYJNE	38
8. INNE KOSZTY OPERACYJNE	38
9. WYNIK Z TYTUŁU AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH INNYCH NIŻ WYCENIANE WEDŁUG WARTOŚCI GODZIWEJ ZE SKUTKIEM WYCENY ODNOSZONYM DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	38
10. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	38
11. OBCIĄŻENIA PODATKOWE	39
12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	39
13. KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	40
14. AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	40
15. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	42
16. LOKATY W INNYCH BANKACH ORAZ KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE INNYM BANKOM	43
17. KREDYTY, POŻYCZKI I INNE NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	44
18. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	45
19. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	46
20. POZOSTAŁE AKTYWA	47
21. ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU I INSTRUMENTY WBUDOWANE	47
22. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	47
23. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	48

24. INNE ZOBOWIĄZANIA	48
25. POZOSTAŁE REZERWY	48
26. ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	49
27. REZERWY Z TYTUŁU ODPRAW EMERYTALNYCH I INNYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	50
28. POZYCJE WARUNKOWE I POZABILANSOWE	51
29. KAPITAŁ PODSTAWOWY	53
30. KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	53
31. DYWIDENDA PRZYPADAJĄCA NA JEDNĄ AKCJĘ	53
32. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	54
33. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	54
34. POZOSTAŁE INFORMACJE	55
34.1 Sprawy sporne	55
34.2 Przeciętne zatrudnienie	56
34.3 Dane porównawcze	57
34.4 Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury bilansu i wynik finansowy	57
34.5 Wydarzenia po dacie bilansu	57
35. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	58
35.1 Ryzyko operacyjne	61
35.2 Ryzyko kredytowe	62
35.3 Ryzyko walutowe	67
35.4 Ryzyko stopy procentowej	68
35.5 Ryzyko utraty płynności	70
35.6 Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według jednostek, grup kapitałowych, branż i obszaru geograficznego	71
35.7 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	75
35.8 Zarządzanie kapitałem	76
35.9 Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości	80

1. Segmenty działalności

Poniższe tabele przedstawiają rachunek wyników i bilans Grupy według segmentów branżowych.

Tabela: Rachunek wyników i bilans Grupy według segmentów branżowych na dzień 31 grudnia 2007 r.

w tys. PLN	Obszar klientów korporacyjnych	Obszar klientów indywidualnych	Obszar skarbu	Działalność maklerska	Pozostałe	Razem
Wynik na działalności bankowej*	53 077	5 146	27 137	10 960	(7 395)	88 925
Koszty działania, odpisy aktualizujące wartość i rezerwy	(24 080)	(2 855)	(8 395)	(6 432)	(27 336)	(69 098)
Wynik brutto**	28 997	2 291	18 742	4 528	(34 731)	19 827
Podatek dochodowy	-	-	-	(782)	(4 711)	(5 493)
Wynik netto	28 997	2 291	18 742	3 746	(39 442)	14 334
Aktywa	1 310 454	7 484	830 732	65 253	49 578	2 263 501
Pasywa	1 020 454	293 596	600 053	65 253	284 145	2 263 501

Tabela: Rachunek wyników i bilans Grupy według segmentów branżowych na dzień 31 grudnia 2006 r.

w tys. PLN	Obszar klientów korporacyjnych	Obszar klientów indywidualnych	Obszar skarbu	Działalność maklerska	Pozostałe	Razem
Wynik na działalności bankowej*	40 292	4 771	19 624	5 850	(6 427)	64 110
Koszty działania, odpisy aktualizujące wartość i rezerwy	(13 292)	(2 712)	(7 629)	(4 515)	(25 523)	(53 671)
Wynik brutto**	27 000	2 059	11 995	1 335	(31 950)	10 439
Podatek dochodowy	-	-	-	(83)	(3 098)	(3 181)
Wynik netto	27 000	2 059	11 995	1 252	(35 048)	7 258
Aktywa	938 205	12 662	854 038	52 338	278 637	2 135 880
Pasywa	870 814	276 065	487 793	52 338	448 870	2 135 880

* na wynik na działalności bankowej składają się: wynik z tytułu odsetek, wynik z tytułu opłat i prowizji oraz wynik z pozycji wymiany i na operacjach finansowych

** bez alokacji kosztów ogólnych, w tym systemu informatycznego

W ramach Grupy Kapitałowej DZ BANK Polska S.A. jednostka dominująca – DZ BANK Polska S.A. prowadzi działalność bankową, a jednostka zależna – Dom Maklerski AmerBrokers S.A. – działalność maklerską.

a) Działalność bankowa

DZ BANK Polska S.A. działa w następujących segmentach branżowych/obszarach:

- obszar klientów korporacyjnych,
- obszar klientów indywidualnych, w tym obsługiwanych w ramach bankowości prywatnej,
- obszar skarbu.

W ofercie skierowanej do klientów korporacyjnych znajdują się: obsługa bieżąca rachunków, bankowość elektroniczna, inwestowanie nadwyżek finansowych, kredyty, zarządzanie płatnościami, operacje dokumentowe, gwarantowanie transakcji handlowych, faktoring, rachunki powiernicze, transakcje walutowe, transakcje w zakresie instrumentów pochodnych i papierów wartościowych.

Oferta dla klientów indywidualnych obejmuje: obsługę bieżąca rachunków, bankowość elektroniczną, inwestowanie nadwyżek finansowych, kredyty, zarządzanie płatnościami, operacje dokumentowe, gwarantowanie transakcji handlowych, faktoring, rachunki powiernicze, transakcje walutowe, transakcje w zakresie instrumentów pochodnych i papierów wartościowych.

Obszar skarbu obsługuje klientów Banku w zakresie następujących produktów:

- FX (SPOT, FORWARD, FUTURES) - transakcji wymiany walutowej natychmiastowej i terminowej,
- opcji walutowych,
- instrumentów umożliwiających zarządzanie ryzykiem stopy procentowej:
  - transakcji zamiany stopy procentowej IRS,
  - walutowych transakcji zamiany stopy procentowej CIRS,
  - transakcji na przyszłą stawkę procentową FRA,
- transakcji kupna i sprzedaży papierów wartościowych w tym bonów skarbowych i obligacji Skarbu Państwa,
- transakcji lokat negocjowanych.

Jednocześnie Bank działa na rynku międzybankowym w zakresie transakcji lokacyjno-depozytowych, walutowych, pochodnych i operacji na papierach wartościowych.

Ocena dochodowości poszczególnych segmentów działalności Banku prowadzona jest w oparciu o alokację wyników poszczególnych klientów i produktów, z zastosowaniem cen transferowych opartych o aktualne stawki rynkowe według zasad zatwierdzonych przez Zarząd Banku. Wyniki osiągane na produktach obszaru skarbu w związku z obsługą klientów korporacyjnych i indywidualnych są równolegle zaliczane do wyników tych obszarów. Uzgodnienie do wyniku całego Banku następuje poprzez korektę w pozycji "Pozostałe". Podział kosztów pomiędzy segmenty dotyczy bezpośrednich kosztów jednostek organizacyjnych. Pozostałe koszty nie są alokowane do segmentów. Rachunek wyników prezentowany jest w układzie rachunkowości zarządczej.

b) Działalność maklerska

Obszar działalności maklerskiej to Dom Maklerski AmerBrokers S.A. obsługujący klientów detalicznych za pośrednictwem internetu. Oferta AmerBrokers S.A. obejmuje:

- nabywanie oraz sprzedaż papierów wartościowych i instrumentów pochodnych na rachunek klienta,
- oferowanie papierów wartościowych w publicznym obrocie,
- doradztwo w zakresie pozyskiwania kapitału,
- przechowywanie papierów wartościowych klienta,
- obrót papierami wartościowymi niedopuszczonymi do publicznego obrotu,
- pośrednictwo w obrocie jednostkami uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
- usługi na szeroko pojętym rynku niepublicznym.

2. Wynik z tytułu odsetek

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Przychody z tytułu odsetek	113 121	87 142
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	1 484	1 231
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	6 117	7 493
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	13	92
Kredyty i pożyczki	105 206	78 141
Pozostałe	301	185
Koszty z tytułu odsetek	(71 970)	(55 158)
Rozliczenia z bankami i klientami	(71 518)	(52 173)
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(452)	(2 985)
	41 151	31 984

W skład przychodów z tytułu odsetek i innych przychodów o podobnym charakterze wchodzi (1 145) tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 2 115 tys. PLN) odsetek naliczanych, dotyczących aktywów finansowych dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości.

3. Wynik z tytułu opłat i prowizji

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Przychody z tytułu opłat i prowizji	22 874	15 552
Oplaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	3 679	2 176
Oplaty i prowizje z tytułu działalności maklerskiej	11 731	6 226
Pozostałe opłaty, w tym:	7 464	7 150
opłaty miesięczne	1 977	1 714
przelewy i transakcje gotówkowe	3 014	2 772
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(3 395)	(2 943)
	19 479	12 609

4. Przychody z tytułu dywidend

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	662	122
	662	122

5. Wynik na działalności handlowej

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Wynik z pozycji wymiany	25 614	20 024
Wynik na pozostałej działalności handlowej	2 025	154
Instrumenty dłużne*	222	(246)
Instrumenty kapitałowe	908	296
Instrumenty pochodne stopy procentowej	913	129
Pozostałe	(18)	(25)
	27 639	20 178

* w tym instrumenty pochodne związane z papierami wartościowymi, wynik z tytułu instrumentów dłużnych po uwzględnieniu przychodów odsetkowych ujmowanych w pozycji przychodów z tytułu odsetek wynosi 1 688 tys. PLN (2006 r.: 985 tys. PLN)

Wynik z pozycji wymiany walutowej obejmuje zyski i straty z przeliczenia aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych oraz na walutowych instrumentach pochodnych, takich jak: swap walutowy, forward, futures, CIRS, opcje walutowe.

Dla celów podatkowych Bank wyodrębnia różnice kursowe z tytułu wyceny pozabilansowych pozycji w walutach obcych generowanych przez instrumenty pochodne w wyniku z pozycji wymiany w kwocie (20 360) tys. PLN oraz w wyniku na pozostałej działalności handlowej dotyczącej instrumentów pochodnych stopy procentowej w kwocie (160) tys. PLN, odpowiednio w 2006 r. (2 354) tys. PLN i (135) tys. PLN.

6. Aktualizacja wartości aktywów finansowych

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	(63 562)	(15 196)
Kredyty	(63 438)	(14 977)
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora finansowego	(3 884)	(2 204)
Kredyty i pożyczki udzielone pozostałym klientom	(59 554)	(12 773)
Inne aktywa	(124)	(219)
Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	50 268	16 943
Kredyty	50 268	15 289
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora finansowego	1 948	-
Kredyty i pożyczki udzielone pozostałym klientom	48 320	15 289
Inne aktywa	-	1 654
	(13 294)	1 747

7. Koszty działania Grupy oraz koszty ogóln-administracyjne

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Koszty pracownicze	(32 024)	(27 563)
Wynagrodzenia	(27 662)	(23 632)
Ubezpieczenia i inne świadczenia	(4 362)	(3 931)
Koszty administracyjne	(20 497)	(18 946)
Pozostałe	(895)	(481)
	(53 416)	(46 990)

8. Inne koszty operacyjne

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Zysk (strata) ze sprzedaży składników majątku trwałego	(57)	(22)
Koszty rezerw na przyszłe zobowiązania	(955)	(2 928)
Inne, w tym:	(756)	(2 058)
zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(209)	(1 331)
koszty windykacji	(507)	(685)
	(1 768)	(5 008)

9. Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Zyski i straty z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		
Wyłączenie z bilansu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(6)	(815)
	(6)	(815)

10. Świadczenia pracownicze

W roku 2007 Grupa dokonała odpisu na Fundusz Świadczeń Socjalnych w kwocie 145 tys. PLN (2006 r.: 142 tys. PLN).

Szczegółowe informacje dotyczące średniego poziomu zatrudnienia zawarte są w nocie 34.2.

11. Obciążenia podatkowe

Podatek dochodowy od dochodów Grupy przed opodatkowaniem różni się od jego teoretycznej wysokości, która narosłaby przy zastosowaniu podstawowej stawki opodatkowania jednostki dominującej w następujący sposób:

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Podatek bieżący	2 757	121
Podatek odroczony	2 736	3 060
Zysk przed opodatkowaniem	19 827	10 439
Podatek według stawki 19%	3 767	1 983
Przychody (koszty) nie podlegające opodatkowaniu	(41)	(174)
Przychody podatkowe niestanowiące przychodów księgowych	(49)	314
Koszty niestanowiące kosztów podatkowych	(165)	1 037
Koszty z tytułu amortyzacji	11	4
Rezerwy na aktywa finansowe (AmerBrokers)	-	(503)
Rezerwy	1 906	156
Inne	(25)	(355)
Korekta zeznania podatkowego za 2004 r.	-	570
Korekta zeznania podatkowego za rok 2005 r. po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego	-	149
Korekta zeznania podatkowego za rok 2006 r. po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego	2	-
Podatek od dywidendy podlegający odliczeniu	213	(23)
Podatek bieżący potrącony u źródła od otrzymanej dywidendy	(126)	23
Podatek dochodowy	5 493	3 181
Efektywna stawka podatkowa	28%	30%

Aktywo z tytułu podatku dochodowego zostało przedstawione w nocie 26.

12. Zysk przypadający na jedną akcję

a) Podstawowy

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Grupy oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku. Grupa nie posiada nabytych akcji własnych.

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Zysk (strata) netto	14 334	7 258
Średnia ważona liczba akcji	41 000 000	41 000 000
Zysk (strata) na jedną akcję (w PLN)	0,35	0,18

b) Rozwodniony

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję równy jest podstawowemu.

13. Kasa, środki w banku centralnym

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Środki pieniężne w kasie*	4 046	4 332
Środki w banku centralnym poza rezerwami obowiązkowymi*	7 005	-
Rezerwy obowiązkowe w banku centralnym	34 217	52 996
	45 268	57 328

*ujęte w środkach pieniężnych i ekwiwalentach środków pieniężnych 11 051 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 4 332 tys. PLN)

Grupa nie może korzystać ze środków stanowiących rezerwy obowiązkowe dla potrzeb swojej bieżącej działalności.

14. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane		
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		
Dłużne papiery wartościowe	27 764	1 420
Skarbowe dłużne papiery wartościowe	27 764	1 420
Kapitałowe papiery wartościowe	-	16
nienotowane	-	16
Razem papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	27 764	1 436
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane		
Walutowe instrumenty pochodne	64 135	32 988
Walutowe transakcje terminowe	15 772	15 548
Walutowe kontrakty Swap	31 709	4 084
Transakcje CIRS	6 279	-
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagieldowym	10 375	13 356
Pochodne instrumenty finansowe dla stóp procentowych	15 604	2 003
Procentowe kontrakty Swap	6 599	1 381
Transakcje OIS	2 848	-
Kontrakty FRA	6 048	622
Opcje procentowe w obrocie pozagieldowym	109	-
Pochodne instrumenty finansowe związane z papierami wartościowymi	16	-
Wbudowane instrumenty pochodne	337	845
Razem pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	80 092	35 836
Pozostałe aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	570	3 639
Razem aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	108 426	40 911
Aktywa finansowe wyznaczone jako wyceniane według wartości godziwej	-	487

Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu

Bank wykorzystuje następujące instrumenty pochodne jako zabezpieczenia i dla potrzeb niezwiązanych z zabezpieczeniami:

a) Transakcje terminowe walutowe i stóp procentowych

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna/sprzedaży walut obejmujące niezrealizowane transakcje spot. Kontrakty typu futures dla walut i stóp procentowych to zobowiązania w formie umowy do otrzymania lub zapłacenia określonej wartości netto, zależnie od zmian kursów wymiany walut lub stóp procentowych. Z uwagi na fakt, że kontrakty futures są zabezpieczone środkami pieniężnymi lub papierami wartościowymi wycenianymi w wartości godziwej, zaś zmiany wartości nominalnej tych kontraktów rozliczane są codziennie w odniesieniu do notowań giełdowych, ryzyko kredytowe jest nieznaczące. Kontrakty FRA to kontrakty analogiczne do futures, tyle że negocjowane indywidualnie i wymagające gotówkowego rozliczenia w określonym terminie w przyszłości różnicy pomiędzy określoną w umowie stopą procentową a aktualną stopą rynkową na bazie teoretycznej kwoty kapitału.

b) Walutowe i procentowe kontrakty swap

Walutowe i procentowe kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny. Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład, oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład, międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych). Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów swap, nie następuje w przypadku tych transakcji zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Banku stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego, Bank ocenia strony umowy za pomocą tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

c) Opcje walutowe i na stopę procentową

Opcje walutowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. Natomiast opcja na stopę procentową to kontrakt finansowy, w którym jedna ze stron nabywa od drugiej, za określoną cenę, uprawnienie do żądania wykonania określonych transakcji depozytowych lub kredytowych w przyszłym ustalonym czasie, w określonej walucie i z określoną stawką realizacji. W zamian za powzięcie ryzyka walutowego lub ryzyka zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Bankiem a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Bank jest narażony na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w bilansie, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują, jaki jest stopień narażenia Banku na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania), w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów

wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Bank nie uznał żadnych zobowiązań w momencie początkowego ujęcia jako wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

15. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej		
notowane	46 420	27 457
obligacje	46 420	27 457
nienotowane	94 239	104 158
bony skarbowe	94 239	104 158
Dłużne papiery wartościowe nie wyceniane w wartości godziwej		
nienotowane	-	13 037
obligacje	-	13 037
Kapitałowe papiery wartościowe wyceniane według kosztu nabycia	10 367	10 370
nienotowane	10 367	10 370
	151 026	155 022

Bony skarbowe i inne dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez Skarb Państwa [Polski] na okres do jednego roku uznawane są za uprawnione do redyskonta w banku centralnym. Wszystkie bony skarbowe podlegają ryzyku wynikającemu ze zmiennych stóp procentowych. Na dzień 31 grudnia 2007 r. do redyskonta w banku centralnym uprawnione były bony skarbowe o wartości 94 239 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 104 158 tys. PLN).

Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży przedstawiała się następująco:

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Stan na początek okresu	155 022	182 008
Zwiększenia	382 394	586 333
Zmniejszenia	(384 612)	(609 932)
Różnice kursowe	(1 778)	(3 387)
Stan na koniec okresu	151 026	155 022

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży nie wyceniane w wartości godziwej (papiery kapitałowe):

Nazwa podmiotu	Siedziba	Przedmiot działalności	Wartość bilansowa udziałów / akcji (w tys. PLN)	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	Kapitał zakładowy (w tys. PLN)
Eibank S.A.	Warszawa	działalność informatyczna	-	30,36%	24,49	1 844
AmerLex S.A.	Warszawa	firma prawnicza	-	16,00%	-	100
Polskie Towarzystwo Reasekuracyjne S.A.	Warszawa	działalność ubezpieczeniowa i reasekuracyjna	10 290	9,13%	9,13	105 180
Celt S.A.	Kraków	produkcja mebli	-	4,44%	-	2 700
GPW S.A.	Warszawa	prowadzenie giełdy papierów wartościowych	30	0,02%	-	42 000
MTS- CeTO S.A.	Warszawa	organizowanie i prowadzenie publicznego i niepublicznego obrotu papierami wartościowymi oraz prawami majątkowymi	23	0,44%	-	7 500
Inne	-	-	24	-	-	-
Razem			10 367			

W roku 2007 jak również w roku 2006 Grupa nie dokonała sprzedaży aktywów finansowych, których wartości godziwej nie można było wcześniej wiarygodnie ustalić.

16. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Rachunki nostro*	19 142	8 631
Lokaty w innych bankach*	596 058	876 193
Kredyty i pożyczki	34 185	2 371
Inne należności	9	21
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom brutto	649 394	887 216
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone bankom	(1 648)	(1 970)
	647 746	885 246

*ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych 614 138 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 882 659 tys. PLN)

Zmiana stanu rezerw na kredytach i pożyczkach udzielonych innym bankom przedstawiała się następująco:

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Stan na początek okresu	(1 970)	(2 207)
Różnice wynikające z tworzenia rezerw w walutach obcych	322	237
Stan na koniec okresu	(1 648)	(1 970)

17. Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Kredyty, pożyczki i inne należności od pozostałych podmiotów sektora finansowego		
Kredyty, lokaty i pożyczki	226 162	181 779
Skupione wierzytelności	218	219
Inne należności od pozostałych podmiotów sektora finansowego	15 925	15 784
Kredyty, pożyczki i inne należności od sektora niefinansowego		
Kredyty, pożyczki i inne należności udzielone klientom indywidualnym	56 066	56 681
Kredyty i pożyczki	56 066	56 681
Kredyty, pożyczki i inne należności udzielone klientom korporacyjnym	1 032 121	777 600
Kredyty i pożyczki	1 024 957	765 671
Skupione wierzytelności	7 137	11 411
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	27	518
Inne należności od sektora niefinansowego	9 087	9 428
Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów brutto	1 339 579	1 041 491
Odписy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora niefinansowego	(61 794)	(78 819)
	1 277 785	962 672

Zmiana stanu rezerw na kredytach i pożyczkach udzielonych klientom przedstawiała się następująco:

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Stan na początek okresu	(78 819)	(204 825)
Zwiększenie rezerw na utratę wartości kredytów i pożyczek	(63 944)	(13 259)
Kredyty spisane w ciężar rezerw	29 349	30 443
Rozwiązanie rezerw na utratę wartości kredytów i pożyczek	51 607	108 863
Różnice wynikające z tworzenia rezerw w walutach obcych	13	(41)
Stan na koniec okresu	(61 794)	(78 819)

W ramach normalnej działalności gospodarczej Bank ponosi straty na kredytach, pożyczkach i innych instrumentach kredytowych, które stały się częściowo lub w całości nieściągalne. Kwotę

strat, które zostały odrębnie zidentyfikowane ujmuje się jako koszt w rachunku zysków i strat oraz odejmuje od wartości bilansowej odpowiedniego rodzaju kredytów i pożyczek poprzez dokonanie odpisu aktualizującego ich wartość.

Zgodnie z MSR 39, od kredytów na które dokonano odpisu aktualizującego w 100% nie nalicza się odsetek, co oznacza, że wartość bilansowa tych kredytów wynosi zero.

Kredyty o zmiennej stopie wynoszą 1 233 145 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 791 279 tys. PLN), a o stałej stopie 61 614 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 67 263 tys. PLN).

18. Wartości niematerialne

	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne wartości niematerialne i prawne	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Razem
Stan na 31 grudnia 2007 r.				
Wartość bilansowa brutto	27 155	747	3 452	31 354
Umorzenie	(16 616)	(747)	-	(17 363)
Wartość bilansowa netto	10 539	-	3 452	13 991
Zwiększenia	1 198	-	2 109	3 307
Zbycie	-	-	(781)	(781)
Amortyzacja/ naliczenie	(3 196)	-	-	(3 196)
Wartość bilansowa netto na 1 stycznia 2007 r.	12 537	-	2 124	14 661
Stan na 31 grudnia 2006 r.				
Wartość bilansowa brutto	25 957	747	2 124	28 828
Umorzenie	(13 420)	(747)	-	(14 167)
Wartość bilansowa netto	12 537	-	2 124	14 661
Zwiększenia	848	-	1 152	2 000
Zbycie	-	-	(61)	(61)
Amortyzacja/ naliczenie	(3 045)	-	-	(3 045)
Wartość bilansowa netto na 1 stycznia 2006 r.	14 734	-	1 033	15 767

W roku 2007 jak również roku 2006 nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

19. Rzeczowe aktywa trwałe

	Inwestycje w obce środki trwałe	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Środki trwałe w budowie	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Razem
Stan na 31 grudnia 2007 r.						
Wartość bilansowa brutto	1 324	15 867	1 472	437	4 327	23 427
Umorzenie	(641)	(13 272)	(576)	-	(3 342)	(17 831)
Wartość bilansowa netto	683	2 595	896	437	989	5 600
Zwiększenia	59	701	135	367	259	1 521
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	2	383	-	(389)	4	-
Zbycie	-	(760)	(329)	(5)	(622)	(1 716)
Amortyzacja/ naliczenie	(128)	(1 326)	(209)	-	(245)	(1 908)
Amortyzacja/ zmniejszenie	-	761	286	-	603	1 650
Wartość bilansowa netto na 1 stycznia 2007 r.	750	2 836	1 013	464	990	6 053
Stan na 31 grudnia 2006 r.						
Wartość bilansowa brutto	1 263	15 543	1 666	464	4 690	23 626
Umorzenie	(513)	(12 707)	(653)	-	(3 700)	(17 573)
Wartość bilansowa netto	750	2 836	1 013	464	990	6 053
Zwiększenia	74	1 338	285	464	698	2 859
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	163	-	(163)	-	-
Zbycie	-	(483)	(543)	(50)	(531)	(1 607)
Przeszacowanie	-	2	-	-	200	202
Amortyzacja/ naliczenie	(117)	(1 305)	(253)	-	(220)	(1 895)
Amortyzacja/ zmniejszenie	-	480	499	-	332	1 311
Wartość bilansowa netto na 1 stycznia 2006 r.	793	2 641	1 025	213	511	5 183

W roku 2007 jak również roku 2006 nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

20. Pozostałe aktywa

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Należności i rozliczenia międzyokresowe czynne	1 872	1 089
Przychody do otrzymania	113	120
Pozostałe, w tym:	3 271	1 170
rozliczenia publiczno - prawne	2 161	-
wplacone kaucje	746	803
	5 256	2 379

21. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Walutowe instrumenty pochodne	83 054	33 504
Walutowe transakcje terminowe	18 620	18 739
Walutowe kontrakty Swap	48 916	1 197
Transakcje CIRS	5 142	-
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagieldowym	10 376	13 568
Pochodne instrumenty finansowe dla stóp procentowych	16 920	871
Procentowe kontrakty Swap	8 577	333
Transakcje OIS	2 286	-
Kontrakty FRA	5 948	538
Opcje procentowe w obrocie pozagieldowym	109	-
Pochodne instrumenty finansowe związane z papierami wartościowymi	4	-
	99 978	34 375

22. Zobowiązania wobec banków

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Rachunki loro	3 585	15 372
Depozyty innych banków	368 030	401 763
Inne zobowiązania	10	21
	371 625	417 156

23. Zobowiązania wobec klientów

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Zobowiązania wobec pozostałych podmiotów sektora finansowego		
Depozyty bieżące	77 250	80 668
Depozyty terminowe	52 336	11 537
Inne zobowiązania	16 198	6 695
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego		
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych		
Depozyty bieżące	111 970	145 424
Depozyty terminowe	251 676	236 119
Zobowiązania wobec klientów korporacyjnych		
Depozyty bieżące	402 812	358 529
Depozyty terminowe	547 264	492 149
Inne zobowiązania wobec sektora niefinansowego	63 793	24 891
Zobowiązania wobec sektora budżetowego		
Depozyty bieżące	13 038	38
	1 536 337	1 356 050

24. Inne zobowiązania

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	11 325	8 500
Przychody pobrane z góry	502	439
Pozostałe, w tym:	1 993	3 573
rozliczenia publiczno - prawne	848	832
rozrachunki międzybankowe	264	1 822
	13 820	12 512

25. Pozostałe rezerwy

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Stan na początek okresu	913	5 813
Rezerwy utworzone w ciągu okresu	965	2 933
Rezerwy wykorzystane w ciągu okresu	-	(7 033)
Rezerwy niewykorzystane, rozwiązane w ciągu okresu	(1 830)	(800)
Stan na koniec okresu	48	913

W 2007 r. Grupa dokonała rozwiązania rezerwy na skutki spraw spornych w kwocie 865 tys. PLN (2006 r.: 2 133 tys. PLN). Wskazanie postępowań toczących się przed sądem znajduje się w 34.1.

26. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy obliczany jest w stosunku do wszystkich różnic przejściowych zgodnie z metodą bilansową przy zastosowaniu obowiązującej stawki podatku dochodowego w wysokości 19% (2006 r.: 19%).

Zanotowano następujące zmiany salda aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Aktywo rozliczane przez rachunek wyników	6 858	9 622
Straty z lat ubiegłych	1 389	3 632
Kredyt podatkowy z tytułu dywidend	-	87
Różnice przejściowe	5 469	5 903
działalność bankowa	1 295	614
instrumenty wbudowane	(64)	(160)
biernie rozliczenia międzyokresowe	1 953	1 621
rezerwy na kredyty	2 278	4 208
amortyzacja środków trwałych	(336)	(278)
wycena środków trwałych przeznaczonych do sprzedaży	217	217
składniki wynagrodzeń płatne w następnym okresie	126	120
inne	-	(439)
Aktywo rozliczane przez kapitał	57	11
	6 915	9 633

Informacje na temat odroczonego podatku dochodowego obciążającego bezpośrednio kapitał własny zawarto w nocie 30.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli szacowane na podstawie przeprowadzonych analiz finansowych wysokości podstawy opodatkowania w kolejnych latach pozwalają założyć, że aktywo zostanie rozliczone.

Bank posiada straty podatkowe do odliczenia od dochodu do opodatkowania w przyszłych latach w wysokości 7 312 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 19 118 tys. PLN). Prawo do odliczenia tej straty wygasa w 2008 r.

Korzyści z tytułu strat podatkowych zostały ujęte w niniejszym sprawozdaniu finansowym po dokonaniu oceny możliwości osiągnięcia dochodu do opodatkowania w latach następnych i w konsekwencji uzyskania korzyści z tytułu ich rozliczenia.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane wtedy i tylko wtedy, gdy jednostka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat oraz aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszą się do tej samej jurysdykcji podatkowej nałożonej na jednego podatnika lub różnych podatników, jeżeli zamierzają jednocześnie zrealizować należności i rozliczać zobowiązania, w każdym przyszłym

okresie, w którym przewiduje się zrealizowanie (rozwiązanie) znaczącej ilości aktywów (rezerw) z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

27. Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych i innych świadczeń pracowniczych

Wycena rezerw z tytułu odpraw emerytalnych jest dokonywana przez niezależnego aktuariusza i według stanu na 31 grudnia 2007 r. wynosi 48 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 38 tys. PLN).

Informacje o kosztach związanych z utworzeniem rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników z wyszczególnieniem tytułów:

DZ BANK Polska S.A.

rok 2007

- rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe – 620 tys. PLN,
- koszty osobowe – 656 tys. PLN,
- koszty bezosobowe – 64 tys. PLN,
- odprawy emerytalne – 48 tys. PLN,
- rezerwa na premie – 4 050 tys. PLN.

rok 2006

- rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe – 469 tys. PLN,
- koszty osobowe – 601 tys. PLN,
- koszty bezosobowe – 68 tys. PLN,
- odprawy emerytalne – 38 tys. PLN,
- rezerwa na premie – 2 298 tys. PLN.

Dom Maklerski AmerBrokers S.A.

rok 2007

- rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe – 92 tys. PLN,
- rezerwa na premie – 526 tys. PLN.

rok 2006

- rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe – 43 tys. PLN,
- rezerwa na premie – 85 tys. PLN.

28. Pozycje warunkowe i pozabilansowe

a) Zobowiązania i aktywa warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2007 r. kwota zobowiązań warunkowych związanych z toczącymi się lub potencjalnie mogącymi się rozpocząć sporami sądowymi wynosiła 1 919 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 2 229 tys. PLN).

Informacje na temat pozostałych zobowiązań warunkowych Grupy znajdują się w podpunkcie e).

Na dzień 31 grudnia 2007 r. nie występowały aktywa warunkowe (31 grudnia 2006 r.: 208 tys. PLN).

b) Aktywa na których ustanowiono zabezpieczenia

Zgodnie z Ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym Bank utworzył fundusz ochrony środków gwarantowanych, którego zabezpieczenie stanowią dłużne papiery wartościowe (bony skarbowe) o nominale 4 500 tys. PLN i wartości godziwej 4 447 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2007 r. oraz o nominale 4 000 tys. PLN i wartości godziwej 3 984 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2006 r.

W związku z posiadanymi transakcjami futures Bank złożył na dzień 31 grudnia 2007 r. depozyt w kwocie 229 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 50 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2007 r. Dom Maklerski AmerBrokers S.A. posiadał depozyt złożony w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych o wartości 2 939 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 1 144 tys. PLN) oraz depozyt zabezpieczający transakcje na rynku terminowym w obligacjach zablokowanych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych o wartości 2 948 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 1 419 tys. PLN).

c) Zobowiązania wynikające z zawartych umów

Na dzień 31 grudnia 2007 r. kwota zobowiązań umownych zaciągniętych w związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 122 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 7 tys. PLN).

Zobowiązania umowne do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych i prawnych wynosiły 1 333 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 2 926 tys. PLN).

Kwota zobowiązań umownych wynikających z zawarcia pozostałych umów wynosi 7 015 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 7 421 tys. PLN).

d) Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego

Przyszłe płatności z leasingu w ramach niezrywalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
do roku	3 766	7 345
od roku do pięciu lat	5 587	5 877
	9 353	13 222

e) Zobowiązania pozabilansowe

Poniższa tabela przedstawia wynikającą z zawartych umów wartość pozabilansowych instrumentów finansowych Grupy Kapitałowej oraz udzielonych i otrzymanych zobowiązań.

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane		
Zobowiązania udzielone	537 705	528 782
finansowe	354 281	352 757
gwarancyjne	183 424	176 025
Zobowiązania otrzymane	628 378	13 080
finansowe	626 850	-
gwarancyjne	1 528	13 080
Bieżące transakcje pozabilansowe		
Operacje wymiany walutowej		
kwoty zakupione	82 986	126 543
kwoty sprzedane	83 006	126 464
Operacje papierami wartościowymi		
papiery wartościowe do wydania	24 787	-
Terminowe transakcje pozabilansowe		
Nominały transakcji stopy procentowej		
Swap stopy procentowej		
kwoty zakupione	1 628 902	126 799
kwoty sprzedane	1 628 899	126 799
Transakcje OIS		
kwoty zakupione	3 572 397	-
kwoty sprzedane	3 572 397	-
Kontrakty FRA		
kwoty zakupione	6 050 000	600 000
kwoty sprzedane	4 200 000	600 000
Opcje pozagieldowe		
kwoty zakupione	20 724	-
kwoty sprzedane	20 724	-
Transakcje walutowe		
Transakcje CIRS		
kwoty zakupione	500 232	-
kwoty sprzedane	499 448	-
Swap walutowy		
kwoty zakupione	1 604 423	457 567
kwoty sprzedane	1 619 932	454 621
Kontrakty Forward		
kwoty zakupione	1 283 380	451 272
kwoty sprzedane	1 287 953	454 519
Kontrakty Futures		
kwoty zakupione	9 911	12 425
kwoty sprzedane	9 796	12 477
Opcje pozagieldowe		
kwoty zakupione	505 298	153 693
kwoty sprzedane	505 298	153 693

29. Kapitał podstawowy

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r. nie nastąpiła zmiana wartości nominalnej akcji. Nie jest przewidywana zmiana kapitału zakładowego.

Wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu DZ BANK Polska S.A.

Akcjonariusz	Akcje zwykłe na okaziciela	Akcje imienne	Akcje razem	% kapitału zakładowego	Liczba głosów na WZA	% głosów na WZA
DZ BANK AG						
Deutsche Zentral-Genossenschaftsbank						
Frankfurt am Main	40 695 568	255 760	40 951 328	99,88%	41 974 368	99,78%*

* Uchwała KNB z dnia 6 marca 2002 r. zezwała DZ BANK AG na wykonywanie ponad 66% głosów, nie więcej niż 75% na WZA

Łączna liczba akcji na dzień 31 grudnia 2007 r. wyniosła 41 000 000 (31 grudnia 2006 r.: 41 000 000) o wartości nominalnej 3 PLN na akcję (31 grudnia 2006 r.: 3 PLN każda). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Nie zakupiono akcji własnych.

30. Kapitał z aktualizacji wyceny

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Kapitał z aktualizacji wyceny		
odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	-	186
odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych	(299)	(57)
odpisy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	57	11
	(242)	140

Na dzień 31 grudnia 2007 r. wartość wynikająca z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 186 tys. PLN, dotychczas ujmowana jako kapitał z aktualizacji wyceny, została przeniesiona do wyniku z lat ubiegłych w związku z całkowitym umorzeniem przeszacowanych pozycji.

31. Dywidenda przypadająca na jedną akcję

W bieżącym okresie nie dokonano wypłaty dywidend (31 grudnia 2006 r.: zero).

32. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Kasa, środki pieniężne w banku centralnym (nota 13)	11 051	4 332
Należności od innych banków (nota 15)	614 138	882 659
	625 189	886 991

33. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Bank jest kontrolowany przez DZ BANK AG (z siedzibą w Niemczech), posiadający 99,88% akcji banku. Pozostałych 0,12% akcji znajduje się w posiadaniu wielu akcjonariuszy. DZ BANK AG jest jednostką dominującą najwyższego szczebla w stosunku do Banku.

Transakcje ze spółką dominującą:

DZ BANK AG

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Saldo należności	238 394	412 396
Saldo zobowiązań	66 044	14 875
Kwota odsetek otrzymanych	11 907	13 495
Kwota odsetek zapłaconych	6 346	1 888
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	1 437 024	78 862
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	688 147	81 239

Transakcje ze spółkami, z którymi Grupa posiada bliskie powiązania:

Elbank S.A.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. jak również 31 grudnia 2006 r. nie przeprowadzono żadnych transakcji.

Nie utworzono rezerw w związku z kredytami udzielonymi podmiotom powiązanym (31 grudnia 2006 r.: zero).

Na dzień 31 grudnia 2007 r. nie udzielono kredytów członkom organu zarządzającego (31 grudnia 2006 r.: zero). Saldo zaangażowania kapitałowego z tytułu kredytów udzielonych pracownikom wynosiło 489 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 85 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2007 r. kwota depozytów przyjętych od członków organu zarządzającego wynosiła 119 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: zero). Saldo depozytów przyjętych od pracowników wynosiło 63 tys. PLN (31 grudnia 2006 r.: 158 tys. PLN).

Wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego:

DZ BANK Polska S.A.

Łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych kluczowemu personelowi kierowniczemu w roku 2007 wynosi 3 688 tys. PLN (2006 r.: 4 422 tys. PLN).

Dom Maklerski AmerBrokers S.A.

Łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych kluczowemu personelowi kierowniczemu w roku 2007 wynosi 912 tys. PLN (2006 r.: 681 tys. PLN).

Szczegółowe informacje dotyczące wynagrodzeń zawarte są w sprawozdaniu Zarządu (str. 110).

34. Pozostałe informacje

34.1 Sprawy sporne

Na dzień 31 grudnia 2007 r. Bank prowadził następujące postępowania, których wartość stanowi co najmniej 10 % jego kapitałów własnych:

Grupa wierzytelności:

Łączna wartość postępowań w grupie wierzytelności wynosi 119 080 tys. PLN. Największe postępowania w tej grupie:

- Postępowanie upadłościowe dotyczące dłużnika Banku, osoby prawnej. Data wszczęcia postępowania – 19 sierpnia 1999 r. Wartość przedmiotu sprawy 17 559 tys. PLN. Stanowisko Banku: udział Banku w postępowaniu upadłościowym jest uzasadniony w związku z próbą odzyskania przez Bank wierzytelności kredytowych,
- Postępowanie egzekucyjne dotyczące dłużnika Banku, osoby prawnej. Data wszczęcia postępowania – 12 sierpnia 2004 r. Wartość przedmiotu sprawy 14 417 tys. PLN. Stanowisko Banku: udział Banku w postępowaniu egzekucyjnym jest uzasadniony w związku z próbą odzyskania przez Bank wierzytelności kredytowych.

Grupa zobowiązań:

Łączna wartość postępowań w grupie zobowiązań wynosi 1 971 tys. PLN.

Największe postępowania w tej grupie:

- Postępowanie upominawcze wytoczone przez osobę prawną przeciwko Bankowi o zapłatę odszkodowania. Sąd oddalił powództwo i uchylił nakaz zapłaty. Wyrok nie jest prawomocny. Data wszczęcia postępowania – 24 stycznia 2005 r. Wartość przedmiotu sprawy 52 tys. PLN. Stanowisko Banku: powództwo nieuzasadnione,
- Postępowanie wytoczone przez Skarb Państwa przeciwko Bankowi o zapłatę z tytułu szkody poniesionej przez powoda w wyniku działania Banku. Wskazana przez powoda

podstawa odpowiedzialności Banku: art. 430 KC oraz art. 415 KC. Data wszczęcia postępowania – 7 maja 2007 r. Wartość przedmiotu sprawy 1 919 tys. PLN. Sąd I instancji oddalił powództwo w całości.

34.2 Przeciętne zatrudnienie

Informacje o przeciętnym zatrudnieniu z podziałem na grupy przedstawiały się następująco:

DZ BANK Polska S.A.

Rok 2007

(zatrudnienie obejmuje również pracowników, którzy w okresie od 01 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. przebywali na urlopach wychowawczych i urlopach macierzyńskich):

▪ Zarząd Banku łącznie z prokurentami:	5,0 etatów
▪ pracownicy działalności podstawowej* Banku:	113,4 etatów
▪ pracownicy działalności pomocniczej:**	57,2 etatów

Rok 2006

(zatrudnienie obejmuje również pracowników, którzy w okresie od 01 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r. przebywali na urlopach wychowawczych i urlopach macierzyńskich):

▪ Zarząd Banku łącznie z prokurentami:	6,6 etatów
▪ pracownicy działalności podstawowej* Banku:	118,4 etatów
▪ pracownicy działalności pomocniczej:**	59,6 etatów

* - działalność podstawowa obejmuje następujące komórki organizacyjne Banku: Departament Ryzyka Kredytowego, Departament Ryzyka Rynkowego, Departament Bankowości Prywatnej, Departament Skarbu, Biuro Instytucji Finansowych, Departament Klientów Korporacyjnych, Departament Bankowości Transakcyjnej, Departament Aktywów Wydzielonych, Oddział w Poznaniu, Oddział we Wrocławiu, Gdańsku oraz Katowicach.

** - działalność pomocnicza obejmuje następujące komórki organizacyjne Banku: Departament Operacji, Informatyki i Organizacji, Departament Finansów, Departament Kadr, Departament Kontroli Wewnętrznej, Departament Prawny.

Dom Maklerski AmerBrokers S.A.

Rok 2007

(zatrudnienie obejmuje również pracowników, którzy w okresie od 01 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. przebywali na urlopach wychowawczych i urlopach macierzyńskich):

▪ Zarząd Domu Maklerskiego łącznie z prokurentami:	4 etaty
▪ pracownicy działalności podstawowej* Domu Maklerskiego:	11 etatów
▪ pracownicy działalności pomocniczej:**	10 etatów

Rok 2006

(zatrudnienie obejmuje również pracowników, którzy w okresie od 01 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r. przebywali na urloпах wychowawczych i urloпах macierzyńskich):

▪ Zarząd Domu Maklerskiego łącznie z prokurentami:	4,0 etatów
▪ pracownicy działalności podstawowej* Domu Maklerskiego:	9,00 etatów
▪ pracownicy działalności pomocniczej:**	14,00 etatów

* - działalność podstawowa obejmuje następujące komórki organizacyjne Domu Maklerskiego: Wydział Rynku Wtórnego, Wydział Rynku Pierwotnego, Wydział Transakcji Własnych, Wydział Analiz.

** - działalność pomocnicza obejmuje następujące komórki organizacyjne Domu Maklerskiego: Wydział Finansowo Księgowy, Wydział Informatyczno Telekomunikacyjny, Biuro Zarządu.

34.3 Dane porównawcze

W I połowie 2007 r. Grupa dokonała zmiany prezentacyjnej w rachunku zysków i strat polegającej na połączeniu pozycji „Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat za wyjątkiem wyniku na transakcjach walutowymi instrumentami pochodnymi” oraz „Wynik z pozycji wymiany” w jedną pozycję „Wynik na działalności handlowej”. Służy to lepszemu oddaniu charakteru wyników osiągniętych z tytułu działalności handlowej.

Suma bilansowa na dzień 31 grudnia 2007 r. w związku ze zmianą prezentacji wyceny bilansowej instrumentów pochodnych uległa zmianie o kwotę 2 707 tys. PLN.

W II połowie 2007 r. Grupa dokonała zmiany w sposobie prezentacji wartości brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości. Odsetki wykazywane dotąd w kwocie należnej Grupie zamienione zostały na odsetki liczone przy użyciu efektywnej stopy procentowej od ekspozycji netto (pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości). Wartość netto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, jak również suma bilansowa nie uległy zmianie z tego tytułu.

34.4 Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury bilansu i wynik finansowy

W I połowie 2007 r. w wyniku postępowania egzekucyjnego przeciwko wierzycielowi na rzecz Banku przysądzona została własność nieruchomości na zaspokojenie długu w kwocie 4 142 tys. PLN. Nieruchomość ta zaklasyfikowana została do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży i wyceniona w wartości godziwej w kwocie 6 200 tys. PLN, za którą została sprzedana w lipcu 2007 r.

W II połowie 2007 r. Bank dokonał pomyślnej restrukturyzacji zadłużenia wynikającego z trzech umów stanowiących znaczące pozycje w portfelu trudnych należności Banku. Z tego tytułu jednorazowo na wynik brutto odniesiona została kwota 3,4 mln PLN, a na wynik netto 1,4 mln PLN.

Po dniu bilansowym stwierdzono znaczne pogorszenie sytuacji spółki będącej podmiotem dominującym a zarazem głównym partnerem jednego z klientów Banku. Spółka ta gwarantowała wiarytelności klienta w kwocie 10 039 tys. PLN, co spowodowało utworzenie pełnego odpisu na tę wiarytelność w sprawozdaniu finansowym za rok 2007.

34.5 Wydarzenia po dacie bilansu

Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia, których skutki nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym.

35. Zarządzanie ryzykiem finansowym

a) Instrumenty finansowe wykorzystywane przez Grupę Kapitałową

Bank w swojej działalności przeprowadza następujące transakcje pochodne: IRS, OIS, CIRS FRA, FX Forward, NDF, FX Swap, opcje walutowe, FX Futures, kontrakty futures na stopę procentową, terminowe transakcje na papierach wartościowych. Bank prowadzi wycenę instrumentów pochodnych na podstawie ich wartości godziwej.

Obrót instrumentami pochodnymi prowadzony jest zarówno na rynku regulowanym, jak również na rynku nieregulowanym (pozagiełdowym). Do pierwszej grupy transakcji zalicza się kontrakty futures (walutowe i na stopę procentową), którymi obrót prowadzony jest przez Warszawską Giełdę Towarową, do drugiej pozostałe instrumenty pochodne, którymi obrót jest prowadzony na rynku międzybankowym, jak również bezpośrednio z klientami Banku.

Obrót instrumentami pochodnymi odbywa się w ramach przyjętych limitów ustalanych przez Zarząd Banku. Limity te są limitami typu overnight i określają zarówno maksymalne zawierane pozycje, jak również dopuszczalny poziom straty (limity typu stop-loss), a także dopuszczalną wartość zagrożoną. Bank stosuje także tzw. limity kroczące, monitorując w ten sposób wynik skumulowany, zrealizowany podczas ostatniego miesiąca.

Głównym celem działalności na instrumentach pochodnych nie jest spekulacja na krótkoterminowej zmienności parametrów rynkowych (stopy, kursy walutowe). Bank koncentruje się przede wszystkim na zaoferowaniu klientom szerokiego spektrum instrumentów pochodnych.

b) Rachunkowość zabezpieczeń

Innym celem zawierania transakcji pochodnych jest zabezpieczenie wartości godziwej. Do tej grupy transakcji należą kontrakty IRS, które zabezpieczają ryzyko stopy procentowej papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży oraz kontrakty IRS, zabezpieczające ryzyko stopy procentowej kredytów o stałej stopie procentowej. Do transakcji zabezpieczających zalicza się również kontrakty FX Forward, które zostały zawarte w celu zabezpieczenia przed zagrożeniem zmianami wartości godziwej uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań w walutach obcych. W tym przypadku zabezpieczające kontrakty FX Forward pokrywają ryzyko walutowe.

c) Ryzyko rynkowe

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej DZ BANK Polska S.A. obejmuje identyfikację, pomiar, monitorowanie i systemy kontroli ryzyka. Pozwala to na prowadzenie aktywnych działań, zmierzających do świadomego kształtowania profilu ryzyka Grupy. Podejmowanie ryzyka jest bowiem wpisane w istotę działalności każdej instytucji bankowej, a skala oraz zakres aktywności prowadzonej przez Bank ma bezpośrednie przełożenie na jego profil ryzyka. DZ BANK Polska aktywnie świadczy swoje usługi klientom korporacyjnym oraz oferuje zróżnicowane instrumenty rynku kapitałowego, przez co jest narażony na ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko rynkowe oraz ryzyko operacyjne. Ryzyka identyfikowane przez Grupę dotyczą zarówno działalności handlowej, jak i niehandlowej. Bank nie posiada ekspozycji na ryzyko kapitałowych papierów wartościowych.

W celu monitorowania, pomiaru oraz kontroli ryzyka Bank posiada wyspecjalizowane komórki zarządzające poszczególnymi jego kategoriami. Dodatkowo funkcja identyfikacji ryzyka jest realizowana przez praktycznie każdą komórkę organizacyjną.

Zarządzanie ryzykiem finansowym służy Bankowi do kształtowania oczekiwanej relacji zwrot-ryzyko. Sprawne zarządzanie zasobami finansowymi, którymi dysponuje Bank, a w szczególności posiadaną bazą kapitałową przekłada się na bezpieczeństwo środków klientów oraz stabilność osiąganych wyników. Kluczową rolę w kształtowaniu zasad zarządzania zasobami finansowymi pełni Komitet CALCO (Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Kapitałem Banku), którego kompetencje obejmują nie tylko monitorowanie ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka, ale także ocenę ryzyka oferowanych produktów oraz opiniowanie prowadzonej strategii inwestycyjnej. Ponadto, Komitet CALCO zatwierdza założenia przyjęte w modelowaniu ryzyka kredytowego portfela handlowego oraz dokonuje przeglądu obciążeń kapitałowych wynikających z prowadzonej działalności.

Komitet CALCO poza zakresem działań określonych powyżej, pełni funkcje doradczą w stosunku do Zarządu Banku.

Wszystkie zasady zarządzania ryzykiem zostały zatwierdzone przez Zarząd Banku i mają charakter formalnych procedur. Procedury są przedmiotem przeglądów przeprowadzanych zarówno wewnątrz przez Bank, jak również niezależnie przez audytorów Grupy DZ BANK AG.

Bank pragnie zachować zgodność swego procesu zarządzania ryzykiem z zasadami obowiązującymi w ramach Grupy DZ BANK AG.

Pomiar ryzyka rynkowego obejmuje analizy ex-post oraz symulacje wrażliwości, a także badanie wartości zagrożonej (VaR). Bank prowadzi monitorowanie parametrów transakcji w odniesieniu do aktualnych warunków rynkowych. Bank kontroluje ryzyko kredytowe i rozliczeniowe kontrahentów, z którymi zawierane są transakcje portfela handlowego, uwzględniając bieżącą wycenę zawartych transakcji.

Kalkulacja wartości zagrożonej (VaR) jest systematycznie prowadzona dla ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka walutowego. VaR jest syntetyczną miarą prezentującą narażenie Banku na zmiany warunków rynkowych. Informuje, jaka wartość straty nie zostanie przekroczona przez Bank w wyniku zmiany warunków rynkowych z prawdopodobieństwem 99%. Obliczając VaR Bank zakłada utrzymanie pozycji przez kolejne 10 dni. Kalkulując wartość zagrożoną zakłada się, że zmiany tzw. czynników ryzyka, które odpowiadają zmienności kursów walutowych oraz stóp procentowych są przybliżane przez rozkład normalny, którego parametry zostały określone na podstawie obserwacji historycznych. Oznacza to, że szacunki wartości zagrożonej mogą być obciążone błędem, jako że są przeprowadzane przy założeniu, że zmiany kursów walutowych oraz stóp procentowych w przyszłości będą odpowiadały zmianom, które były obserwowane w przeszłości.

Wartość zagrożona dla ryzyka walutowego jest obliczana dla pozycji walutowych będących efektem prowadzenia działalności handlowej i niehandlowej. Odpowiada ona ekspozycji monitorowanej przez Departament Skarbu, będącej efektem wszystkich znaczących transakcji całego Banku. W przypadku ryzyka walutowego Bank stosuje limity ryzyka oparte na VaR, monitorowane w trybie dziennym.

Wartość zagrożona dla pozycji wrażliwych na stopę procentową jest obliczana dla instrumentów portfela handlowego Banku, w skład którego wchodzi wszystkie instrumenty rynku kapitałowego posiadane przez Bank oraz znaczące pozycje portfela bankowego, których

bieżącym zarządzaniem zajmuje się Departament Skarbu. VaR dla stopy procentowej jest obliczany codziennie, nie podlega jednak limitowaniu.

Bank stosuje również inne techniki oceny ryzyka, wśród których należy wskazać metodę testów warunków skrajnych (scenariusze szokowe). Testy warunków skrajnych są wykorzystywane w przypadku ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka walutowego (kursowego). Dla ryzyka stopy procentowej wykorzystuje się szereg predefiniowanych scenariuszy dla poszczególnych walut, które odpowiadają przesunięciom i odkształceniom krzywych stóp procentowych. Bank w ten sposób określa swoje narażenie na zmianę stóp procentowych dla różnych możliwych wariantów rozwoju rynku stóp procentowych. Wrażliwość na zmiany stóp procentowych określona dla pewnego zestawu scenariuszy podlega codziennemu monitorowaniu i limitowaniu przez Bank. Dla ryzyka walutowego stosuje się teoretyczne, szokowe scenariusze, a także wykorzystuje się parametry sytuacji kryzysowych, które miały miejsce w przeszłości.

Ważną metodą wykorzystywaną w przypadku ryzyka stopy procentowej jest badanie wrażliwości określanej jako zmiana wartości wyceny w przypadku zmiany stóp procentowych o 1 punkt bazowy (bpv).

Tabela: Wrażliwość pozycji Banku na zmianę stóp procentowych wyrażona w bpv, tj. obrazująca zmianę wartości przy zmianie stóp o 1 punkt bazowy.

w tys. PLN	PLN	EUR	USD	Razem
Wartość minimalna w okresie 31.12.2006-31.12.2007	0,02	0,01	0,09	6,05
Wartość maksymalna w okresie 31.12.2006-31.12.2007	32,25	10,33	12,30	44,82
Wartość średnia w okresie 31.12.2006-31.12.2007	10,17	6,27	3,67	20,11
Wartość na dzień 31.12.2007	14,72	8,57	4,76	28,05
Wartość na dzień 31.12.2006	8,12	6,82	5,08	20,03
Portfel bankowy	10,17	8,71	3,23	22,11
Portfel handlowy	24,89	0,14	1,54	26,57

d) Ryzyko kredytowe w transakcjach pochodnych

Bank prowadzi aktywną działalność na instrumentach pochodnych, z czym wiąże się powstawanie ryzyka kredytowego kontrahentów oraz ryzyka rozliczeniowego. Poziom ryzyka kredytowego kontrahentów w transakcjach pochodnych, jest powiązany z ekspozycją na ryzyka rynkowe. Zmiana warunków rynkowych może mieć bezpośredni wpływ na zachowanie się kontrahentów Banku, poprzez zmianę wyceny ich transakcji.

Bank ogranicza wielkość ekspozycji na ryzyko kredytowe monitorując w trybie dziennym wartość ekspozycji, w tym wielkości strat na zawartych z klientami transakcjach. Dodatkowo, Bank ogranicza ryzyko podpisując z kontrahentami umowy o wzajemnej kompensacji rozliczeń lub poprzez zabezpieczenie przeprowadzanych transakcji depozytami zabezpieczającymi, przyjmującymi formę kaucji bądź blokady środków.

Umowy ramowe o wzajemnej kompensacji rozliczeń sporządzane są przez Bank z kontrahentami, dla których oczekiwany jest znaczny wolumen transakcji. W przypadku podpisania umowy ramowej ryzyko kredytowe pomniejszane jest poprzez wzajemną kompensację wycen transakcji zawartych z kontrahentem. Bank ma także możliwość wcześniejszego rozliczenia transakcji wg ich wartości netto.

Podstawową metodą zabezpieczenia ryzyka kredytowego dla transakcji pochodnych jest ustanowienie depozytu zabezpieczającego. Środki złożone przez klienta Banku stanowią depozyt zabezpieczający, do uzupełnienia którego kontrahent jest wzywany w przypadku niekorzystnej wyceny zawartych kontraktów. Depozyt jest uzupełniany do poziomu, który pokrywa stratę oraz stanowi dodatkowy margines bezpieczeństwa dla ewentualnych dalszych zmian wyceny.

Bank dopuszcza zamknięcie transakcji kontrahenta w przypadku, gdy zostaje przekroczona wartość przyznanego limitu, bądź, gdy wartość przyjętego zabezpieczenia nie jest wystarczająca. W tym drugim przypadku stosuje się dynamiczne uzupełnianie wartości zabezpieczenia przez kontrahenta dla pokrycia powstałej straty.

35.1 Ryzyko operacyjne

Zgodnie z Rekomendacją M i metodologią bazylejską Bank definiuje ryzyko operacyjne, jako ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko prawne, nie mieszczą się natomiast kategorie ryzyka strategicznego i ryzyka reputacji.

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem operacyjnym opracowany został proces zarządzania ryzykiem. Zasady identyfikacji, monitorowania, raportowania oraz ograniczania ryzyka operacyjnego udokumentowane zostały w wewnętrznej, zatwierdzonej przez Zarząd Banku procedurze „Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym w DZ Bank Polska S.A.”. Procedura definiuje metody szacowania i pomiaru ryzyka oraz wskazuje uczestników procesu zarządzania ryzykiem i ich odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem, obejmując zakresem wszystkie jednostki organizacyjne Banku.

W określeniu aktualnego profilu ryzyka Banku uwzględniane są czynniki ryzyka takie jak: ludzie, procesy, technologia oraz zdarzenia zewnętrzne. W proces analizy ryzyka operacyjnego włączono nowe produkty oraz procesy wdrażane w Banku. Bank zbiera informacje o zdarzeniach operacyjnych, wyznacza i monitoruje kluczowe wskaźniki ryzyka oraz przeprowadza badanie tzw. Samooceny ryzyka. W zakres zarządzania ryzykiem operacyjnym wpisuje się również przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy oraz budowa planów awaryjnych i zarządzania ciągłością działania.

Wprowadzając zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank kieruje się rekomendacją Nadzoru Bankowego w sprawie ryzyka operacyjnego (Rekomendacja M), spełnieniem wymogów określonych w Uchwale Komisji Nadzoru Bankowego (Uchwała nr 1/2007 z 13 marca 2007 r.) dla metody standardowej oraz najlepszą praktyką bankową w tym zakresie.

Począwszy od 1 kwietnia 2007 r. Bank kalkuluje wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne, który następnie jest wyłączany w całości z całkowitego wymogu kapitałowego.

W okresie przejściowym od 1 kwietnia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r., związanym z dostosowaniem procesów i procedur zarządzania ryzykiem operacyjnym w DZ Bank Polska S.A. do wymogów kwalifikujących do stosowania metody standardowej, Bank stosował metodę podstawową. W metodzie podstawowej wymóg kapitałowy wyznaczany jest na podstawie trzech ostatnich lat iloczynu wyniku brutto oraz wagi wynoszącej 15%.

Od 1 stycznia 2008 r. Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wg metody standardowej. Metoda ta polega na wyznaczeniu na podstawie trzech ostatnich lat iloczynu wyniku brutto oraz wag stosownych dla poszczególnych linii biznesowych. Na potrzeby

wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego obszary działalności Banku zostały podzielone na 5 aktywnych linii biznesowych: Działalność dealerska (waga ryzyka 18%), Bankowość detaliczna (waga ryzyka 12%), Bankowość komercyjna (waga ryzyka 15%), Płatności i rozliczenia (waga ryzyka 18%), Detaliczna działalność brokerska (waga ryzyka 12%, Biuro Maklerskie AmerBrokers S.A.). Bank w zakresie ryzyka operacyjnego współpracuje z jednostkami Grupy DZ BANK AG zachowując zgodność ze standardami zarządzania ryzykiem w Grupie.

35.2 Ryzyko kredytowe

W 2007 roku kontynuowane były prace mające na celu dalsze ograniczenie ryzyka kredytowego uznawanego za jeden z najistotniejszych obszarów działalności Banku.

Ryzyko braku spłaty ekspozycji kredytowej w wysokości i terminach zgodnych z umową przez kontrahenta banku jest regularnie oceniane przy użyciu wewnętrznego narzędzia: metodyki oceny zdolności kredytowej klienta. W efekcie jej zastosowania klienci banku poddawani są wewnętrznej ocenie i kwalifikowani do odpowiedniej grupy ryzyka. Na ocenę zdolności kredytowej składają się czynniki mierzalne/iłościenne charakteryzujące sytuację ekonomiczno-finansową kontrahenta oraz jakościowe dotyczące obszarów: zarządzania, współpracy z klientem, tendencji rynkowych i z branży, w której klient działa (m.in. konkurencja, uzależnienia od dostawców, odbiorców).

Sytuacja ekonomiczno-finansowa klienta i czynniki ryzyka związane z kontrahentem i transakcją kredytową, terminowość obsługi, wartość zabezpieczeń są regularnie monitorowane z zastosowaniem dodatkowego narzędzia: list wczesnego ostrzegania. Zmiany w ocenie prawdopodobieństwa wystąpienia braku spłaty kredytu powodują migrowanie kontrahenta/ekspozycji do grup o wyższym/niższym poziomie ryzyka.

W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym, portfel kredytowy Banku jest poddawany regularnie (kwartalnie) przeglądowi (listy wczesnego ostrzegania) oraz analizie wielkości poszczególnych sektorów, jak też analizie branżowej. Umożliwia to wczesne rozpoznanie potencjalnych skutków migracji wypłacalności, wpływu dużych kredytobiorców na ryzyko lub możliwych koncentracji branż.

Bank kontroluje regularnie koncentrację ryzyka kredytowego w różnych przekrojach, w tym: w odniesieniu do pojedynczego kontrahenta, grup klientów ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze poprzez powiązania organizacyjne lub kapitałowe, jak również w odniesieniu do podmiotów działających w ramach jednej branży, ponoszących ryzyko tego samego kraju (szczegółowe informacje dotyczące koncentracji aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według jednostek, grup kapitałowych, branż i obszaru geograficznego znajduje się w nocie 35.6).

Poniższa tabela przedstawia kwoty odzwierciedlające maksymalne narażenie Grupy na ryzyko kredytowe.

Tabela: Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe

w tys. PLN	31-12-2007	31-12-2006
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	108 089	40 066
Inne aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	-	487
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	140 659	144 652
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	647 746	885 246
Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów	1 277 785	962 672
Pozostałe aktywa	5 256	2 379
Zobowiązania do udzielenia kredytów	537 705	528 782
	2 717 240	2 564 284

Bank stosuje wewnętrzne procedury mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego, obejmujące zasady akceptowalności zabezpieczenia i szacowania jego wartości rynkowej. W zależności od ryzyka kontrahenta i rodzaju transakcji stosowane są różne formy zabezpieczeń, w tym głównie: zabezpieczenie hipoteczne, zastawy rejestrowe, gwarancje i poręczenia innych podmiotów, gwarancje bankowe, depozyty pieniężne.

Bank określił listy przesłanek utraty wartości dla poszczególnych linii biznesowych. W przypadku wystąpienia przesłanki utraty wartości zidentyfikowanej w wyniku dokonywanych przez Bank przeglądów indywidualnych klientów/ekspozycji kredytowych, w tym pozyskanych dodatkowo informacji, klient i jego ekspozycje kwalifikowane są na listę klientów/ekspozycji kredytowych z utratą wartości i podlegają analizie pod kątem dostępnego odzysku z działalności bądź zabezpieczeń.

Poniższe tabele przedstawiają informacje o jakości kredytowej aktywów Grupy

Tabela: Kredyty, pożyczki i inne należności – jakość kredytowa

w tys. PLN	31-12-2007		31-12-2006	
	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów
Nie zaległe i bez utraty wartości	647 746	1 245 697	885 246	922 776
Zaległe lecz bez utraty wartości	-	15 973	-	3 471
Z utratą wartości	1 648	77 909	1 970	115 244
Wartość brutto	649 394	1 339 579	887 216	1 041 491
Odpisy aktualizujące	(1 648)	(61 794)	(1 970)	(78 819)
Wartość netto	647 746	1 277 785	885 246	962 672

Wartość kredytów i pożyczek renegocjowanych, które w przeciwnym wypadku byłyby zaległe lub w przypadku których nastąpiłaby utrata wartości wynosi 20 500 tys. PLN

Tabela: Kredyty, pożyczki i inne należności, które nie są zaległe na dzień sprawozdawczy ani w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości – podział według ratingów stosowanych wewnątrz Banku

Stan na 31 grudnia 2007 r.

w tys. PLN	Kredyty, pożyczki i inne należności od Klientów		Razem	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom
	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni		
Normalne	-	283 801	283 801	647 746
Pod obserwacją	-	854 286	854 286	-
Poniżej standardu	-	74 657	74 657	-
Nie sklasyfikowane	12 856	20 097	32 953	-
	12 856	1 232 841	1 245 697	647 746

Stan na 31 grudnia 2006 r.

w tys. PLN	Kredyty, pożyczki i inne należności od Klientów		Razem	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom
	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni		
Normalne	-	181 926	181 926	885 246
Pod obserwacją	-	560 666	560 666	-
Poniżej standardu	-	122 863	122 863	-
Wątpliwe	-	20 188	20 188	-
Nie sklasyfikowane	13 320	23 813	37 133	-
	13 320	909 456	922 776	885 246

Tabela: Kredyty, pożyczki i inne należności, które są zaległe na dzień sprawozdawczy lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

w tys. PLN	31-12-2007			31-12-2006		
	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Razem	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Razem
Zaległe do 30 dni	24	15 860	15 884	568	1 899	2 467
Zaległość od 30 do 60 dni	-	89	89	-	-	-
Zaległość od 60 do 90 dni	-	-	-	-	361	361
Zaległe powyżej 90 dni	-	-	-	-	643	643
	24	15 949	15 973	568	2 903	3 471

Tabela: Kredyty, pożyczki i inne należności w przypadku których nastąpiła utrata wartości
Stan na 31 grudnia 2007 r.

w tys. PLN	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Razem	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom
Z indywidualnie rozpoznaną utratą wartości - wartość brutto	4 375	73 534	77 909	1 648
Odpisy aktualizujące	(4 373)	(57 421)	(61 794)	(1 648)
Wartość netto	2	16 113	16 115	-
Szacowana wartość zabezpieczeń	-	9 134	9 134	-
Hipoteka	-	6 558	6 558	-
Zastaw	-	2 576	2 576	-

Stan na 31 grudnia 2006 r.

	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Razem	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom
Z indywidualnie rozpoznaną utratą wartości - wartość brutto	8 406	106 838	115 244	1 970
Odpisy aktualizujące	(4 893)	(73 926)	(78 819)	(1 970)
Wartość netto	3 513	32 912	36 425	-
Szacowana wartość zabezpieczeń	-	21 995	21 995	-
Hipoteka	-	19 436	19 436	-
Umowa przewłaszczenia	-	1 706	1 706	-
Poręczenie	-	251	251	-
Kaucja	-	53	53	-
Zastaw	-	549	549	-

Procedury i narzędzia stosowane w Banku, wspomagające proces zarządzania ryzykiem kredytowym podlegają regularnemu przeglądowi.

W 2007 roku prowadzone były działania w zakresie usprawnienia działających w Banku narzędzi i systemów wspomagających proces oceny i monitorowania ryzyka kredytowego takich jak system wczesnego ostrzegania oparty o przeglądy ekspozycji kredytowych oraz monitoring przestrzegania przez klientów warunków zawartych umów kredytowych.

Poza optymalizacją procesu kredytowego działania te pozwalają na dalsze ograniczanie ryzyka ekspozycji kredytowych jak również poprawę struktury zabezpieczenia zidentyfikowanego ryzyka kredytowego.

Nowelizacji uległa strategia kredytowa Banku. Bank koncentruje się przede wszystkim na relacjach z polskimi i międzynarodowymi klientami korporacyjnymi, przy czym planowany wzrost wolumenu kredytów dotyczy segmentów klientów: korporacyjnych, instytucji finansowych i osób prywatnych.

Do głównych grup klientów – poza klientami instytucjonalnymi (banki, towarzystwa inwestycyjne i ubezpieczeniowe) i firmami leasingowymi działającymi przy bankach lub podmiotach przemysłowych należały przedsiębiorstwa produkcyjne i handlowe. Oba te sektory ze względu na bardzo zróżnicowaną strukturę zapewniają znaczną dywersyfikację ryzyka.

W procedurze ogólnej Zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań, Bank ustalił zasady określania i weryfikowania wewnętrznych limitów zaangażowań wg kryteriów uwzględniających specyfikę działalności, a w szczególności według: sektorów gospodarki, regionów geograficznych, form zabezpieczenia, rodzajów walut, terminów zapadalności oraz rodzajów produktów, które zamierza rozwijać i których wielkość na bieżąco monitoruje, przy zachowaniu limitów określonych w art.71 ust.7 ustawy Prawo bankowe. W procedurze wskazano organy Banku uprawnione do ustalania i weryfikowania wielkości limitów.

Bank opracował i stosuje także politykę w zakresie zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych na finansowanie nieruchomości i/lub zabezpieczonych hipoteką na nieruchomościach, aby ograniczyć ryzyko w ramach tego portfela. Bank wykorzystuje zakupione narzędzie – bazę nieruchomości do określania cen nieruchomości a także trendów na rynku. Narzędzie to wspomaga proces szacowania wartości zabezpieczenia w momencie udzielania kredytu a także jego monitorowania w trakcie trwania umowy kredytowej. Portfel ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie jest analizowany w okresach kwartalnych.

Uzupełniono i zaktualizowano procedury wewnętrzne stanowiące narzędzia ograniczania ryzyka, w tym m.in. w zakresie praktyki stosowania MSR/MSSF, w odniesieniu do zdefiniowania przesłanek utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz udziałów kapitałowych a także w ramach zasad wyceny zabezpieczeń (w tym w zakresie określenia zasad wyceny nietypowych zabezpieczeń) oraz - ustalając hierarchię poszczególnych zabezpieczeń - wskazania zabezpieczeń o najwyższej jakości.

W zakresie ryzyka kredytowego przeprowadzono także przegląd i uzupełnienie procedur pod kątem dostosowania ich do spełnienia kryteriów koniecznych do wyliczenia wymogu kapitałowego zgodnie z Uchwałą 1/2007 KNB z dnia 13 marca 2007 r. Bank stosuje w tym zakresie metodę standardową wyliczania wymogu kapitałowego opartą o oceny zewnętrznych instytucji wiarygodności kredytowej, a w zakresie wykorzystania zabezpieczeń metodę zaawansowaną.

W odniesieniu do wyliczania kapitału ekonomicznego (Filar II) Bank zdefiniował ryzyka m.in. z obszaru ryzyka kredytowego, sposób ich monitorowania i kalkulacji.

Uzupełniono informację zarządczą o generowanie dodatkowego raportu o jakości portfela kredytowego i zaangażowania pozabilansowego zawierającego poziom i trendy wielkości zaangażowania oraz strukturę jakościową.

Działania te będą nadal kontynuowane i poza dobrą strukturą wypłacalności mają zapewnić szerszą dywersyfikację oraz solidny portfel kredytowy.

35.3 Ryzyko walutowe

Bank posiada procedury zarządzania ryzykiem walutowym, definiujące m.in. zasady monitorowania pozycji walutowych, tryb uzgadniania pozycji walutowych na poziomie Banku, odpowiedzialność poszczególnych jednostek oraz konstrukcję limitów. Limity wykorzystywane przez Bank obejmują limity pozycyjne, limity określające maksymalną dopuszczalną stratę (tzw. limity stop-loss) oraz limity wartości zagrożonej (VaR). Uzupełnieniem są limity monitorowane na poziomie operacyjnym w Departamencie Skarbu. Intencją Banku jest kształtowanie pozycji walutowej na poziomie pozwalającym na ograniczenie obciążeń kapitałowych wynikających z działalności walutowej. Podstawowym założeniem jest monitorowanie ekspozycji na ryzyko walutowe w trybie dziennym. Na bieżąco jest monitorowana wartość pozycji walutowej obszaru Skarbu oraz odpowiadające jej wartości limitów straty.

Poniższe tabele przedstawiają aktywa i zobowiązania w podziale na poszczególne waluty w przeszacowaniu na PLN.

Tabela: Aktywa i zobowiązania w podziale na poszczególne waluty w przeszacowaniu na PLN na dzień 31 grudnia 2007 r.

Aktywa

w tys. PLN	EUR	USD	CHF	GBP	PLN	Inne	Razem
Kasa, operacje z bankiem centralnym	8 540	519	6	111	36 092	-	45 268
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	380	-	-	-	108 046	-	108 426
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 070	-	-	-	141 956	-	151 026
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	17 469	61 262	99 842	41 974	426 728	471	647 746
Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów	210 064	4 487	20 668	-	1 042 566	-	1 277 785
Rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	-	5 600	-	5 600
Wartości niematerialne i prawne	-	-	-	-	13 991	-	13 991
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-	6 915	-	6 915
Pozostałe aktywa	629	676	13	2	3 936	-	5 256
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	-	1 488	-	1 488
Aktywa razem	246 152	66 944	120 529	42 087	1 787 318	471	2 263 501

Zobowiązania

w tys. PLN	EUR	USD	CHF	GBP	PLN	Inne	Razem
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	458	411	-	-	99 109	-	99 978
Depozyty innych banków	8 610	65 815	-	3 165	294 035	-	371 625
Zobowiązania wobec klientów	202 718	262 309	6 294	3 137	1 061 879	-	1 536 337
Rezerwy	-	-	-	-	48	-	48
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-	28	-	28
Inne zobowiązania	642	-	-	2	12 961	215	13 820
Zobowiązania razem	212 428	328 535	6 294	6 304	1 468 060	215	2 021 836
Pozycja bilansowa netto	33 724	(261 591)	114 235	35 783	319 258	256	241 665
Zobowiązania do udzielenia kredytów	103 875	74 318	4 799	-	349 712	5 001	537 705

Tabela: Aktywa i zobowiązania w podziale na poszczególne waluty w przeszacowaniu na PLN na dzień 31 grudnia 2006 r.

w tys. PLN	EUR	USD	CHF	GBP	PLN	Inne	Razem
Aktywa razem	333 376	202 025	6 466	2 188	1 591 369	456	2 135 880
Zobowiązania razem	176 728	356 671	3 097	2 984	1 368 660	213	1 908 353
Pozycja bilansowa netto	156 648	(154 646)	3 369	(796)	222 709	243	227 527
Zobowiązania do udzielenia kredytów	69 471	72 490	-	-	384 967	1 854	528 782

35.4 Ryzyko stopy procentowej

Na podstawowe elementy procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej składają się: monitorowanie pozycji odsetkowej, monitorowanie wykorzystania limitów oraz stosowanie instrumentów zabezpieczających. System limitów ryzyka stopy procentowej obejmuje limity pozycyjne, limity wrażliwości (bpv) oraz limity straty (stop-loss). Bank dla oceny ryzyka stopy procentowej wykorzystuje również kalkulację wartości zagrożonej (VaR), a także przeprowadza symulacje dla różnych scenariuszy zmian stóp procentowych. Podobnie jak w przypadku innych typów ryzyka, kluczowe w procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej są decyzje podejmowane przez Komitet CALCO. Bank bada zaangażowanie kapitałowe związane z ekspozycją na ryzyko stopy procentowej. Monitorowanie ekspozycji na ryzyko stopy procentowej jest prowadzone w trybie dziennym. Ekspozycja obszaru Skarbu jest przedmiotem monitorowania prowadzonego także w ciągu dnia.

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję na ryzyko stopy procentowej przedstawioną, jako wrażliwość pozycji bilansowych i pozabilansowych na zmianę stóp procentowych o 1 punkt bazowy. Tabela ujmuje trzy główne waluty, w podziale na terminy przeszacowania, w których Bank posiada pozycje narażone na ryzyko stopy procentowej. Pozycje w pozostałych walutach nie są znaczące z punktu widzenia narażenia Banku na ryzyko.

Tabela: Analiza ryzyka stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2007 r.

w tys. PLN	do 1 msc	1-3 msc	3-12 msc	od 1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
BPV						
PLN	(5 325)	13 900	2 496	3 407	495	14 973
EUR	(310)	1 598	3 799	(8 252)	(137)	(3 302)
USD	858	993	2 310	174	801	5 136
RAZEM	(4 777)	16 491	8 605	(4 671)	1 159	16 807

Tabela: Analiza ryzyka stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2006 r

w tys. PLN	do 1 msc	1-3 msc	3-12 msc	od 1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
BPV						
PLN	(1 049)	697	394	(3 603)	(2 105)	(5 666)
EUR	(345)	(145)	604	(5)	(6 165)	(6 056)
USD	520	522	2 715	(107)	119	3 769
RAZEM	(874)	1 074	3 713	(3 715)	(8 151)	(7 953)

W poniższych tabelach przedstawiono efektywne stopy procentowe dla pieniężnych instrumentów finansowych niewycenianych w wartości godziwej, w podziale na główne waluty:

Tabela: Efektywne stopy procentowe dla pieniężnych instrumentów finansowych w podziale na główne waluty na dzień 31 grudnia 2007 r.

	PLN	EUR	USD	CHF	GBP
Należności					
Lokaty w innych bankach	6,32%	3,35%	5,99%	2,94%	5,65%
Kredyty	7,42%	6,71%	7,69%	4,12%	-
Papiery wartościowe	5,01%	4,31%	-	-	-
Zobowiązania					
Środki innych banków	5,77%	4,36%	5,92%	-	5,97%
Depozyty klientów	5,13%	3,75%	4,91%	1,76%	3,96%

Tabela: Efektywne stopy procentowe dla pieniężnych instrumentów finansowych w podziale na główne waluty na dzień 31 grudnia 2006 r.

	PLN	EUR	USD	CHF	GBP
Należności					
Lokaty w innych bankach	4,43%	3,72%	5,42%	-	-
Kredyty	6,17%	6,25%	8,61%	3,62%	-
Papiery wartościowe	3,74%	2,85%	-	-	-
Zobowiązania					
Środki innych banków	4,24%	3,71%	-	-	-
Depozyty klientów	4,08%	2,94%	5,08%	0,71%	3,57%

35.5 Ryzyko utraty płynności

Grupa Kapitałowa DZ BANK Polska monitoruje limity płynności, w tym limity niedopasowania (luki) oraz limity wskaźników płynności. Grupa przeprowadza także symulacje wpływu wypłat kredytów, które są następnie wykorzystywane w ocenie tzw. bazy płynności, opisującej źródła i wykorzystanie płynności.

Duże znaczenie w badaniu płynności ma kontrola bazy depozytowej oraz przepływów generowanych w obszarze Skarbu. Grupa uwzględnia w zarządzaniu płynnością poziom posiadanych aktywów wysokopłynnych, które mogłyby być wykorzystane w przypadku awaryjnego zapotrzebowania na płynność. Komitet CALCO nadzoruje działania departamentów merytorycznych w zakresie płynności średnio- i długoterminowej, jak również, w węższym zakresie, płynności krótkoterminowej. Komitet CALCO opiniuje, a Zarząd zatwierdza konstrukcję oraz poziom limitów płynności. Monitorowanie pozycji płynnościowej oraz badanie wykorzystania limitów jest prowadzone w trybie dziennym.

Poniższe tabele przedstawiają strukturę aktywów i zobowiązań w oparciu o kontraktowe terminy zapadalności i wymagalności poszczególnych pozycji.

Tabela: Luka płynności na dzień 31 grudnia 2007 r.

w tys. PLN	do 1 msc	1-3 msc	3-12 msc	od 1-5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślony	Razem
Gotówka, operacje z bankiem centralnym	45 279	-	-	-	-	-	45 279
Papiery wartościowe	40 048	49 481	16 299	36 881	-	165	142 874
Lokaty rynku międzybankowego	590 592	-	-	-	-	-	590 592
Należności od klientów	56 113	149 664	489 947	418 636	79 706	160 817	1 354 883
Inne aktywa	-	-	-	-	-	112 204	112 204
Razem aktywa	732 032	199 145	506 246	455 517	79 706	273 186	2 245 832
Instrumenty pozabilansowe	615 226	531 287	1 724 756	60 998	-	-	2 932 267
RAZEM	1 347 258	730 432	2 231 002	516 515	79 706	273 186	5 178 099
Depozyty rynku międzybankowego	110 371	167 000	25 582	-	-	-	302 953
Zobowiązania wobec klientów	1 157 018	139 502	145 253	75 451	5 109	53 255	1 575 588
Kapitał	-	-	-	-	-	241 665	241 665
Inne pasywa	-	-	-	-	-	166 027	166 027
Razem pasywa	1 267 389	306 502	170 835	75 451	5 109	460 947	2 286 233
Instrumenty pozabilansowe	620 024	549 951	1 719 891	62 884	-	-	2 952 750
RAZEM	1 887 413	856 453	1 890 726	138 335	5 109	460 947	5 238 983
Luka płynności	(540 155)	(126 021)	340 276	378 180	74 597	(187 761)	(60 884)

Tabela: Luka płynności na dzień 31 grudnia 2006 r.

w tys. PLN	do 1 msc	1-3 msc	3-12 msc	od 1-5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślony	Razem
Gotówka, operacje z bankiem centralnym	57 328	-	-	-	-	-	57 328
Papiery wartościowe	40 064	49 969	15 897	27 551	13 081	15	146 577
Lokaty rynku międzybankowego	627 278	229 087	21 467	-	-	-	877 832
Należności od klientów	81 422	53 232	345 071	344 593	19 205	113 495	957 018
Inne aktywa	13 753	4 953	17 388	29 072	19 019	10 209	94 394
Razem aktywa	819 845	337 241	399 823	401 216	51 305	123 719	2 133 149
Instrumenty pozabilansowe	403 071	241 750	165 173	80 585	272	55	890 906
RAZEM	1 222 916	578 991	564 996	481 801	51 577	123 774	3 024 055
Depozyty rynku międzybankowego	321 532	53 055	-	-	-	-	374 587
Zobowiązania wobec klientów	1 121 722	70 599	140 960	37 120	1 129	87 306	1 458 836
Kapitał	-	-	-	-	-	227 527	227 527
Inne pasywa	16 559	1 005	1 380	842	34	52 338	72 158
Razem pasywa	1 459 813	124 659	142 340	37 962	1 163	367 171	2 133 108
Instrumenty pozabilansowe	400 249	240 576	161 721	71 085	127	14	873 772
RAZEM	1 860 062	365 235	304 061	109 047	1 290	367 185	3 006 880
Luka płynności	(637 146)	213 756	260 935	372 754	50 287	(243 411)	17 175

35.6 Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według jednostek, grup kapitałowych, branż i obszaru geograficznego

Grupa bada poziom zaangażowania zarówno wobec grup podmiotów powiązanych, ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze, jak i wobec podmiotów reprezentujących tę samą branżę. Koncentracja wobec podmiotów powiązanych oraz jakość branży, w której podmiot działa stanowi przedmiot analiz przeprowadzanych w Grupie już na etapie podejmowania decyzji kredytowej i stanowi stały element bieżącego monitorowania. W razie potrzeby podejmowane są przez Grupę działania zmierzające do ograniczenia ekspozycji wobec danego klienta bądź grupy klientów z wykorzystaniem dostępnych Grupie w tym zakresie możliwości.

Tabela: Struktura zaangażowania środków bilansowych w główne branże

BRANŻA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2007	31-12-2006
Przemysł	32,3	28,6
Pośrednictwo finansowe	19,9	17,5
Budownictwo i nieruchomości	14,7	10,3
Handel	13,9	17,1
Usługi	5,4	9,8
Transport i telekomunikacja	4,5	6,6
Energetyka	2,9	3,7
Pozostałe	5,1	4,3
Osoby fizyczne	1,3	2,1

Tabela: Struktura zaangażowania środków pozabilansowych w główne branże

BRANŻA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2007	31-12-2006
Przemysł	27,8	28,6
Budownictwo i nieruchomości	27,2	15,0
Handel	25,2	33,9
Pośrednictwo finansowe	7,8	5,6
Usługi	6,3	12,6
Transport i telekomunikacja	1,3	0,4
Pozostałe	3,4	2,3
Osoby fizyczne	1,0	1,6

W przypadkach innych branż zaangażowanie Grupy nie przekracza 5% portfela należności od podmiotów finansowych i niefinansowych. Poziom limitów koncentracji wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych, ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze jest przedmiotem bieżącego monitoringu w Grupie. Działania zmierzające do obniżenia wartości zaangażowania podejmowane są w przypadku należności dla których stwierdzono zaistnienie przesłanek utraty wartości i ich rezultaty są ściśle związane z przebiegiem procesów restrukturyzacyjnych i windykacyjnych.

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania bilansowego w poszczególne podmioty

PODMIOT	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2007	31-12-2006
1	4,3	4,1
2	3,1	3,9
3	3,0	3,6
4	2,9	3,3
5	2,8	3,1
6	2,7	2,8
7	2,7	2,4
8	2,7	2,1
9	2,4	2,0
10	2,3	1,9
11	2,2	1,9
12	2,2	1,8
13	2,1	1,8
14	1,8	1,7
15	1,8	1,7
16	1,8	1,6
17	1,8	1,6
18	1,7	1,6
19	1,5	1,5
20	1,3	1,4

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania pozabilansowego w poszczególne podmioty

PODMIOT	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2007	31-12-2006
1	14,2	15,0
2	8,0	13,6
3	4,9	9,2
4	4,4	5,2
5	3,4	4,3
6	3,0	2,3
7	2,4	2,2
8	2,1	2,1
9	1,9	2,0
10	1,8	1,5
11	1,8	1,4
12	1,7	1,3
13	1,7	1,3
14	1,6	1,3
15	1,6	1,3
16	1,4	1,2
17	1,4	1,1
18	1,3	1,0
19	1,3	1,0
20	1,2	1,0

Nadmierna koncentracja zaangażowania w klienta nie występuje.

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania bilansowego w grupy kapitałowe

GRUPA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2007	31-12-2006
1	4,5	4,1
2	3,6	4,1
3	3,4	3,9
4	3,1	3,7
5	3,0	3,6
6	2,9	3,3
7	2,7	2,8
8	2,7	2,7
9	2,4	2,4
10	2,3	2,1
11	2,2	2,1
12	2,2	1,9
13	2,1	1,9
14	2,1	1,8
15	2,0	1,8
16	1,9	1,7
17	1,8	1,6
18	1,8	1,6
19	1,8	1,5
20	1,8	1,5

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania pozabilansowego w grupy kapitałowe

GRUPA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2007	31-12-2006
1	14,2	15,0
2	8,0	14,2
3	4,9	9,4
4	4,4	5,2
5	3,4	4,3
6	3,0	2,8
7	2,4	2,2
8	2,2	2,1
9	1,9	2,0
10	1,8	1,5
11	1,8	1,4
12	1,7	1,3
13	1,7	1,3
14	1,6	1,3
15	1,6	1,3
16	1,5	1,2
17	1,4	1,1
18	1,4	1,0
19	1,3	1,0
20	1,2	1,0

Nadmierna koncentracja w grupy kapitałowe nie występuje.

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania środków bilansowych w poszczególne regiony geograficzne

LOKALIZACJA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2007	31-12-2006
Nierezydenci	2,0	3,3
Rezydenci	98,0	96,7
mazowieckie	42,9	52,0
wielkopolskie	11,3	7,1
dolnośląskie	9,6	11,1
pomorskie	7,3	5,3
śląskie	6,2	4,4
kujawsko-pomorskie	3,9	2,8
podkarpackie	3,8	1,5
świętokrzyskie	3,0	2,8
warmińsko-mazurskie	2,2	1,8
łódzkie	2,2	2,0
małopolskie	1,6	1,4
lubelskie	1,5	1,3
opolskie	1,2	2,1
pozostałe	1,3	1,1

Tabela: Struktura koncentracji zaangażowania środków pozabilansowych w poszczególne regiony geograficzne

LOKALIZACJA	Zaangażowanie [%]	
	31-12-2007	31-12-2006
Nierezydenci	2,5	1,3
Rezydenci	97,5	98,7
mazowieckie	34,3	46,2
pomorskie	31,2	21,5
wielkopolskie	6,5	15,3
dolnośląskie	6,3	4,4
śląskie	6,2	4,6
kujawsko-pomorskie	3,9	0,7
świętokrzyskie	2,7	1,4
lubuskie	1,3	1,2
małopolskie	1,2	0,4
warmińsko-mazurskie	1,0	0,0
lubelskie	0,9	0,1
pozostałe	2,0	2,9

35.7 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

W poniższych tabelach przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w bilansie Grupy, według ich wartości godziwej. Do oszacowania wartości godziwej aktywów wykorzystuje się ich ceny kupna, zaś pasywów ich ceny sprzedaży. W przypadku nienotowanych papierów wartościowych nie było możliwe wiarygodne ustalenie ich wartości godziwej z powodu niewystępowania aktywnego rynku dla tych papierów. Ich wartość księgową została przedstawiona w nocie 15.

Tabela: Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2007 r.

w tys. PLN	Wartość księgową	Wartość godziwa
Aktywa finansowe		
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	647 746	647 768
Kredyty, pożyczki i inne należności	1 277 785	1 178 808
Zobowiązania finansowe		
Depozyty innych banków	371 625	371 534
Zobowiązania wobec klientów	1 536 337	1 517 598

Tabela: Wartość godziwa na dzień 31 grudzień 2006 r.

w tys. PLN	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe		
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	885 246	885 086
Kredyty, pożyczki i inne należności	962 672	812 504
Zobowiązania finansowe		
Depozyty innych banków	417 156	417 087
Zobowiązania wobec klientów	1 356 050	1 353 309

35.8 Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Banku jest zapewnienie zgodności z wymogami ustanowionymi przez nadzorcę bankowego oraz utrzymanie stabilnej bazy kapitałowej zapewniającej rozwój działalności Banku.

Wymagania nadzorcy obejmują utrzymywanie poziomu funduszy własnych w wielkości adekwatnej do poziomu ponoszonego ryzyka. Miarą adekwatności kapitałowej jest współczynnik wypłacalności stanowiący relację wymogów kapitałowych z tytułu m.in. ryzyka kredytowego, rynkowego czy rozliczenia do posiadanych funduszy własnych. Poziom współczynnika wypłacalności nie może być niższy niż 8%.

Począwszy od kwietnia 2007 roku Bank obowiązuje nowe zasady określania adekwatności kapitałowej. Bank wykorzystał opcję, która wynikała z zapisów Dyrektywy Europejskiej oraz przenoszącej jej postanowienia na grunt polski Uchwały Komisji Nadzoru Bankowego (Uchwała nr 1/2007 z 13 marca 2007 r.) pozwalającą m.in. na włączenie, a następnie odliczenie w 2007 roku pełnej kwoty wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne. Oznacza to, że całkowity wymóg kapitałowy, a w konsekwencji współczynnik wypłacalności nie uwzględniają kwoty wymogu odpowiadającego ryzyku operacyjnemu, który na dzień 31 grudnia 2007 r. wynosił 10 869 tys. PLN (informacje dotyczące metody stosowanej do wyznaczania wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego znajdują się w nocie 35.1 „Ryzyko operacyjne”). Począwszy od 1 stycznia 2008 r. Bank uwzględnia wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne w całkowitym wymogu kapitałowym oraz dodatkowo wyznacza kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyk, które nie mieszczą się w kategorii całkowitego wymogu kapitałowego (wykraczają poza zakres tzw. I Filara).

Na dzień 31 grudnia 2007 r. współczynnik wypłacalności osiągnął wartość 11,97 %. Wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału na bieżąco monitorowana jest przez Komitet CALCO.

Tabela: Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2007 r.

	Ekspozycja przed zastos. technik ograniczania ryzyka	Korekta z tytułu zastos. technik ograniczenia ryzyka	Ekspozycja po zastos. technik ograniczania ryzyka	Kwota ekspozycji ważona ryzykiem	Kwota wymogu kapitałowego
Ryzyko kredytowe	1 995 653	-	1 995 653	1 528 194	122 256
Aktywa według wag ryzyka	1 457 084	-	1 457 084	1 255 282	100 423
Aktywa o wadze ryzyka 0%	99 778	33 268	133 046	-	-
Kasa	4 046	-	4 046	-	-
Aktywa wynikające z wyceny transakcji pozabilansowych	337	-	337	-	-
Należności od podmiotów kl.I*	48 136	-	48 136	-	-
Należności od podmiotów kl.III*, w części zabezpieczonej:	33 268	33 268	66 536	-	-
kwotą pieniężną przelaną na rachunek banku, zgodnie z art. 102 ustawy - Prawo bankowe	-	33 268	33 268	-	-
Aktywa pomniejszające fundusze własne	13 991	-	13 991	-	-
Aktywa o wadze ryzyka 20%	56 403	16 628	73 031	14 607	1 169
Należności od podmiotów kl.II*, w części nieobjętej wagą ryzyka 0%	56 403	-	56 403	11 281	902
Należności od podmiotów kl.III, w części nieobjętej wagą ryzyka 0%, ale zabezpieczonej:	-	16 628	16 628	3 326	266
gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty kl.II	-	16 628	16 628	3 326	266
Aktywa o wadze ryzyka 50%	5 325	15 340	20 665	10 333	827
Należności od podmiotów kl.III, w części nieobjętej wagami ryzyka 0% i 20%, ale zabezpieczonej hipoteką ustanowioną na nieruchomości mieszkalnej	-	15 340	15 340	7 670	614
Pozostałe bilansowe konta rozrachunkowe (konta porządkujące)	5 325	-	5 325	2 663	213
Aktywa o wadze ryzyka 100%	1 295 578	(65 236)	1 230 342	1 230 342	98 427
Należności nie objęte wagami ryzyka 0%,20%,50%, w tym zabezpieczone:	1 278 175	(65 236)	1 212 939	1 212 939	97 035
kwotą pieniężną przelaną na rachunek banku, zgodnie z art. 102 ustawy - Prawo bankowe	33 268	(33 268)	-	-	-
gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty kl.II	16 628	(16 628)	-	-	-
hipoteką ustanowioną na nieruchomości mieszkalnej	15 340	(15 340)	-	-	-
Papiery wartościowe, w części nieobjętej wagami ryzyka 0%,20%,50%, udziały i inne składniki funduszy własnych innych podmiotów, niepomniejszające funduszy własnych banku	10 314	-	10 314	10 314	825
Pozostałe aktywa niepomniejszające funduszy własnych, nieobjęte wagami ryzyka 0%,20%,50%	7 089	-	7 089	7 089	567
Zobowiązania pozabilansowe	538 569	-	538 569	272 912	21 833
Waga ryzyka kontrahenta 0%	305	68 810	69 115	-	-
<i>Waga ryzyka produktu 0%</i>	-	3	3	-	-
Niewykorzystane udzielone zobowiązania kredytowe z terminem pierwotnym zapadalności do 1 roku lub możliwością bezwarunkowego wypowiedzenia, w tym zabezpieczone:	-	3	3	-	-
kwotą pieniężną przelaną na rachunek banku, zgodnie z art. 102 ustawy - Prawo bankowe	-	3	3	-	-
<i>Waga ryzyka produktu 50%</i>	305	2 141	2 446	-	-
Udzielone gwarancje jakości i inne, nieodwołalne promesy udzielenia akredytywy - nie będące substytutem udzielenia kredytu, w tym zabezpieczone:	-	2 141	2 141	-	-
kwotą pieniężną przelaną na rachunek banku, zgodnie z art. 102 ustawy - Prawo bankowe	-	2 141	2 141	-	-
Niewykorzystane udzielone zobowiązania kredytowe z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	305	-	305	-	-
<i>Waga ryzyka produktu 100%</i>	-	66 666	66 666	-	-
Udzielone gwarancje mające charakter substytutu kredytu, w tym zabezpieczone:	-	66 666	66 666	-	-
kwotą pieniężną przelaną na rachunek banku, zgodnie z art. 102 ustawy - Prawo bankowe	-	66 666	66 666	-	-
Waga ryzyka kontrahenta 20%	-	1 839	1 839	277	22
<i>Waga ryzyka produktu 0%</i>	-	66	66	-	-
Niewykorzystane udzielone zobowiązania kredytowe z terminem pierwotnym zapadalności do 1 roku lub możliwością bezwarunkowego wypowiedzenia, w tym zabezpieczone:	-	66	66	-	-
gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty kl.II	-	66	66	-	-

Tabela: Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2007 r. (cd)

	Ekspozycja przed zastos. technik ograniczania ryzyka	Korekta z tytułu zastos. technik ograniczania ryzyka	Ekspozycja po zastos. technik ograniczania ryzyka	Kwota ekspozycji ważona ryzykiem	Kwota wymogu kapitałowego
<i>Waga ryzyka produktu 50%</i>	-	782	782	79	6
Udzielone gwarancje jakości i inne, nieodwołalne promesy udzielenia akredytywy - nie będące substytutem udzielenia kredytu, w tym zabezpieczone:	-	525	525	53	4
gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty kl.II	-	525	525	53	4
Niewykorzystane udzielone zobowiązania kredytowe z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku, w tym zabezpieczone:	-	257	257	26	2
gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty kl.II	-	257	257	26	2
<i>Waga ryzyka produktu 100%</i>	-	991	991	198	16
Udzielone gwarancje mające charakter substytutu kredytu, w tym zabezpieczone:	-	991	991	198	16
gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty kl.II	-	991	991	198	16
Waga ryzyka kontrahenta 100%	538 264	(70 649)	467 615	272 635	21 811
<i>Waga ryzyka produktu 0%</i>	33 393	(69)	33 324	-	-
Niewykorzystane udzielone zobowiązania kredytowe z terminem pierwotnym zapadalności do 1 roku lub możliwością bezwarunkowego wypowiedzenia, w tym zabezpieczone:	33 393	(69)	33 324	-	-
kwotą pieniężną przelaną na rachunek banku, zgodnie z art. 102 ustawy - Prawo bankowe	3	(3)	-	-	-
gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty kl.II	66	(66)	-	-	-
<i>Waga ryzyka produktu 50%</i>	326 236	(2 923)	323 313	161 657	12 933
Udzielone gwarancje jakości i inne, nieodwołalne promesy udzielenia akredytywy - nie będące substytutem udzielenia kredytu	25 465	(2 666)	22 799	11 400	912
kwotą pieniężną przelaną na rachunek banku, zgodnie z art. 102 ustawy - Prawo bankowe	2 141	(2 141)	-	-	-
gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty kl.II	525	(525)	-	-	-
Niewykorzystane udzielone zobowiązania kredytowe z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	300 771	(257)	300 514	150 257	12 021
gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty kl.II	257	(257)	-	-	-
<i>Waga ryzyka produktu 100%</i>	178 635	(67 657)	110 978	110 978	8 878
Udzielone gwarancje mające charakter substytutu kredytu	158 064	(67 657)	90 407	90 407	7 233
kwotą pieniężną przelaną na rachunek banku, zgodnie z art. 102 ustawy - Prawo bankowe	66 666	(66 666)	-	-	-
gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty kl.II	991	(991)	-	-	-
Nieodwołalne promesy udzielenia akredytywy o charakterze substytutu kredytu	20 571	-	20 571	20 571	1 646
Ryzyko rynkowe				4 237 860	8 667
Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych				2 973 599	140
Ryzyko ogólne stóp procentowych				1 264 261	8 527
Ryzyko rozliczenia dostawy oraz kontrahenta				119 509	11 624
Całkowity wymóg kapitałowy					142 547
Fundusze własne					213 282
Fundusze podstawowe					227 573
Kapitał zakładowy					- 123 000
Kapitał zapasowy					- 82 494
Kapitał rezerwowy					- 21 893
Niepodzielony zysk z lat ubiegłych					- 186
Kapitał krótkoterminowy					- -
Fundusze uzupełniające					(300)
Kapitał z aktualizacji wyceny					- (300)
Pomniejszenia funduszy podstawowych i uzupełniających					(13 991)
Wartości niematerialne i prawne					- (13 991)
Współczynnik wypłacalności					11,97

* Podmioty klasy I

- rządy i banki centralne państw należących do strefy A (państwa członkowskie Unii Europejskiej (EU), państwa członkowskie Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), państwa, które zawarły porozumienia w sprawie udzielania kredytów z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (IMF), w związku z Ogólnym Porozumieniem o Zaciąganiu Kredytów (GAB)), w tym Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej i Narodowy Bank Polski, a także instytucje rządowe szczebla centralnego,
- Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S. A., w zakresie umów ubezpieczenia eksportowego lub gwarancji ubezpieczeniowych, objętych gwarancjami Skarbu Państwa, zawartych lub udzielonych na podstawie przepisów ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych,
- Bankowy Fundusz Gwarancyjny,
- wiarygodne giełdy i izby rozliczeniowe, wymagające codziennego regulowania depozytów zabezpieczających – w przypadku gdy są one stroną transakcji pozabilansowej (oceny wiarygodności giełdy lub izby rozliczeniowej dokonuje Bank i przekazuje tę ocenę Komisji Nadzoru Bankowego, która może zmienić proponowaną przez bank kwalifikację).

Podmioty klasy II

- banki krajowe i instytucje kredytowe, a także banki zagraniczne mające siedzibę w państwach należących do strefy A,
- władze lokalne lub regionalne państw należących do strefy A (w tym jednostki samorządów terytorialnych Rzeczypospolitej Polskiej) i ich związki,
- wielostronne banki rozwoju: Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju, Międzynarodowa Korporacja Finansowa, Międzyamerykański Bank Rozwoju, Azjatycki Bank Rozwoju, Afrykański Bank Rozwoju, Bank Rozwoju Rady Europy, Nordycki Bank Inwestycyjny, Karaibski Bank Rozwoju, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Fundusz Inwestycyjny, Międzyamerykańska Korporacja Inwestycyjna, Wielostronna Agencja Gwarantowania Inwestycji, Europejski Bank Inwestycyjny.

Podmioty klasy III

Podmioty niezaliczone do klasy I lub II.

Kapitał zakładowy Banku podzielony jest na 41 000 000 akcji o wartości nominalnej 3 złote każda. Może być on podwyższony w drodze emisji nowych akcji, w drodze podwyższenia wartości nominalnej dotychczasowych akcji lub ze środków spółki.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku w wysokości określonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, nadwyżek osiąganych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, dopłat uiszczanych przez akcjonariuszy oraz w zakresie wynikającym z ustaw, środków pochodzących z innych źródeł. Może być on wykorzystany na pokrycie strat Banku oraz na inne cele określone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, z zastrzeżeniem art. 396 § 5 Kodeksu spółek handlowych.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Z kapitału rezerwowego pokrywa się straty, jeżeli ich wysokość przewyższa kapitał zapasowy. O wykorzystaniu kapitału rezerwowego w innym celu rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Składnikiem kapitału rezerwowego jest fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej, który również tworzony jest

z odpisów z czystego zysku w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Fundusze uzupełniające stanowią niezrealizowane zyski i straty z aktywów finansowych, które zakwalifikowane zostały jako dostępne do sprzedaży.

35.9 Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

a) Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego. Szacunki uwzględniają możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców.

b) Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny (np. modele), metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych pracowników. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości, w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania.

c) Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Bank rozpoznaje utratę wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży, gdy wystąpiło znaczne lub długotrwałe obniżenie ich wartości godziwej poniżej wartości początkowej. Ustalenie, czy obniżenie jest znaczne lub długotrwałe, wymaga zastosowania własnej oceny. Przeprowadzając taką ocenę, Bank, obok innych czynników, ocenia normalną zmienność cen akcji. Wykazanie utraty wartości może również być wskazane, gdy istnieją dowody na pogorszenie się sytuacji finansowej emitenta, branży lub sektora gospodarki, technologii lub przepływów z działalności operacyjnej i finansowej.

d) Podatek dochodowy

Bank dokonuje oceny możliwości rozliczenia ujemnych różnic przejściowych i możliwości wykorzystania strat podatkowych z lat ubiegłych do pomniejszenia zobowiązań podatkowych w przyszłości na podstawie analizy bieżącego wyniku podatkowego i jego prognoz wynikających ze strategii rozwoju Banku.

PODPISY OSÓB REPREZENTUJĄCYCH SPÓŁKĘ

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/ Funkcja	Podpis
2008-03-31	Rainer Fuhrmann	Prezes Zarządu	
2008-03-31	Andrzej Kopeć	Członek Zarządu	
2008-03-31	Friedrich Graf zu Rantzau	Członek Zarządu	

PODPIS OSOBY PROWADZĄCEJ KSIĘGI RACHUNKOWE

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/ Funkcja	Podpis
2008-03-31	Ewa Dąbrowska	Zastępca Głównego Księgowego	

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej DZ Bank Polska S.A.

CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA WYNIKI GRUPY	84
Sytuacja makroekonomiczna	84
Sytuacja w sektorze bankowym	86
Sytuacja na Giełdzie Papierów Wartościowych	87
OPIS PODSTAWOWYCH PRODUKTÓW I USŁUG BANKU	89
Oferta dla klientów korporacyjnych	89
Oferta dla małych i średnich przedsiębiorstw	93
Oferta dla klientów prywatnych	93
Współpraca z instytucjami finansowymi	96
Średnie oprocentowanie dla depozytów i kredytów	96
OPIS PODSTAWOWYCH PRODUKTÓW I USŁUG DOMU MAKLERSKIEGO	97
PREZENTACJA WYNIKÓW GRUPY DZ BANK POLSKA S.A.	98
Analiza głównych pozycji rachunku zysków i strat	98
Analiza głównych pozycji bilansowych	99
Pozycje pozabilansowe (udzielone gwarancje i poręczenia)	102
Umowy pożyczek, poręczeń i gwarancji nie dotyczące działalności operacyjnej.	102
Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników	103
Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury bilansu i wynik finansowy	103
Perspektywy rozwoju działalności Grupy i ocena zamierzeń inwestycyjnych	103
ZARZĄDZANIE AKTYWAMI I PASYWAMI	104
Zarządzanie zasobami finansowymi	104
Zarządzanie ryzykiem rynkowym	104
Zarządzanie ryzykiem płynności	105
Zarządzanie ryzykiem walutowym	105
Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej	105
Ryzyko operacyjne	106
Zarządzanie ryzykiem kredytowym	106
POZOSTAŁE INFORMACJE	108
Zmiany w składzie Zarządów i Rad Nadzorczych	108
Powiązania organizacyjne lub kapitałowe z innymi podmiotami	109
Struktura akcjonariatu	109
Inwestycje kapitałowe dokonane w ramach Grupy	109
Transakcje z podmiotami powiązanymi	109
Akcje Banku będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	110

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej	110
Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania	111
Zatrudnienie	111
Oddziały Banku	111
Umowy znaczące dla Banku	111
Informacja o wystawionych przez Bank tytułach egzekucyjnych oraz wartości zabezpieczeń	113
Informacja o znaczących wydarzeniach po dacie bilansu	113
Informacje dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	113

Czynniki mające wpływ na wyniki Grupy

Sytuacja makroekonomiczna

Stan gospodarki

Ożywienie gospodarcze, zapoczątkowane w 2006 roku, utrzymało się przez cały rok 2007. Według wstępnych szacunków GUS, PKB w ujęciu realnym wzrósł o 6,5% w porównaniu z poprzednim rokiem. Najwyższe tempo wzrostu gospodarka osiągnęła w I kwartale (7,4%), natomiast kolejne kwartały przyniosły jego nieznaczne spowolnienie (choć do końca roku utrzymało się powyżej poziomu 6%).

Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego w 2007 roku pozostał popyt krajowy (wzrost o 7,3% w ujęciu rok do roku), napędzany zarówno przez spożycie indywidualne, jak i inwestycje. Wzrost spożycia indywidualnego okazał się nieco silniejszy niż w poprzednim roku (5,2% r/r wobec 4,9%), jednak dynamika łącznego spożycia spadła (do 4,2% z 5,1%), ze względu na słabsze tempo wzrostu spożycia publicznego. Wyraźny wzrost w porównaniu z 2006 rokiem zanotowała dynamika inwestycji (20,4% r/r wobec 15,6%), co jest szczególnie istotne z punktu widzenia powiększenia potencjału polskiej gospodarki. Ujemny pozostał natomiast wkład eksportu netto w łączny wzrost gospodarczy, ze względu na przyspieszenie dynamiki importu.

Dobra kondycja gospodarki znalazła odzwierciedlenie na rynku pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się z 14,9% w grudniu 2006 do 11,4% w czerwcu 2007. Spadkowi bezrobocia towarzyszyło wyraźne przyspieszenie dynamiki płac. W II połowie roku zbliżyło się ono do dwucyfrowego poziomu.

Ożywieniu gospodarczemu towarzyszyło nasilenie presji cenowej. Przez większą część roku przyspieszenie tempa wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych było umiarkowane, a inflacja utrzymywała się w okolicach oficjalnego celu NBP. Dopiero w IV kwartale 2007 doszło do wyraźnego wzrostu inflacji, a w grudniu osiągnęła ona poziom 4% w ujęciu rok do roku. Było to jednak związane głównie z czynnikami zewnętrznymi, przede wszystkim ze znacznym wzrostem cen żywności i energii na rynkach światowych. Natomiast inflacja bazowa do końca roku utrzymała się na stosunkowo niskim poziomie, chociaż w ostatnich miesiącach 2007 również ona zanotowała lekki wzrost (do 1,7% r/r w grudniu).

Jak wynika z wstępnych szacunków Ministerstwa Finansów, w 2007 roku wykonanie budżetu państwa okazało się znacznie lepsze od założeń przyjętych w ustawie budżetowej. Deficyt budżetu wyniósł 16,9 mld złotych, a zatem 56,4% planowanej kwoty 30 mld PLN. Dochody budżetu przekroczyły planowaną kwotę o 3,1%, przede wszystkim dzięki znacznie wyższym od zakładanych wpływom z podatków (podczas gdy dochody z tytułu transferów z UE wyniosły niewiele ponad 50% planu). Z kolei wydatki okazały się o 2,3% niższe od przyjętych założeń).

Kurs złotego utrzymał się w średnioterminowym trendzie aprecjacyjnym. W grudniu kurs walutowy USD/PLN osiągnął minimum w okolicach 2,4150, natomiast kurs EUR/PLN znalazł się na poziomie 3,56. Czynniki wspierające polską walutę były przede wszystkim: szybki wzrost gospodarczy, napływ funduszy z UE, znaczny napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich (w 2007 roku kwota ta prawdopodobnie wyniosła około 15 mld EUR, a zatem była zbliżona do tej osiągniętej w roku poprzednim), a także utrzymująca się na rynkach

światowych tendencja do wyprzedzaży amerykańskiego dolara na rzecz zarówno innych walut głównych, jak i walut krajów rozwijających się.

Polityka pieniężna NBP

Narastająca presja cenowa skłoniła Radę Polityki Pieniężnej do dokonania dwóch podwyżek stóp procentowych jeszcze w I połowie 2007 roku (w kwietniu oraz w czerwcu), łącznie o 50 pb. W I półroczu nie doszło do wyraźnego przekroczenia celu inflacyjnego NBP, jednak Rada wzięła pod uwagę czynniki ryzyka po stronie przyspieszenia inflacji w średnim terminie, związane z wysokim tempem wzrostu gospodarczego i zwiększeniem dynamiki płac. W II połowie roku RPP kontynuowała cykl zaostrzania polityki pieniężnej w umiarkowanym tempie, dokonując dwóch kolejnych podwyżek stóp procentowych (w sierpniu o 0,25 pb. i w listopadzie o 0,25 pb.), w związku ze wzrostem inflacji wywołanym sytuacją na światowych rynkach żywności.

Na koniec grudnia 2007 roku podstawowe stopy procentowe banku centralnego wynosiły (w skali roku):

- stopa referencyjna 5,0%,
- stopa lombardowa 6,5%,
- stopa redyskonta weksli 5,25%,
- stopa depozytowa 3,5%.

Perspektywy gospodarki w 2008 roku

Należy oczekiwać, że w 2007 roku polska gospodarka osiągnęła szczytowy punkt fazy wzrostowej cyklu koniunkturalnego. W roku 2008 należy spodziewać się stopniowego osłabienia aktywności gospodarczej. Czynnikiem podtrzymującym tempo wzrostu powinna pozostać konsumpcja indywidualna, ze względu na znaczną poprawę sytuacji na rynku pracy i wzrost dochodów rozporządzalnych ludności. Osłabieniu ulegnie natomiast najprawdopodobniej dynamika inwestycji (choć istnieją szanse na to, że w całym 2008 roku utrzyma się ona na dwucyfrowym poziomie). Czynnikiem oddziałującym negatywnie na łączny wzrost gospodarczy pozostanie zapewne eksport netto, ze względu na dynamikę importu wyraźnie przekraczającą tempo wzrostu eksportu. Głównym czynnikiem ryzyka po stronie spowolnienia wzrostu gospodarczego jest spodziewane ochłodzenie globalnej koniunktury gospodarczej, które jest już wyraźnie widoczne w przypadku gospodarki amerykańskiej. Sytuacja taka może doprowadzić do osłabienia napływu inwestycji zagranicznych, a jednocześnie negatywnie wpłynąć na eksport. Czynnikiem ten będzie zapewne wywierał wpływ na polską gospodarkę z opóźnieniem, jednak w II połowie roku może on już być wyraźnie widoczny. W związku z tym, w nadchodzącym roku spodziewane jest spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego do około 5,0 – 5,5%.

Można oczekiwać, że pierwszym miesiącom 2008 roku towarzyszyła będzie silna presja cenowa. W tym kierunku oddziaływały będą zarówno wysokie ceny żywności i energii na rynkach światowych, jak stopniowe narastanie inflacji bazowej, zwłaszcza w świetle planowanych podwyżek cen kontrolowanych. Utrzymująca się na wysokim poziomie dynamika płac stwarza dodatkowe zagrożenie dla stabilności cen. Należy w związku z tym oczekiwać, że na początku 2008 roku inflacja może utrzymywać się na poziomie przekraczającym 4%. W tej sytuacji Rada Polityki Pieniężnej zapewne kontynuowała będzie cykl podwyżek stóp procentowych, dążąc do ograniczenia oczekiwań inflacyjnych i przeciwdziałania wystąpieniu efektu drugiej rundy. Wydaje się jednak, że przestrzeń do podwyżek stóp procentowych jest

ograniczona ze względu na potencjalny, negatywny wpływ oczekiwanego ochłodzenia globalnej koniunktury na polską gospodarkę. Dodatkowo oczekuje się, że w II połowie roku powinno dojść do lekkiego osłabienia presji cenowej, przejawiającego się stopniowym spadkiem inflacji w kierunku 3,5%. W związku z tym wydaje się prawdopodobne, że cykl zaostrzenia polityki pieniężnej ulegnie zakończeniu jeszcze w I połowie roku, przypuszczalnie na poziomie około 5,75 – 6,00%.

Rok 2008 może przynieść zahamowanie trendu aprecjacyjnego kursu złotego względem głównych walut. Ochłodzenie globalnej koniunktury gospodarczej i wzrost niepewności powinny oddziaływać w kierunku pogorszenia sentymentu dla walut krajów rozwijających się. Negatywny wpływ na kurs złotego może też mieć potencjalne osłabienie napływu zagranicznych inwestycji. Z drugiej strony, polską walutę powinno wspierać stosunkowo wysokie tempo wzrostu gospodarczego oraz efekt konwergencji, związany z oczekiwanym przystąpieniem Polski do strefy euro, a także powiększający się dysparytet stóp procentowych pomiędzy naszym krajem a głównymi gospodarkami światowymi (ze względu na kontynuację cyklu podwyżek stóp procentowych w Polsce oraz nasilającą się tendencją do łagodzenia polityki pieniężnej w krajach rozwiniętych). Połączenie tych czynników powinno sprzyjać utrzymaniu kursu złotego na względnie stabilnym poziomie, chociaż możliwe wydają się krótkoterminowe korekty polegające na nieco głębszym, przejściowym osłabieniu polskiej waluty.

Jako główne, potencjalne czynniki ryzyka dla wzrostu gospodarczego w roku 2008 można wymienić:

- silniejszy od obecnie zakładanego wpływ ochłodzenia globalnej koniunktury gospodarczej; ze względu na związek pomiędzy polską gospodarką, a gospodarką strefy euro, głębokie spowolnienie wzrostu w krajach zachodniej Europy może znacząco pogorszyć warunki krajowych przedsiębiorców, prowadząc do osłabienia ich aktywności; to z kolei znalazłoby odzwierciedlenie na krajowym rynku pracy, wywierając negatywny wpływ na skłonność do konsumpcji i tym samym osłabiając wewnętrzne czynniki wzrostu gospodarczego,
- silniejszy i bardziej uporczywy od oczekiwanego wzrost presji cenowej; w 2007 roku inflacja bazowa pozostawała stosunkowo odporna na przyspieszające tempo wzrostu płac, nie można jednak wykluczyć, że w roku 2008 rosnące koszty pracy oraz silny popyt konsumpcyjny, w połączeniu z oczekiwaniami inflacyjnymi wywołanymi wysokimi cenami żywności, w większym stopniu odbije się na cenach (dodatkowym czynnikiem ryzyka byłoby w tym przypadku ewentualne osłabienie złotego, skutkujące wzrostem cen importu); postawiłoby to RPP w trudnej sytuacji, w świetle oczekiwanego spowolnienia wzrostu gospodarczego,
- brak zdecydowanych reform finansów publicznych i systemu podatkowego; oczekiwane ochłodzenie koniunktury gospodarczej znacząco utrudni (a być może nawet uniemożliwi) przeprowadzenie w/w reform.

Sytuacja w sektorze bankowym

Ożywienie gospodarcze pozytywnie wpłynęło na kondycję i wyniki sektora bankowego. Wskaźnik koniunktury w tym sektorze w I połowie 2007 roku osiągnął rekordowo wysoki poziom, chociaż w II połowie zanotował nieznaczny spadek. Zanotowano dalszy wzrost aktywów oraz wyników finansowych banków komercyjnych. W I półroczu 2007 roku aktywa wzrosły o 6,4% w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku. Wynik finansowy brutto sektora wyniósł 8,3 mld złotych i wzrósł o 25,2%, natomiast wynik finansowy netto zwiększył się o 21% i wyniósł 6,7 mld PLN. Dobre wyniki finansowe były przede wszystkim rezultatem

wyraźnego wzrostu wyniku z tytułu odsetek i prowizji (odpowiednio o 14,4% i 23% w porównaniu z I półroczem 2006 roku). Zaobserwowano jednak również wyraźny wzrost kosztów działania (o 12,3%), czego przyczyną było przede wszystkim zwiększenie poziomu zatrudnienia oraz wynagrodzeń. Mimo to, poprawa efektywności przyczyniła się do zmniejszenia relacji kosztów do wyniku działalności bankowej do 48,7% z 50,9% w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Odnotowano dalszy, dynamiczny wzrost akcji kredytowej. Łączna wartość kredytów i pożyczek w grudniu 2007 roku była o 30% wyższa w porównaniu z grudniem 2006 roku. W sektorze gospodarstw domowych zanotowano wzrost kredytów i pożyczek o blisko 38%. Utrzymał się wysoki popyt na kredyty mieszkaniowe, które wzrosły o ponad 50%. Odnotowano przy tym wyraźny wzrost zainteresowania kredytami mieszkaniowymi udzielanymi w złotych, co z jednej strony było rezultatem wzrostu stóp procentowych w Szwajcarii i strefie euro, a z drugiej efektem zaostrzenia rygorów przy udzielaniu kredytów walutowych zgodnie z zaleceniami Rekomendacji S, wydanej przez KNB. Wysokie tempo wzrostu gospodarczego znalazły odzwierciedlenie także we wzroście popytu na kredyty ze strony przedsiębiorstw. Wzrosły one o ponad 24%.

O ile w I połowie 2007 roku przyrost wolumenu depozytów od podmiotów niefinansowych był stosunkowo wolny (jedynie w przypadku depozytów bieżących gospodarstw domowych osiągnął poziom dwucyfrowy, chociaż jednocześnie w sektorze tym zanotowano wyraźny spadek wolumenu depozytów terminowych), o tyle w II połowie roku uległ on wyraźnemu przyspieszeniu. Przyczyniła się do tego zarówno postępująca poprawa sytuacji finansowej, jak i wzrost rynkowych stóp procentowych. Ostatecznie, na dzień 31 grudnia 2007 roku wolumen depozytów gospodarstw domowych zanotował wzrost o blisko 15% w porównaniu z wartością na dzień 31 grudnia 2006 roku (depozyty terminowe zanotowały przy tym spadek o blisko 2,5%, jednak również w tym zakresie zaobserwowano wyraźną poprawę w porównaniu z I półroczem, kiedy to spadek w tej kategorii wyniósł ponad 7%), natomiast wolumen depozytów sektora przedsiębiorstw zwiększył się o nieco ponad 15%. Głównym źródłem finansowania działalności sektora bankowego pozostały jednak przyrosty depozytów i kredytów otrzymywanych od innych banków oraz depozytów od sektora instytucji rządowych.

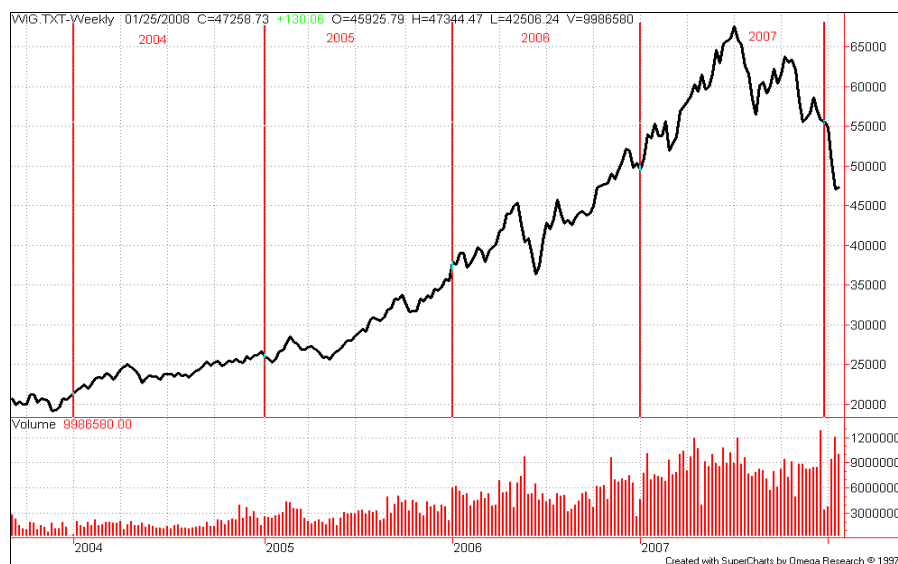
Perspektywa ochłodzenia globalnej koniunktury gospodarczej w roku 2008 i jego potencjalny, negatywny wpływ na polską gospodarkę stanowi główny czynnik ryzyka dla kondycji sektora bankowego. Spadek wskaźników koniunktury w sektorze bankowym w II połowie 2007 roku wydaje się sugerować, że osiągnęła ona szczytowy poziom w I połowie roku. Może to oznaczać zakończenie trwającej od końca 2002 roku fazy wzrostowej. Spowolnienie wzrostu gospodarczego, a następnie przełożenie jego skutków na rynek pracy, może skutkować obniżeniem popytu na kredyty zarówno ze strony przedsiębiorstw, jak i gospodarstw domowych. Co więcej, dynamiczny rozwój akcji kredytowej w 2007 roku może w tej sytuacji prowadzić do pogorszenia jakości aktywów i wzrostu należności zagrożonych w roku następnym.

Sytuacja na Giełdzie Papierów Wartościowych

Rok 2007 przebiegał pod znakiem zmiennej tendencji na Giełdzie Papierów Wartościowych. W pierwszym półroczu tego roku szeroki indeks rynku WIG wzrósł o 31,08%, WIG20, grupujący największe spółki GPW, wzrósł w tym okresie o 14,42%, a wskaźnik 40 spółek średnich rozmiarów mWIG40 zyskał aż 52,27%. Natomiast na koniec grudnia 2007 roku, stopa zwrotu indeksów wyniosła odpowiednio: WIG +10,4%, WIG20 +5,2% oraz mWIG40 +7,9%. Oznacza

to, że druga połowa 2007 roku charakteryzowała się tendencją spadkową na GPW, co w pełni oddaje zamieszczony poniżej wykres WIG.

Wykres. Indeks WIG wraz z wielkością obrotów w ujęciu tygodniowym.

Na koniec 2007 roku na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie notowano akcje 351 spółek (w tym 23 zagraniczne) wobec 284 (w tym 12 zagraniczne) na koniec 2006 roku. W całym 2007 roku na warszawskiej giełdzie zadebiutowało 81 spółek, wobec 38, które weszły do notowań w 2006 roku. W ciągu 2007 roku z obrotu na GPW wycofano 14 spółek.

Łącznie debiutujące spółki zaoferowały akcje na rynku pierwotnym (nowa emisja + sprzedaż istniejących papierów) za kwotę 18,3 mld PLN. Największą ofertą była sprzedaż akcji przez spółkę IMMOEAST AG (inwestująca w nieruchomości w regionie Europy Środkowo-Wschodniej), o wartości 10,7 mld PLN.

Łączna kapitalizacja (wartość rynkowa akcji) notowanych spółek krajowych wynosiła na koniec 2007 roku 509,9 mld PLN wobec 437,7 mld PLN na koniec 2006 roku, co oznacza 16,5% wzrost. Uwzględniając spółki zagraniczne, łączna kapitalizacja wyniosła 1,08 mld PLN, należy jednak pamiętać, że duża część handlu akcjami tego typu spółek odbywa się na ich rodzimych parkietach.

Podobnie jak miało to miejsce w ubiegłym roku, silny wzrost indeksów przełożył się na wyższy poziom obrotów. W 2007 roku wyniosły one ogółem 479,5 mld PLN, co oznacza wzrost w stosunku do 2006 roku o 41%.

Podobna sytuacja miała miejsce na rynku instrumentów pochodnych, gdzie widoczny był wzrost obrotów w porównaniu z rokiem poprzednim. Łącznie obroty na rynku kontraktów terminowych zwiększyły się o 77% do 674 mln PLN, natomiast wolumen obrotu kontraktami terminowymi na 1 sesję wyniósł w ubiegłym roku 38 tys. kontraktów wobec 25,4 tys. rok wcześniej (wzrost o 49,6%). W przypadku opcji, wolumen obrotu na sesję zwiększył się do 1,6 tys. opcji wobec 1,3 tys. rok wcześniej (+22,7%).

Wysoki poziom aktywności inwestorów na rynku akcji i instrumentów pochodnych GPW przełożył się na zmniejszony handel na rynku obligacji, gdzie przy wyższym poziomie

kapitalizacji tego typu instrumentów (wzrost o 7,7% do 348,5 mld PLN), obrót spadł o 37% do 3,5 mld PLN.

Na koniec 2007 roku na GPW działały 44 domy maklerskie - członkowie giełdy, wobec 33 tego typu instytucji na koniec 2006 roku. Największy udział w obrotach akcjami miały: ING BSK (lider w 2007 roku), DM BZ WBK, DM Banku Handlowego, Unicredit CAIB, Ipopema Securities oraz CDM Pekao. Na rynku kontraktów terminowych zdecydowanym liderem pozostaje Dom Maklerski BOŚ.

Opis podstawowych produktów i usług Banku

Oferta dla klientów korporacyjnych

Bank specjalizuje się w obsłudze wymagających klientów korporacyjnych. Doświadczenia zespołu są wsparte wiedzą głównego akcjonariusza, jednego z największych niemieckich banków, co daje gwarancję wysokiego poziomu usług. Cechami oferty produktowej DZ BANK Polska są:

- produkty i usługi każdorazowo dostosowywane do indywidualnych potrzeb,
- dostęp do produktów bankowych za pośrednictwem różnych, w tym elektronicznych, kanałów dystrybucji,
- obsługa przez profesjonalny zespół,
- wysokie standardy Grupy DZ BANK AG.

Obsługa bieżąca

DZ BANK Polska prowadzi operacje na rachunkach w dziewięciu walutach: PLN, USD, GBP, CHF, EUR, NOK, SEK, DKK i JPY. Oferuje prowadzenie rachunków pomocniczych, a w ramach obsługi bieżącej zapewnia:

- prowadzenie rachunków bieżących,
- realizację wpłat i wypłat gotówkowych,
- krajowe i zagraniczne przelewy pieniężne, w tym zbiorcze zlecenia przelewów,
- transakcje zakupu i sprzedaży walut,
- bieżące rozliczenia operacji związanych z kredytami,
- realizowanie czeków gotówkowych i rozrachunkowych.

Ponadto DZ BANK Polska oferuje poufną realizację zbiorczych zleceń przelewów, która jest najczęściej wykorzystywana do realizacji przelewów związanych z płacami.

Bankowość elektroniczna

System bankowości elektronicznej VideoTel oraz system bankowości internetowej DZ Internet są jednymi z najnowocześniejszych rozwiązań wdrożonych w DZ BANK Polska. Systemy te w zasadniczy sposób ułatwiają i przyspieszają dokonywanie operacji przez klientów. Wszystkie transakcje mogą być wykonywane z dowolnego miejsca w kraju i za granicą z zachowaniem wszelkich norm bezpieczeństwa.

Operacje, które można wykonać za pomocą systemu VideoTel i systemu DZ Internet:

- stały dostęp do informacji o saldzie rachunków,
- szczegółowe informacje o historii operacji (w systemie VideoTel dodatkowo z możliwością wyszukiwania wg zadanych kryteriów),
- przelewy krajowe, w tym przelewy z przewalutowaniem,
- przelewy na rzecz ZUS-u i urzędu skarbowego,
- przelewy zagraniczne,
- otwieranie lokat terminowych,
- zakup i sprzedaż walut,
- definiowanie list stałych odbiorców przelewów,
- stały dostęp do istotnych informacji: kursów, stóp procentowych, informacji o produktach itp.

Płatności Masowe

System Płatności Masowych skierowany jest do Klientów, którzy wysyłają bądź otrzymują już od kilkudziesięciu płatności miesięcznie. Płatności Masowe usprawniają proces otrzymywania bądź wysyłania cyklicznie dużej ilości przelewów. Klient otrzymuje w wersji elektronicznej szczegóły informacji o wpłatach na swój rachunek bądź wysłanych przelewach, co pozwala na automatyzację procesów finansowo – księgowych. Dzięki powyższemu minimalizowane jest prawdopodobieństwo wystąpienia błędów spowodowanych manualną obsługą płatności. Klient uzyskuje również przejrzystość rachunku bieżącego prowadzonego w Banku, a w przypadku wysyłania przelewów płatniczych - ich poufność.

Karty płatnicze

W ofercie Banku znajdują się karty Visa Business. Są to karty debetowe oraz z odroczonym terminem płatności („charge”), które zaopatrzone są oprócz paska magnetycznego również w chip zwiększający bezpieczeństwo wykonywanych transakcji. Umożliwiają Klientom łatwy i szybki dostęp do środków zgromadzonych na koncie poprzez możliwość dokonywania transakcji oraz wypłaty gotówki we wszystkich placówkach akceptujących karty Visa w kraju i za granicą. Zapewniają również pomoc w trakcie podróży zagranicznej w przypadku choroby, nieszczęśliwego wypadku jak i innych zdarzeń losowych.

Inwestowanie nadwyżek finansowych

Bank oferuje klientom szeroki wybór narzędzi, pozwalających na maksymalizowanie zysków z zaangażowanego kapitału oraz efektywne zarządzanie nadwyżkami finansowymi przedsiębiorstwa. W skład oferty Banku wchodzi przede wszystkim:

- lokaty terminowe w PLN, EUR i USD o terminach zapadalności do 1 roku,
- lokaty na stopę stałą lub zmienną,
- lokaty overnight.

Instrumenty te umożliwiają negocjację okresu zapadalności, stosownie do potrzeb klienta oraz oprocentowania lokat o wartości powyżej 500 tys. PLN, 500 tys. EUR lub 500 tys. USD.

Bank oferuje także możliwość otwierania i prowadzenia kont depozytowych bonów skarbowych, zakup zarówno na rynku pierwotnym, jak i wtórnym oraz transakcje typu REPO i REVERSE REPO.

Operacje dokumentowe

W ramach operacji dokumentowych Bank oferuje: akredytywę dokumentową, dyskonto akredytywy oraz inkaso dokumentowe. Operacje te zapewniają elastyczność i bezpieczeństwo obrotu dla klientów zaangażowanych w handel zagraniczny.

Gwarantowanie transakcji handlowych

Bank oferuje następujące rodzaje gwarancji ze względu na charakter zobowiązania, którego zabezpieczeniem ma być gwarancja: gwarancję wadialną (przetargową), gwarancję zwrotu zaliczki, gwarancję należytego wykonania kontraktu, gwarancję zapłaty za dostawę towaru (wykonanie usługi), gwarancję zapłaty cła, gwarancje otwarcia akredytywy, gwarancję zapłaty za dokumenty skierowane do inkasa, gwarancję udzielenia awalu na wekslu oraz, w szczególnych okolicznościach, gwarancję spłaty kredytu.

Kredyty

Bank specjalizuje się w kredytowaniu podmiotów gospodarczych. Ma szczególnie szerokie doświadczenia w finansowaniu zapotrzebowania na kapitał obrotowy i finansowaniu rozwoju przedsiębiorstw. Udziela kredytów przedsiębiorstwom z różnych branż i o różnej skali działania a oferta pod kątem warunków finansowych jest dostosowana do indywidualnych wymagań klientów. Obejmuje ona kredyty złotowe i walutowe: w rachunku bieżącym, obrotowe oraz inwestycyjne. Bank zaspokaja także niestandardowe potrzeby, umożliwiając negocjowanie warunków kredytu.

Dzięki kredytowi w rachunku bieżącym firma może zadłużyć się do ustalonego w umowie limitu przez określony w umowie okres. Środki z tego kredytu mogą być wykorzystane na finansowanie kapitału pracującego. Najczęściej kredyt ten jest przyznawany na okres 1 roku.

Operacyjny kredyt terminowy umożliwia finansowanie określonego celu przez ustalony w umowie czas. Może być przyznany jako kredyt krótko-, średnio- bądź długoterminowy. Może być wykorzystany przez klienta zgodnie z pierwotnie uzgodnionym harmonogramem lub w określonym okresie czasu.

Finansowanie projektów inwestycyjnych zazwyczaj wiąże się z długoterminowym zaangażowaniem finansowym. Bank udziela długoterminowych kredytów zarówno na inwestycje, w których ryzyko kredytowania jest w pełni zabezpieczone istniejącymi aktywami klienta, jak również na projekty inwestycyjne, w których podstawowym zabezpieczeniem są przyszłe przepływy pieniężne.

Linie "multipurpose-multicurrency" przyznawane są w formie limitu, w ramach którego klienci mogą skorzystać z kombinacji różnych produktów objętych ryzykiem kredytowym. Podpisując jedną umowę kredytową, klienci uzyskują sumaryczny limit kredytowy zawierający „podlimity” na wszystkie wchodzące w ramy umowy produkty oraz limity na transakcje walutowe lub możliwość dokonywania ciągnięć kredytu w dowolnych proporcjach w zdefiniowanych w umowie kredytowej walutach.

Produkty Structured Finance

Bank, we współpracy z bankami grupy DZ BANK AG oferuje:

- Kredyty konsorcjalne,
- Finansowanie project finance,
- Management Buy Outs/MBI,

- Leverage Buy Outs,
- Transakcje strukturyzowane.

Bank, we współpracy ze spółką zależną Domem Maklerskim AmerBrokers S.A. oferuje:

- IPO,
- Finansowanie Pre – IPO.

Rachunki powiernicze (rachunki escrow)

Bank umożliwia klientom korzystanie z rachunku escrow, który jest umową dwustronną zawieraną między Beneficjentem transakcji oraz Bankiem. Taka umowa umożliwia przechowywanie środków pieniężnych złożonych w depozyt w Banku przez Zastrzegającego i następnie wypłacenia tych środków przez Bank drugiej ze stron po spełnieniu określonych warunków lub zwrot tych środków na warunkach określonych w umowie. Podstawową korzyścią jest zabezpieczenie stron transakcji przed nie wywiązaniem się jednej ze stron z warunków umowy.

Oferta produktów skarbowych

DZ BANK Polska oferuje wiele produktów związanych z obrotem walutowym a także produktów zabezpieczających przed niekorzystnymi zmianami stawek procentowych. W ofercie Banku znajduje się szeroki wybór transakcji:

- Transakcje FX Spot

Transakcje Spot to operacje kupna lub sprzedaży waluty z jej dostawą w drugim dniu roboczym po zawarciu transakcji.

- Transakcje FX Forward

Transakcje tego typu to operacje kupna lub sprzedaży waluty, ale z jej dostawą w określonym terminie w przyszłości.

- Transakcje FX Par-Forward

Terminowa transakcja wymiany ustalonego (co do terminu i kwoty) szeregu przepływów walutowych po tym samym kursie.

- Transakcje FX SWAP

Transakcja typu SWAP polega na kupnie lub sprzedaży jednej waluty za drugą z natychmiastową jej odsprzedażą lub odkupieniem w późniejszym terminie.

- Transakcje Non-Deliverable Forward (NDF)

Transakcja NDF jest identyczna z transakcją Forward z tą różnicą, że brak w niej fizycznego przepływu środków w dniu rozliczenia tzw. dostawy waluty.

- Opcje Walutowe (plain vanilla i egzotyczne), różnorodne strategie opcyjne

Opcje walutowe dają nabywcy prawo zakupu/sprzedaży jednej waluty za drugą po z góry ustalonym kursie. Bank specjalizuje się w tworzeniu zaawansowanych struktur opcyjnych - gotowych rozwiązań zabezpieczających ryzyko walutowe klienta.

- Terminowe Transakcje Stopy Procentowej (Forward Rate Agreement)

Te transakcje służą zabezpieczeniu przed przyszłymi, niekorzystnymi zmianami stawek procentowych.

- **Transakcje OIS**

Transakcja tego typu pozwala klientowi zabezpieczyć się przed wahaniami oprocentowania lokat typu O/N na ustaloną z góry ilość dni.

- **Transakcje Swapa Odsetkowego (Interest Rate Swap)**

Transakcje tego typu pozwalają na optymalizację przychodów/kosztów odsetkowych.

- **Walutowe Transakcje Zamiany Stóp Procentowych (CIRS)**

Transakcja CIRS pozwala zabezpieczyć ryzyko walutowe i stopy procentowej Klienta.

- **Opcje na Stopę Procentową (plain vanilla), zerokosztowe strategie opcyjne**

Opcje na Stopę Procentową generują dla klienta prawo lub obowiązek zamiany zmiennej stopy procentowej na stałą po z góry ustalonej stawce.

- **Lokaty Strukturyzowane**

Lokata strukturyzowana jest połączeniem lokaty kapitałowej z opcją walutową bądź strategią opcyjną.

- **Opcje na Towary, zerokosztowe strategie opcyjne**

Opcje na Towary generują dla klienta prawo lub obowiązek rozliczenia różnicy cenowej danego surowca (metale, surowce energetyczne, produkty rolne) pomiędzy ceną ustaloną z góry z klientem w dacie transakcji a ceną rozliczenia w dacie realizacji opcji. Zabezpieczenie może być kwotowane dla klienta w oryginalnej walucie towaru (np. USD) lub innej.

Klientom gwarantowana jest opieka dealera – wszelkie transakcje mogą być z nim uzgadniane. Uzupełnieniem oferty produktowej Banku jest bieżący serwis analityczny, zawierający analizę wydarzeń i trendów na rynkach finansowych oraz przedstawiający prognozy i oczekiwania Banku co do rozwoju sytuacji w przyszłości.

Oferta dla małych i średnich przedsiębiorstw

DZ BANK Polska oferuje pakiet produktów bankowych "DZ SPRINTER" specjalnie dla klientów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw. Istotną część Pakietu stanowi bankowość internetowa. Składa się on ponadto z produktów do zarządzania płatnościami oraz operacjami skarbowymi. Zaletą oferty jest poziom opłat (za prowadzenie rachunku, bankowość internetową i elektroniczną, operacje gotówkowe) pobieranych na konkurencyjnym poziomie w stosunku do rynku. Ponadto przy korzystaniu z pakietu stosuje się jedną przejrzystą umowę i uproszczone formalności związane z obsługą bankową, także w procedurach kredytowych.

Oferta dla klientów prywatnych

Oferta bankowości prywatnej DZ BANK Polska skierowana jest do osób poszukujących najlepszych form inwestycji dostępnych w kraju i za granicą, ceniących dyskretną i profesjonalną obsługę oraz stabilność finansową. Bank proponuje zarówno klasyczne formy inwestowania w lokaty bankowe, jak i nowoczesne formy inwestycji w fundusze polskie i zagraniczne, inwestycje alternatywne oraz inwestycje w transakcje walutowe. Na życzenie Klienta budujemy portfele inwestycyjne. Klienci obsługiwani są przez wykwalifikowanych Osobistych Doradców a usługi każdorazowo dostosowane do indywidualnych oczekiwań i potrzeb. Dodatkowo kilka razy w roku Bank współorganizuje różnego rodzaju konferencje o tematyce ściśle związanej z inwestowaniem (np. podatki, rynek nieruchomości, zarządzanie aktywami).

W ramach bankowości prywatnej Bank stworzył dwa prestiżowe pakiety usług:

- Pakiet **Private Banking** przygotowany został z myślą o klientach posiadających w DZ BANK Polska aktywa w wysokości 200 000 PLN lub ich równowartość w walutach obcych (EUR, USD, CHF, GBP). Wszyscy Klienci Private Banking zostali objęci bezpłatną usługą Assistance obejmującą serwis Concierge oraz infolinię medyczną, prawną i ogólną.
- Pakiet **Personal Banking** przeznaczony jest dla klientów posiadających w DZ BANK Polska aktywa w wysokości 50 000 PLN lub deklarujących regularne wpływy na rachunek w wysokości 5 000 PLN (lub ich równowartość w innych walutach).

Rachunki bieżące

Bank oferuje rachunki bieżące w PLN, USD, EUR, CHF i GBP. Prowadzi rachunki zarówno dla rezydentów, jak i nierezydentów. Wszelkie transakcje na rachunkach mogą być wykonywane przy pomocy Osobistego Doradcy, również przez telefon oraz Internet. Rachunki bieżące są podstawowym narzędziem służącym do rozliczeń związanych z operacjami inwestycyjnymi klienta, wpłatami i wypłatami gotówkowymi, przelewami pieniężnymi, skupem i sprzedażą walut, realizacją czeków gotówkowych i rozliczaniem operacji kredytowych. Do rachunku oferujemy kartę debetową w systemie VISA Elektron, która pozwala na dokonywanie wypłat z bankomatów na terenie całej Polski bez prowizji.

Inwestowanie

Na rynku kapitałowym można inwestować:

- poprzez Dom Maklerski AmerBrokers (bezpośrednie inwestycje w akcje i papiery dłużne poprzez rachunek inwestycyjny, dostęp do rekomendacji i analiz, niski poziom opłat transakcyjnych, sprawny dostęp internetowy – z możliwością składania zleceń on-line),
- poprzez fundusze inwestycyjne oferowane w ramach otwartej architektury produktowej, tj. obecnie Union Investment, DWS, Skarbiec (różnorodna oferta łącznie z funduszami typu parasolowego oraz z możliwością budowy portfela w porozumieniu z doradcą i w oparciu o profil inwestycyjny),
- poprzez ofertę programów inwestycyjno – ubezpieczeniowych: Aegon, Skandia, Amplico, Gerling, która umożliwia wykorzystanie rozwiązań ubezpieczeniowych dla dywersyfikacji inwestycji.

Szczególnie wymagającym klientom Bank oferuje również programy Asset Management w ramach współpracy z towarzystwami funduszy inwestycyjnych Skarbiec (aktywa min. 500 000 PLN) oraz Union Investment (aktywa min. 10 mln PLN).

Stale dostępne są także pakiety „lokata + fundusz”, łączące depozyt o niestandardowym oprocentowaniu z inwestycją w fundusz kapitałowy, przeznaczone szczególnie dla osób o umiarkowanej akceptacji ryzyka.

Lokaty terminowe są nadal popularne wśród naszych Klientów. W ofercie znajduje się pakiet inwestycyjny DZ Plus, w którym klienci otrzymują konkurencyjne warunki finansowe, możliwość dokonywania wielokrotnych przewalutowań kapitału lokaty bez utraty atrakcyjnego oprocentowania i bez dodatkowych prowizji. Dodatkową korzyścią jest wysoki i bezpieczny zysk z ulokowanego kapitału. Otwieramy również lokaty negocjowane i typu overnight.

Klientom zainteresowanym posiadaniem rachunku w Szwajcarii proponujemy otwarcie i prowadzenie rachunku oraz inwestycji w DZ PRIVATBANK Schweiz za pośrednictwem Naszego Doradcy w Warszawie.

Oferta produktów skarbowych

W zakresie obsługi operacji walutowych Bank proponuje:

- transakcje wymiany walut,
- kontrakty Forward,
- opcje walutowe i strategie opcyjne
- lokaty strukturyzowane z gwarantowanym kapitałem,
- depozyty dwuwalutowe z gwarantowaną stopą zwrotu.

Bank kwotuje większość walut wymienialnych w stosunku do PLN z możliwością negocjacji parametrów takich jak kurs i okres. Transakcje mogą być zawierane przez telefon bezpośrednio z Dealerem. W ramach kontraktów terminowych Bank oferuje również wariant, gdy rozliczana jest tylko różnica kursowa, bez dostawy gotówki.

Kredyty

Wszystkie warunki zarówno finansowe, cenowe, jak i związane z celem kredytu są indywidualnie ustalane z Klientem. Mamy kilka opcji waluty kredytu - PLN, USD, CHF i EUR.

Dodatковым atutem jest możliwość dokonywania spłaty kredytów walutowych po uzgodnionym kursie.

W ofercie znajduje się wiele możliwości:

- kredyt mieszkaniowy:
  - cel – mieszkaniowy, mieszkaniowo- komercyjny, zakup działki budowlanej,
  - długi okres spłaty – do 20 lat,
  - zabezpieczenie hipoteczne,
  - minimalny wymagany wkład własny 20% w szczególnych przypadkach 10%,
  - możliwość karencji w spłacie i wcześniejszej spłaty kredytu,
  - możliwość dokonania bezpłatnego przewalutowania raz do roku,
  - minimalna kwota kredytu – 200 000,00 PLN;
- kredyt terminowy
  - cel dowolny,
  - okres kredytowania – do 5 lat,
  - zabezpieczenie – np. hipoteka, kaucja, zastaw na papierach wartościowych,
  - możliwość ustalenia sposobu spłaty (np. raty kwartalne, rata balonowa);
- gwarancja bankowa
  - np. dla zabezpieczenia kontraktów terminowych.

Karty kredytowe

Bank oferuje karty VISA Gold z mikroprocesorem oraz bogatym pakietem ubezpieczeniowym. Karty te funkcjonują w oparciu o indywidualny limit przyznawany Klientom według uproszczonych zasad (stan aktywów).

Współpraca z instytucjami finansowymi

W 2007 roku Bank kontynuował rozwój współpracy z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami finansowymi, głównie bankami, funduszami emerytalnymi i inwestycyjnymi.

Liczba banków – korespondentów, z którymi DZ BANK Polska ma wymienione klucze swiftowe wynosi 420.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. Bank posiadał 10 rachunków NOSTRO w 7 różnych walutach (USD, EUR, CHF, GBP, SEK, NOK, DKK) oraz prowadził 9 rachunków LORO w PLN na rzecz banków zagranicznych.

Bank rozwijał również swoją aktywność na rynku transakcji międzybankowych, zwłaszcza w zakresie operacji wymiany walut, instrumentów stopy procentowej oraz instrumentów dłużnych, a także lokat międzybankowych oraz lokat overnight.

Średnie oprocentowanie dla depozytów i kredytów

Średnie oprocentowanie oferowane klientom na rachunkach depozytowych w 2007 roku wyniosło odpowiednio dla poszczególnych walut:

- dla PLN – 4,31%,
- dla USD – 5,33%,
- dla EUR – 3,36%,
- dla CHF – 0,69%,
- dla GBP – 3,66%.

Średnie oprocentowanie oferowane klientom dla kredytów regularnych wyniosło odpowiednio dla poszczególnych walut:

- dla PLN – 6,33%,
- dla USD – 7,80%,
- dla EUR – 5,82%,
- dla CHF – 4,24%.

Opis podstawowych produktów i usług Domu Maklerskiego

Obecnie oferowane przez AmerBrokers usługi obejmują:

- oferowanie instrumentów finansowych w obrocie pierwotnym,
- działalność brokerska,
- nabywanie lub zbywanie instrumentów finansowych na własny rachunek celem realizacji zadań związanych z organizacją rynku regulowanego,
- doradztwo w zakresie obrotu instrumentami finansowymi,
- prowadzenie rachunku instrumentów finansowych oraz rachunków pieniężnych służących do ich obsługi,
- podejmowanie czynności związanych z obsługą towarzystw funduszy inwestycyjnych, funduszy inwestycyjnych, towarzystw emerytalnych i funduszy emerytalnych,
- czynności związane z obrotem derywatami,
- prowadzenie działalności pośrednictwa w obrocie na Towarowej Giełdzie Energii.

Podstawę działalności stanowią trzy obszary:

- działalność brokerska – pośrednictwo w zawieraniu transakcji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- działalność Wydziału Rynku Pierwotnego – pomoc firmom w pozyskiwaniu kapitału, zarówno publicznie jak i niepublicznie,
- działalność inwestycyjna.

Dodatkowo AmerBrokers, korzystając z posiadanych zezwoleń oraz zdobytych doświadczeń oferuje szereg usług dodatkowych, takich jak np.:

- pośrednictwo w transakcjach na rynku instrumentów finansowych niedopuszczonych do obrotu publicznego,
- prowadzenie księgi akcyjnej,
- pełnienie funkcji sponsora emisji instrumentów finansowych,
- dystrybucja jednostek funduszy powierniczych,
- wykonywanie analiz na zlecenie klientów.

Prezentacja wyników Grupy DZ BANK Polska S.A.

Strukturę skonsolidowanego wyniku finansowego Grupy Kapitałowej DZ Bank Polska S.A. przedstawia poniższe zestawienie:

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Zysk netto DZ Bank Polska S.A.	12 531	7 258
Zysk netto Domu Maklerskiego AmerBrokers S.A.	3 746	1 252
Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	(1 943)	(1 252)
Zysk netto grupy Grupy Kapitałowej DZ Bank Polska	14 334	7 258

Analiza głównych pozycji rachunku zysków i strat

W 2007 roku Grupa DZ BANK Polska S.A. zrealizowała zysk netto w wysokości 14 334 tys. PLN. W odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost wyniku na działalności bankowej przy jednoczesnym utrzymaniu ścisłej kontroli kosztów działania. Relatywny wzrost kosztów jest powiązany głównie ze wzrostem kosztów osobowych. Istotnym elementem podwyższonych kosztów osobowych są tworzone rezerwy na premie roczne powiązane z osiąganymi wynikami finansowymi.

Tabela: Główne pozycje rachunku zysków i strat

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	okres od 01-01-2006 do 31-12-2006
Wynik na działalności bankowej	88 925	64 110
Inne koszty i przychody operacyjne oraz wynik z tytułu aktywów trwałych	2 716	(3 488)
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(13 294)	1 747
Koszty działania i amortyzacja	(58 520)	(51 930)
Zysk brutto	19 827	10 439
Podatek dochodowy	(5 493)	(3 181)
Zysk netto	14 334	7 258

Wynik na działalności bankowej

Wynik na działalności bankowej w 2007 roku wyniósł 88 925 tys. PLN i był wyższy od porównywalnego wyniku z 2006 roku o 24 815 tys. PLN (wzrost o 39%). Rezultaty osiągnięte we wszystkich obszarach działalności bankowej wykazały pozytywną dynamikę. Wynik z tytułu odsetek, stanowiący nadal główne źródło przychodów, w 2007 roku był wyższy od wyniku 2006 roku o 9 167 tys. PLN (wzrost o 29%) i wyniósł 41 151 tys. PLN. Wynik z tytułu opłat i prowizji wzrósł o 6 870 tys. PLN osiągając wartość 19 479 tys. PLN (wzrost o 54%), a wynik z działalności handlowej zwiększył się o 7 461 tys. PLN. do 27 639 tys. PLN (wzrost o 37%).

Tabela: Wynik na działalności bankowej

w tys. PLN	okres	
	od 01-01-2007 do 31-12-2007	od 01-01-2006 do 31-12-2006
Wynik z tytułu odsetek	41 151	31 984
Wynik z tytułu opłat i prowizji	19 479	12 609
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych oraz dywidendy	656	(661)
Wynik z działalności handlowej	27 639	20 178
	88 925	64 110

Aktualizacja wartości aktywów finansowych

Ujemny wynik z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych w wysokości 13 294 tys. PLN jest związany z konserwatywną oceną możliwości windykacji oraz ostrożną wyceną posiadanych zabezpieczeń dla kredytów z trwałą utratą wartości.

Koszty działania

W 2007 roku koszty działania wraz z amortyzacją wzrosły w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 6 590 tys. PLN (+13%). Główny wpływ na zmianę poziomu kosztów miały koszty pracownicze, które wzrosły w stosunku porównywalnego okresu roku poprzedniego o 4 461 tys. PLN (+16%). Podstawowym czynnikiem mającym wpływ na tę zmianę są utworzone w związku z wysokim poziomem wyniku finansowego rezerwy na premie roczne wynikające z ogólnych zasad premiowych obowiązujących w Banku i Domu Maklerskim AmerBrokers.

Tabela: Koszty działania Grupy

w tys. PLN	okres	
	od 01-01-2007 do 31-12-2007	od 01-01-2006 do 31-12-2006
Koszty pracownicze	(32 024)	(27 563)
Koszty ogólnie - administracyjne	(21 392)	(19 427)
Amortyzacja	(5 104)	(4 940)
	(58 520)	(51 930)

Analiza głównych pozycji bilansowych

Na dzień 31 grudnia 2007 roku suma bilansowa Grupy DZ BANK Polska S.A. wyniosła 2 263 501 tys. PLN, to jest o 5,97 % więcej niż przed rokiem. Największy wpływ na ten przyrost miało zwiększenie wolumenu kredytów, depozytów oraz lokat.

Zmiany w strukturze aktywów

Udział lokat, kredytów i pożyczek w aktywach ogółem w porównaniu do poprzedniego roku zmniejszył się z 86,52 % do 85,07 %, jednak ilościowo pozycja ta wzrosła o 77 613 tys. PLN do

kwoty 1 925 531 tys. PLN. Za sprawą rozwoju akcji kredytowej Banku zanotowano wzrost w należnościach od sektora niefinansowego (z 962 672 tys. PLN do 1 277 785 tys. PLN, +33%), natomiast należności od sektora finansowego spadły z 885 246 tys. PLN na 31 grudnia 2006 roku do 647 746 tys. PLN na 31 grudnia 2007 r. (- 27%).

Tabela: Struktura aktywów

w tys. PLN	31-12-2007	struktura	31-12-2006	struktura
Lokaty, kredyty, pożyczki	1 925 531	85,07%	1 847 918	86,52%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	151 026	6,67%	155 022	7,26%
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	108 426	4,79%	40 911	1,92%
Rzeczowe aktywa trwałe i WNiP	19 591	0,87%	20 714	0,97%
Pozostałe aktywa	58 927	2,60%	71 315	3,33%
	2 263 501	100,00%	2 135 880	100,00%

Struktura lokat, kredytów i pożyczek

Suma lokat, kredytów i pożyczek wzrosła w porównaniu z rokiem 2006 o 78 mln PLN tj. o 4%. Wzrost ten spowodowany był zwiększeniem portfela kredytów udzielanych klientom. W roku 2007 Bank systematycznie pozyskiwał klientów i udzielał nowych kredytów rozszerzając dynamicznie portfel kredytowy przy zachowaniu jego wysokiej jakości. Poprawa zarządzania płynnością oraz zwiększenie aktywności na rynku instrumentów pochodnych wpłynęły na spadek wolumenu lokat w innych bankach.

Tabela: Struktura lokat, kredytów i pożyczek

w tys. PLN	31-12-2007	struktura	31-12-2006	struktura
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	647 746	33,64%	885 246	47,91%
Kredyty, pożyczki i inne należności od klientów	1 277 785	66,36%	962 672	52,09%
	1 925 531	100,00%	1 847 918	100,00%

Charakterystyka udzielonych kredytów dla klientów

Bank specjalizuje się w kredytach dla klientów korporacyjnych. Wysoki udział tego segmentu utrzymuje się i przekracza 96% portfela kredytowego. Konsekwentnie maleje znaczenie portfela aktywów wydzielonych (kredytów udzielonych przez 2002 rokiem, dla których w większości nastąpiła istotna utrata wartości).

Większość kredytobiorców Banku pochodzi z województwa mazowieckiego. W ostatnim roku zwiększyła się jednak dywersyfikacja geograficzna. Udział kredytobiorców z innych województw wzrósł z 48,0% do 57,1 % portfela. Udział nierzeczydntów na koniec 2007 roku wyniósł 2,0%.

Struktura rodzajowa dłużnych papierów wartościowych

W 2007 roku nie dokonywano znaczących zmian w polityce inwestycji w papiery wartościowe. Inwestycje obejmują obligacje NBP, bony skarbowe oraz obligacje komercyjne. Portfel aktywów

finansowych dostępnych do sprzedaży według stanów na koniec porównywanych okresów zmniejszył się o 4 mln PLN.

Zmiany w strukturze pasywów

Przyrost sumy pasywów w porównaniu do stanu przed rokiem związany był przede wszystkim z nominalnym wzrostem o 8% depozytów innych banków i zobowiązań wobec klientów. Ich udział w pasywach nieznacznie wzrósł do 84,29 % wobec 83,02% rok wcześniej. Udział kapitałów w sumie bilansowej utrzymuje się na poziomie powyżej 10%.

Tabela: Struktura pasywów

w tys. PLN	31-12-2007	struktura	31-12-2006	struktura
Depozyty innych banków i zobowiązania wobec klientów	1 907 962	84,29%	1 773 206	83,02%
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu i instrumenty wbudowane	99 978	4,42%	34 375	1,61%
Kapitały	241 665	10,68%	227 527	10,65%
Pozostałe pasywa	13 896	0,61%	100 772	4,72%
	2 263 501	100,00%	2 135 880	100,00%

Struktura zobowiązań finansowych

Wzrost zobowiązań finansowych na koniec grudnia 2007 roku spowodowany był przede wszystkim przyrostem portfela depozytów klientów przy nieznacznie mniejszym, w porównaniu do roku ubiegłego, saldzie pożyczek międzybankowych (-11%). Aktualny poziom zobowiązań finansowych jest wystarczający do finansowania akcji kredytowej banku.

Tabela: Struktura zobowiązań finansowych

w tys. PLN	31-12-2007	struktura	31-12-2006	struktura
Depozyty klientów	1 536 337	80,52%	1 356 050	76,47%
Pożyczki międzybankowe	371 625	19,48%	417 156	23,53%
	1 907 962	100,00%	1 773 206	100,00%

Charakterystyka depozytów klientów

Na dzień bilansowy Bank odnotował przyrost w dwóch grupach produktowych depozytów: lokat terminowych (wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym o 18% do poziomu 931 189 tys. PLN) oraz rachunków bieżących (wzrost o 42% do poziomu 202 049 tys. PLN). Wolumen lokat O/N obniżył się o 5% w porównaniu z rokiem ubiegłym i wyniósł 403 099 tys. PLN.

Tabela: Struktura produktowa depozytów

w tys. PLN	2007-12-31	struktura	2006-12-31	struktura
Lokaty terminowe	931 189	60,61%	788 931	58,18%
Lokaty O/N	403 099	26,24%	424 400	31,30%
Rachunki bieżące	202 049	13,15%	142 719	10,52%
	1 536 337	100,00%	1 356 050	100,00%

Zgodnie ze strategią Banku depozyty przyjęte od klientów w przeważającej części pochodzą z sektora przedsiębiorstw i w tej grupie obserwuje się najwyższą dynamikę wzrostu wolumenu. Widoczny jest spadek wolumenu depozytów od niebankowych instytucji finansowych (spadek o 20% do poziomu 75 240 tys. PLN). Wolumen depozytów od klientów indywidualnych spadł o 5% w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniósł 320 878 tys. PLN.

Tabela: Struktura podmiotowa depozytów

w tys. PLN	2007-12-31	struktura	2006-12-31	struktura
Niebankowe instytucje finansowe	75 240	4,90%	94 692	6,98%
Klienci korporacyjni	1 140 219	74,22%	920 773	67,90%
Klienci indywidualni	320 878	20,88%	340 585	25,12%
	1 536 337	100,00%	1 356 050	100,00%

Depozyty pozyskiwane są przede wszystkim w województwie mazowieckim (57,44%). Udział depozytów nierezydentów wzrósł w ostatnim roku z 7,08% do 7,22%. W strukturze walutowej dominują depozyty przyjmowane w złotychkach. W ostatnim roku ich udział wzrósł z 63% do 66% natomiast udział depozytów w dolarach amerykańskich spadł z 26% do 21%.

Pozycje pozabilansowe (udzielone gwarancje i poręczenia)

Saldo netto udzielonych gwarancji i poręczeń na dzień 31 grudnia 2007 r. wyniosło 183 424 tys. PLN, i utrzymywało się na zbliżonym poziomie w stosunku do stanu na 31 grudnia 2006 roku. Bank udzielił przede wszystkim gwarancji zwrotu zaliczki, płatności za towar, należytego wykonania kontraktu oraz przetargowych (wadialnych).

Umowy pożyczek, poręczeń i gwarancji nie dotyczące działalności operacyjnej.

Grupa nie zaciągnęła kredytów, nie zawarła umów pożyczek, poręczeń oraz gwarancji nie dotyczących działalności operacyjnej.

Grupa nie posiada zobowiązań umownych wynikających z emitowanych dłużnych papierów wartościowych lub instrumentów finansowych.

Grupa nie zawarła umów o subemisję.

Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników

Grupa nie publikowała wcześniej prognoz wyników na 2007 rok.

Znaczące zdarzenia mające wpływ na istotną zmianę struktury bilansu i wynik finansowy

Informacja o znaczących zdarzeniach mających istotny wpływ na strukturę bilansu i wynik finansowy znajduje się w nocie 34.4 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej DZ BANK Polska S.A.

Perspektywy rozwoju działalności Grupy i ocena zamierzeń inwestycyjnych

Strategia Banku ukierunkowana jest na dalszy wzrost efektywności przy jednoczesnej kontroli poziomu ryzyka prowadzonej działalności. Bank ma na celu rozwijanie obsługi klientów, z którymi współpraca przynosi zdywersyfikowane przychody. Plan budżetowy na 2008 rok zakłada dalszy przyrost wysokiej jakości portfela kredytowego, głównie w obszarze klientów korporacyjnych. W zakresie pozyskiwania środków Bank ma na celu optymalizację źródeł finansowania pod kątem zarządzania płynnością.

Strategia Domu Maklerskiego AmerBrokers S.A. zakłada prowadzenie działalności przez Internet i dalsze rozszerzanie działalności korporacyjnej na rynku pierwotnym. Na najbliższy rok planowana jest intensyfikacja dotychczasowych działań oraz rozwój bazy klientowskiej. Będzie to wiązało się z rozbudową współpracy z bankami, instytucjami pośrednictwa finansowego oraz z firmami Asset Management, zarówno w ramach Grupy, jak i poza nią. Jednocześnie utrzymywana będzie polityka ścisłej kontroli kosztów działania.

Grupa nie zamierza podejmować inwestycji kapitałowych w 2008 roku.

Zarządzanie aktywami i pasywami

Zarządzanie zasobami finansowymi

Optymalne wykorzystanie zasobów finansowych przy określonym ryzyku finansowym, to jeden z najważniejszych celów zarządzania zasobami finansowymi. Jego realizacja wpływa na bezpieczeństwo Banku, rozumiane między innymi jako bezpieczeństwo środków klientów oraz stabilność osiąganych wyników. Zarządzanie zasobami finansowymi to także efektywność wykorzystania posiadanej bazy kapitałowej.

Adekwatność bazy kapitałowej do rodzaju i skali prowadzonej działalności, znajduje swój wyraz w wartości współczynnika wypłacalności Banku. Z uwagi na skalę prowadzonej działalności na wartość współczynnika wpływa nie tylko ryzyko kredytowe, ale też inne ryzyka, mające swoje źródło w pozycjach portfela handlowego.

Bank uwzględnił podczas zawierania transakcji analizę koncentracji wierzytelności, aby nie dopuścić do nadmiernego zaangażowania wobec swoich największych kontrahentów. Bank nie przekroczył limitu koncentracji wierzytelności.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w DZ BANK Polska S.A. odbywa się poprzez identyfikację, pomiar, monitorowanie i systemy kontroli ryzyka.

Przy pomiarze i kontroli ryzyka rynkowego rozpatruje się następujące jego kategorie: ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe oraz inne typy ryzyka, których źródłem są zmiany parametrów rynkowych. Ryzyka identyfikowane przez Bank dotyczą zarówno działalności handlowej, jak i niehandlowej. Bank nie posiada ekspozycji na ryzyko kapitałowych papierów wartościowych.

Pomiar ryzyka rynkowego prowadzony przez Bank obejmuje analizy ex-post oraz symulacje wrażliwości, a także badanie wartości zagrożonej VaR. VaR jest syntetyczną miarą prezentującą narażenie Banku na zmiany warunków rynkowych. Informuje, jaka wartość straty nie zostanie przekroczona przez Bank w wyniku zmiany warunków rynkowych z prawdopodobieństwem 99%.

Komórką, pełniącą priorytetową rolę w kształtowaniu zasad zarządzania zasobami finansowymi pełni Komitet CALCO (Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Kapitałem Banku). Jego zadania są następujące:

- monitorowanie ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka,
- ocena ryzyka oferowanych produktów,
- opiniowanie prowadzonej strategii inwestycyjnej,
- zatwierdzanie założeń przyjętych w modelowaniu ryzyka kredytowego portfela handlowego,
- przegląd obciążeń kapitałowych wynikających z prowadzonej działalności.

W zarządzaniu ryzykiem Bank stosuje szereg limitów, których poziom odpowiada apetytowi na ryzyko wyznaczonemu przez Zarząd Banku i akceptowanemu przez Radę Nadzorczą Banku.

Celem Banku jest zachowanie zgodności swego procesu zarządzania ryzykiem z zasadami obowiązującymi w ramach Grupy DZ BANK AG.

Adekwatność kapitałowa

W 2007 roku grupa kapitałowa DZ BANK Polska S.A. wypełniała obowiązujące normy ostrożnościowe w zakresie adekwatności kapitałowej. Na dzień 31 grudnia 2007 r. współczynnik wypłacalności Banku osiągnął wartość 11,97%, co oznacza, że Grupa Banku posiadała wystarczającą ilość kapitału własnego na pokrycie poszczególnych ryzyk kredytowych i finansowych.

Zarządzanie ryzykiem płynności

DZ BANK Polska jest zobligowany do posiadania niezbędnych środków finansowych do realizacji wszystkich wypłat związanych z lokatami, środkami bieżącymi, wypłatami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami. Brak odpowiedniej wielkości środków stanowi źródło ryzyka. Komitet CALCO zobowiązany jest do podejmowania działań zapobiegających powstawaniu przekroczeń obowiązujących limitów. Bank posiada stosowne procedury postępowania awaryjnego na wypadek zarówno nagłego, jak i stopniowego pogorszenia się stanu płynności finansowej Banku. W 2007 roku płynność DZ BANK Polska utrzymywana była na bezpiecznym i stabilnym poziomie.

Prezentacja otwartych pozycji długich i krótkich w podziale na poszczególne waluty znajduje się w nocie 35.3 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego DZ BANK Polska S.A.

Zarządzanie ryzykiem walutowym

Głównym źródłem ryzyka walutowego są transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Departament Skarbu ujęte zarówno w pozycji bilansowej, jak i pozabilansowej Banku. Pozostałe linie biznesowe nie podejmują ryzyka walutowego. Ryzykiem walutowym powstającym na tych pozycjach zarządza na poziomie całego bilansu Departament Skarbu. Intencją Banku jest kształtowanie pozycji walutowej na poziomie pozwalającym na ograniczenie obciążeń kapitałowych wynikających z tej działalności. Wartość pozycji walutowej obszaru Skarbu oraz odpowiadające jej wartości limitów straty są monitorowane w trybie dziennym. Bank stara się aktywnie ograniczać ryzyko walutowe kontrahenta powstające w ramach udzielonych klientom indywidualnym i korporacyjnym kredytów denominowanych w walutach obcych.

W przypadku klientów indywidualnych Bank postępuje zgodnie z Rekomendacją „S” wydaną przez KNB.

W przypadku klientów korporacyjnych przeprowadzana przez Bank analiza kredytowa dodatkowo bada działalność operacyjną danej instytucji pod kątem zbieżności waluty przychodów z walutą kredytu.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej należy do zadań Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku (Komitet CALCO). Celem realizacji strategii zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest maksymalizacja dochodu kapitałowego i przychodów odsetkowych realizowanych z tytułu zaangażowania Banku w produkty bankowe i instrumenty rynku

kapitałowego, obciążone ryzykiem stopy procentowej, przy określonym, akceptowanym poziomie ryzyka. Akceptowany poziom ryzyka jest określany poprzez zatwierdzone przez Zarząd Banku limity, które określają skłonność Banku do podejmowania ryzyka stopy procentowej. Poziom limitów jest przedstawiany do informacji Rady Nadzorczej Banku.

Ryzyko operacyjne

Bank, w wyniku swojej działalności narażony jest na ryzyko ponoszenia strat wynikających z niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, czynników ludzkich lub systemów bądź też ze zdarzeń zewnętrznych zdefiniowanych jako straty operacyjne. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko prawne, nie mieszczą się natomiast kategorie ryzyka strategicznego i ryzyka reputacji. W efekcie stosowanych przez Bank narzędzi w zakresie technik zarządzania ryzykiem operacyjnym (np. procedura „Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym w DZ BANK Polska S.A.”, która definiuje metody szacowania i pomiaru ryzyka oraz wskazuje uczestników procesu zarządzania ryzykiem i ich odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem) ryzyko to jest znacznie ograniczane. Bank w zakresie ryzyka operacyjnego współpracuje z jednostkami Grupy DZ BANK AG zachowując zgodność ze standardami zarządzania ryzykiem w Grupie.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

W 2007 roku kontynuowane były prace mające na celu dalsze ograniczenie ryzyka kredytowego uznawanego za jeden z najistotniejszych obszarów działalności Banku.

Pomiar ryzyka kredytowego

Grupa na bieżąco monitoruje aktywa objęte ryzykiem, klasyfikując je zgodnie z odpowiednimi regulacjami i tworzy wymagane przepisami rezerwy na należności. Ryzyko braku spłaty ekspozycji kredytowej w wysokości i terminach zgodnych z umową przez kontrahenta banku jest regularnie oceniane przy użyciu wewnętrznego narzędzia: metodyki oceny zdolności kredytowej klienta, a w efekcie jej zastosowania klient otrzymuje wewnętrzną ocenę i kwalifikowany jest do grupy ryzyka. Na ocenę zdolności kredytowej składają się czynniki mierzalne/ilościowe charakteryzujące sytuację ekonomiczno-finansową kontrahenta oraz jakościowe dotyczące obszarów: zarządzania, współpracy z klientem, tendencji rynkowych i w branży, w której klient działa (m.in. konkurencja, uzależnienia od dostawców, odbiorców).

Kontrola ryzyka i jego ograniczanie.

Bank kontroluje regularnie koncentrację ryzyka kredytowego w różnych przekrojach, w tym: w odniesieniu do pojedynczego kontrahenta, grup klientów powiązanych organizacyjnie lub kapitałowo, branż, krajów.

W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym, portfel kredytowy Banku jest poddawany regularnie (kwartalnie) przeglądowi (listy wczesnego ostrzegania) oraz analizie wielkości poszczególnych sektorów, jak też analizie branżowej.

Zabezpieczenia

Bank stosuje wewnętrzne procedury mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego, obejmujące zasady akceptowalności zabezpieczenia i szacowania jego wartości rynkowej (zabezpieczenia hipoteczne, zapasy, należności, poręczenia innych podmiotów, gwarancje bankowe, kaucje).

Impairment i polityka tworzenia odpisów aktualizujących

Bank określił listę przesłanek utraty wartości zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości dla poszczególnych linii biznesowych.

Procedury i narzędzia stosowane w Banku, wspomagające proces zarządzania ryzykiem kredytowym są regularnie przeglądane.

W 2007 roku prowadzone były działania w zakresie wprowadzenia nowych lub usprawnienia działających w Banku narzędzi i systemów wspomagających proces oceny i monitorowania ryzyka kredytowego takich jak system wczesnego ostrzegania oparty o przeglądy ekspozycji kredytowych oraz wzmocniony monitoring przestrzegania przez klientów warunków zawartych umów kredytowych.

Nowelizacji uległa strategia kredytowa Banku - Bank koncentruje się przede wszystkim na relacjach z polskimi i międzynarodowymi klientami korporacyjnymi, przy czym planowany wzrost wolumenu kredytów dotyczy segmentów: klientów korporacyjnych, instytucji finansowych i osób prywatnych.

Bank opracował i wprowadził w życie politykę w zakresie zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych na finansowanie nieruchomości i zabezpieczonych hipoteką na nieruchomościach, Aby ograniczyć ryzyko w ramach tego portfela, do określania cen nieruchomości, a także trendów na rynku, Bank wykorzystuje zakupione narzędzie – bazę nieruchomości.

Uzupełniono i zaktualizowano procedury wewnętrzne stanowiące narzędzia ograniczania ryzyka, w tym m.in. w zakresie praktyki stosowania MSR/MSSF, w odniesieniu do zdefiniowania przesłanek utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz udziałów kapitałowych, a także w ramach zasad wyceny zabezpieczeń, w tym w zakresie określenia zasad wyceny nietypowych zabezpieczeń, oraz - ustalając hierarchię poszczególnych zabezpieczeń - wskazania zabezpieczeń o najwyższej jakości.

Uzupełniono informację zarządczą o generowanie dodatkowego raportu o jakości portfela kredytowego i zaangażowania pozabilansowego zawierającego poziom i trendy wielkości zaangażowania oraz strukturę jakościową.

Działania te będą kontynuowane i poza dobrą strukturą wypłacalności mają zapewnić szerszą dywersyfikację oraz solidny portfel kredytowy.

Zdaniem Zarządu obecny poziom rezerw jest właściwy. DZ BANK Polska kwartalnie przeprowadza przeglądy ekspozycji kredytowych i ich zabezpieczeń.

Pozostałe informacje

Zmiany w składzie Zarządów i Rad Nadzorczych

W 2007 roku nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu Banku. Rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku złożył, ze skutkiem prawnym na dzień 31.12.2007 r., pan Marek Forster. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie na posiedzeniu w dniu 28 stycznia 2008 r. podjęło uchwałę powołującą panią Annę Nietyksza do pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku.

Skład Zarządu DZ BANK Polska S.A. według stanu na 31 grudnia 2007 r.:

- Prezes Zarządu – pan Rainer Fuhrmann,
- Członek Zarządu – pan Andrzej Kopeć,
- Członek Zarządu – pan Friedrich Graf zu Rantzau.

Skład Rady Nadzorczej DZ BANK Polska S.A. według stanu na 31 grudnia 2007 r.:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej – pan Dr Thomas Duhnkrack,
- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – pan Karl-Heinz von Oppenkowski,
- Członek Rady Nadzorczej – pan Marek Forster,
- Członek Rady Nadzorczej – pani Małgorzata Góra,
- Członek Rady Nadzorczej – pan Wolfgang Perdich.

W 2007 roku nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Domu Maklerskiego AmerBrokers S.A.

W dniu 31 grudnia 2007 r. skład Zarządu Domu Maklerskiego AmerBrokers S.A. był następujący:

- Prezes Zarządu - pan Jacek Jaszczołt,
- Członek Zarządu - pan Jarosław Cisko.

Skład Rady Nadzorczej Domu Maklerskiego AmerBrokers S.A. w dniu 31 grudnia 2007 r. był następujący:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej - pan Rainer Fuhrmann,
- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej - pan Friedrich Graf zu Rantzau,
- Członek Rady Nadzorczej - pan Andrzej Kopeć.

Powiązania organizacyjne lub kapitałowe z innymi podmiotami

Według stanu na 31 grudnia 2007 r. Grupa posiadała udziały lub akcje w następujących podmiotach:

Nazwa podmiotu	Siedziba	Przedmiot działalności	Wartość bilansowa udziałów / akcji (w tys. PLN)	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	Kapitał zakładowy (w tys. PLN)
Eibank S.A.	Warszawa	działalność informatyczna	-	30,36%	24,49	1 844
AmerLex S.A.	Warszawa	firma prawnicza	-	16,00%	-	100
Polskie Towarzystwo Reasekuracyjne S.A.	Warszawa	działalność ubezpieczeniowa i reasekuracyjna	10 290	9,13%	9,13	105 180
Celt S.A.	Kraków	produkcja mebli	-	4,44%	-	2 700
GPW S.A.	Warszawa	prowadzenie giełdy papierów wartościowych	30	0,02%	-	42 000
MTS- CeTO S.A.	Warszawa	organizowanie i prowadzenie publicznego i niepublicznego obrotu papierami wartościowymi oraz prawami majątkowymi	23	0,44%	-	7 500
Inne	-	-	24	-	-	-
Razem			10 367			

Struktura akcjonariatu

DZ BANK Polska S.A. jest kontrolowany przez DZ BANK AG (z siedzibą w Niemczech), posiadający 99,88% akcji Banku. Pozostałych 0,12% akcji znajduje się w posiadaniu wielu akcjonariuszy. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZA wskazani są w nocie 29 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego DZ BANK Polska S.A.

W 2007 roku nie miało miejsca nabycie akcji własnych.

Inwestycje kapitałowe dokonane w ramach Grupy

W 2007 roku nie dokonywano żadnych inwestycji kapitałowych w ramach Grupy DZ BANK Polska.

Transakcje z podmiotami powiązanymi

Opis transakcji z podmiotami powiązanymi umieszczony jest w nocie 33 w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy DZ BANK Polska S.A. za 2007 rok.

Bank nie udzielił pożyczek, poręczeń ani gwarancji jednostkom powiązanym.

Akcje Banku będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Według informacji posiadanych przez Bank żadna z osób zarządzających i nadzorujących nie była w posiadaniu akcji Banku na dzień 31 grudnia 2007 r.

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej

W 2007 roku łączne wynagrodzenia i nagrody wypłacone lub należne dla osób zarządzających i nadzorujących Grupę, bez względu na to, czy były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysków wyniosły:

- Rada Nadzorcza Banku – 60 tys. PLN

in t PLN	from 01-01-2007 to 31-12-2007
Dr Duhnkrack Thomas	16
Von Oppenkowski Karl-Heinz	15
Perdich Wolfgang	11
Forster Marek	7
Góra Małgorzata	11
Total	60

W roku 2007 zostały wypłacone wynagrodzenia dotyczące roku poprzedniego dla członków Rady Nadzorczej, którzy przestali pełnić swoje funkcje w roku 2006:

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007
Kirsch Wolfgang	4
Siano Paweł	4
Razem	8

- Zarząd Banku łącznie z prokurentami – 2 820 tys. PLN

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007	
Fuhrmann Rainer	Prezes Zarządu Banku	1 246
Rantzauf Graf zu Friedrich	Członek Zarządu Banku	1 003
Kopeć Andrzej	Członek Zarządu Banku	571
Razem		2 820

Osoby zarządzające i nadzorujące Bank nie otrzymywały w okresie sprawozdawczym wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostki podporządkowanej, to jest w Domu Maklerskim AmerBrokers S.A.

Umowy ze wszystkimi członkami Zarządu DZ BANK Polska S.A. przewidują, w przypadku odwołania z pełnionych funkcji, za wyjątkiem odwołania spowodowanego okolicznościami, za które ponoszą oni odpowiedzialność, wypłacenie łącznej kwoty podstawowego wynagrodzenia, którą otrzymaliby za okres po odwołaniu do końca kadencji, na którą zostali powołani.

Umowa z Prezesem Zarządu Domu Maklerskiego AmerBrokers S.A. przewiduje, w przypadku odwołania z pełnionej funkcji na skutek zmiany struktury kapitału akcjonariatu spółki, w przeciągu roku od takiej zmiany, za wyjątkiem odwołania spowodowanego okolicznościami, za które ponosi on odpowiedzialność, wypłacenie trzykrotności aktualnego zasadniczego miesięcznego wynagrodzenia.

Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania

W 2007 roku nie dokonano zmian w podstawowych zasadach zarządzania Grupą DZ BANK Polska S.A.

Zatrudnienie

W 2007 roku zatrudnienie w Grupie nie zmieniło się istotnie zarówno pod względem ilościowym jak i pod względem struktury. Bank zatrudniał przeciętnie 177 osób, Dom Maklerski 25 osób (w 2006 roku odpowiednio średnio 182 i 21 osób). Spadek liczby zatrudnionych w Banku jest związany z bieżącą fluktuacją kadr.

Oddziały Banku

Na dzień 31 grudnia 2007 r. Bank oprócz Centrali w Warszawie posiadał cztery oddziały: w Poznaniu, Wrocławiu, Gdańsku oraz Katowicach.

Umowy znaczące dla Banku

W okresie sprawozdawczym Bank zawarł następujące umowy znaczące, o których informował w formie raportów bieżących:

- W dniu 12 stycznia 2007 roku Bank poinformował o zawarciu aneksu podwyższającego kwotę kredytu do kwoty 9 000 000 EUR. Ostateczny termin spłaty został określony na 30.12.2007 roku.
- W dniu 30 stycznia 2007 roku Bank zawarł umowę o udzielenie krótkoterminowego, odnawialnego kredytu obrotowego, który może być wykorzystywany w EUR, USD lub PLN do wysokości równowartości limitu 10 000 000 EUR, na okres od podpisania umowy do 28.02.2008 roku.
- W dniu 22 lutego 2007 roku Bank zawarł umowę o udzielenie długoterminowego kredytu inwestycyjnego w wysokości 21 000 000 PLN na okres od podpisania umowy do 31.12.2017 roku.
- W dniu 11 maja 2007 roku został podpisany aneks do umowy o udzielenie krótkoterminowego, odnawialnego kredytu obrotowego, na mocy którego udzielony kredyt może być wykorzystywany do wysokości równowartości limitu 15 000 000 EUR. Jednocześnie DZ BANK Polska S.A. zawarł w dniu 11.05.007 roku z DZ BANK AG z siedzibą we Frankfurcie umowę cesji wierzytelności na mocy której wierzytelności w wysokości 5 000 000 EUR z tytułu wyżej wymienionej umowy kredytowej zostały

- scedowane na DZ BANK AG. Tym samym zaangażowanie DZ BANK Polska S.A. wobec Klienta po podpisaniu Aneksu nr 1 i umowy cesji wierzytelności wynosi 10 000 000 EUR.
- W dniu 21 maja 2007 roku Bank poinformował o zawarciu umowy zgodnie z którą udzielił kredytu w wysokości 12 500 000 PLN na okres do 31.08.2007 roku. Łącznie z innymi podpisanymi w okresie ostatnich 12 miesięcy umowami zaangażowanie Banku wobec klienta wynosi 24 100 000 PLN.
  - W dniu 21 maja 2007 roku Bank poinformował, iż na skutek zawarcia kolejnej umowy w okresie ostatnich 12 miesięcy, łączne zaangażowanie Banku wobec Klienta oraz jednostek od niego zależnych wynosi 24 147 000 PLN. Umową największej wartości jest umowa zawarta 16.01.2007 roku, zgodnie z którą Bank udzielił kredytu w wysokości 6 000 000 PLN na okres do 16.01.2008 roku.
  - W dniu 21 maja 2007 roku Bank poinformował, iż na skutek zawarcia kolejnej umowy w okresie ostatnich 12 miesięcy, łączne zaangażowanie Banku wobec Klienta oraz jednostek od niego zależnych wynosi 25 150 000 PLN. Umową największej wartości jest umowa zawarta 12.02.2007 roku, zgodnie z którą Bank udzielił kredytu inwestycyjnego w wysokości 15 000 000 PLN na okres do 10.02.2017 roku.
  - W dniu 22 maja 2007 roku Bank zawarł umowę o udzielenie średnioterminowego, odnawialnego kredytu gwarancyjnego, który może być wykorzystywany w USD do wysokości równowartości limitu wynoszącego 23 373 000 USD na okres do dnia 26.11.2010 roku na zabezpieczenie udzielonych przez Bank na zlecenie Kredytobiorcy Gwarancji w USD oraz na dokonanie zapłaty z tytułu Gwarancji.
  - W dniu 17 lipca 2007 roku Bank zawarł umowę o udzielenie odnawialnego kredytu obrotowego w wysokości 15 000 000 PLN na okres 1 roku.
  - W dniu 30 lipca 2007 roku Bank zawarł umowę o udzielenie krótkoterminowego, odnawialnego kredytu obrotowego do wysokości limitu 30 000 000 PLN, na okres od podpisania umowy do 15.08.2007 roku.
  - W dniu 13 sierpnia 2007 roku Bank zawarł umowę o udzielenie krótkoterminowego, nieodnawialnego kredytu inwestycyjnego, który może być wykorzystywany w EUR lub PLN do wysokości równowartości limitu 37 000 000 PLN, na okres podpisania umowy do 30.11.2007 roku.
  - W dniu 5 września 2007 roku został podpisany aneks do umowy kredytowej o udzielenie krótkoterminowego, odnawialnego kredytu obrotowego do wysokości limitu 30 000 000 PLN, na mocy którego został wydłużony okres spłaty kredytu do dnia 15.09.2007 roku.
  - W dniu 28 września 2007 roku Bank zawarł umowę o udzielenie pożyczki międzybankowej w kwocie 15 000 000 CHF na okres 2 lat i 1 dnia liczonych od dnia ciągnięcia.
  - W dniu 22 października 2007 roku został podpisany aneks do umowy kredytowej o udzielenie krótkoterminowego, odnawialnego kredytu obrotowego do wysokości limitu 30 000 000 PLN, na mocy którego został wydłużony okres spłaty kredytu do dnia 15.10.2008 roku.
  - W dniu 28 listopada 2007 roku Bank zawarł umowę o udzielenie krótkoterminowego, nieodnawialnego kredytu obrotowego, który może być wykorzystany w PLN do wysokości równowartości limitu wynoszącego 20 000 000 PLN na okres od dnia podpisania umowy do dnia 30.11.2008 roku.
  - W dniu 4 grudnia 2007 roku Bank zawarł umowę o udzielenie długoterminowego kredytu inwestycyjnego, który może być wykorzystany w EUR do wysokości limitu wynoszącego 10 451 523 EUR na okres od dnia podpisania umowy do dnia 30.11.2012 roku.

Informacja o wystawionych przez Bank tytułach egzekucyjnych oraz wartości zabezpieczeń

Bank, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku wystawił łącznie 15 bankowych tytułów egzekucyjnych na łączną kwotę 7 334 tys. PLN.

Według stanu na 31 grudnia 2007 r. łączna zdyskontowana wartość przyjętych przez Bank zabezpieczeń, ustanowionych dla należności, dla których stwierdzono trwałą utratę wartości wyniosła 8 151 tys. PLN.

Informacja o znaczących wydarzeniach po dacie bilansu

Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia, których skutki nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym.

Informacje dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 21 czerwca 2007 roku DZ BANK Polska S.A. podpisał umowę z Deloitte Audyt Sp. z o.o. o dokonanie przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego i skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego za okres 6 miesięcy kończących się 30 czerwca 2007 roku oraz badania jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2007 roku. Łączna wysokość wynagrodzenia należnego lub wypłaconego z tytułu badania i przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego oraz z tytułu badania i przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, wynikająca z tej umowy i dotycząca 2007 roku, wynosi 325 tys. PLN. Umowa nie przewiduje wypłaty wynagrodzenia z innych tytułów.

Łączna wysokość wynagrodzenia należnego lub wypłaconego z tytułu badania i przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego oraz z tytułu badania i przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, wynikająca z umowy z uprawnionym podmiotem, dotycząca poprzedniego roku obrotowego, wyniosła 315 tys. PLN. Umowa nie przewidywała wypłaty wynagrodzenia z innych tytułów.

Oświadczenie Zarządu Banku

Zarząd DZ BANK Polska S.A. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe przygotowane na dzień 31 grudnia 2007 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy oraz, że sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Zarząd DZ BANK Polska S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego przygotowanego na dzień 31 grudnia 2007 roku został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego.

PODPISY OSÓB REPREZENTUJĄCYCH SPÓŁKĘ

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/ Funkcja	Podpis
2008-03-31	Rainer Fuhrmann	Prezes Zarządu	
2008-03-31	Andrzej Kopeć	Członek Zarządu	
2008-03-31	Friedrich Graf zu Rantzau	Członek Zarządu	

Informacje dotyczące adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej DZ BANK Polska S.A.

GRUPA KAPITAŁOWA DZ BANK POLSKA S.A.	118
ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	118
Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych	118
Działalność operacyjna (biznesowa)	118
Instrumenty finansowe wykorzystywane przez Grupę Kapitałową	118
Rachunkowość zabezpieczeń	119
Strategia Zarządzania Ryzykiem	119
Profil ryzyka	119
Organizacja	120
Raportowanie	121
Kategorie ryzyka	122
Kluczowe elementy procesu zarządzania ryzykiem	124
Ryzyko kredytowe	125
Ryzyko koncentracji zaangażowań	132
Ryzyko kontrahenta	133
Ryzyko operacyjne	135
Ryzyko rynkowe (w ramach Filara I)	136
Ryzyko walutowe	137
Ryzyko stopy procentowej	138
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	139
Ryzyko płynności	141
Ryzyko koncentracji zabezpieczeń	142
Ryzyko koncentracji wyniku	143
Ryzyko modeli wyceny instrumentów do wartości godziwej	143
Ryzyko modeli wyceny ryzyka kontrahenta	144
Ryzyko utraty uznawalności zabezpieczeń przez zabezpieczenia wykorzystywane do pomniejszenia wymogu kapitałowego w ramach obliczeń wymogu na ryzyko kredytowe w Filarze I	144
Ryzyko uznawalności umów o wzajemnym kompensowaniu należności	145
Ryzyko zmian zasad klasyfikacji klientów dla celów wyznaczania wymogów kapitałowych	145
Ryzyko nadmiernej zmienności kapitału regulacyjnego	146
Ryzyko braku możliwości uzyskania tytułu prawnego/wyegzekwowania środków pieniężnych z zabezpieczeń	146
Ryzyko wpływu cyklu koniunkturalnego na prawdopodobieństwo nie wywiązania się ze zobowiązań	147
Ryzyko wpływu cyklu koniunkturalnego na wartość odzyskiwalnych zabezpieczeń	147
Ryzyko rynkowe (Filar II)	148
Ekspozycje kapitałowe Grupy nieuwzględnione w portfelu handlowym	149

ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM EKONOMICZNYM	149
Ogólne zasady	149
Kapitał wewnętrzny (Filar II) vs kapitał regulacyjny (Filar I)	150
Wyznaczanie kapitału ekonomicznego w ramach Grupy DZ BANK AG.	151
STRUKTURA FUNDUSZY WŁASNYCH ORAZ WSPÓŁCZYNNIK ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ	151

Grupa Kapitałowa DZ Bank Polska S.A.

Podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej DZ BANK Polska S.A. („Grupy Kapitałowej”) jest DZ BANK Polska S.A. („Bank”). Kapitał zakładowy Banku podzielony jest na 41 000 000 akcji o wartości nominalnej 3 złote każda. W skład grupy wchodzi spółka zależna Dom Maklerski AmerBrokers S.A, w której Bank posiada 100% udziałów. Podstawowym przedmiotem jej działalności jest działalność maklerska. Konsolidacja dokonywana jest metodą pełną. Na dzień 31 grudnia 2007 r. kapitał akcyjny Domu Maklerskiego AmerBrokers S.A. wyniósł 18 200 tys. PLN i dzielił się na 18 200 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 tys. PLN każda. W jednostkowym sprawozdaniu finansowym wartość udziałów w Domu Maklerskiego AmerBrokers S.A. ujęta została w cenie nabycia zgodnie z MSR 27 w kwocie 18 200 tys. PLN. Udziały te w pełnej kwocie pomniejszają fundusze własne Banku. Udziały w pozostałych jednostkach nie są objęte konsolidacją ani nie pomniejszają funduszy własnych (szczegółowe informacje dotyczące posiadanych udziałów znajdują się w notcie 15 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego „Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży”). Ewentualne ograniczenia w swobodnym przekazywaniu funduszy pomiędzy podmiotem dominującym a podmiotem zależnym może wynikać z konieczności utrzymywania przez domy maklerski poziomu kapitałów odpowiedniego do rozmiarów prowadzonej działalności.

Zarządzanie ryzykiem finansowym

Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Działalność operacyjna (biznesowa)

DZ BANK Polska jest aktywnym uczestnikiem rynku międzybankowego, co pozwala generować konkurencyjne warunki cenowe dla transakcji klientów realizowanych poprzez Departament Skarbu oraz w oddziałach Banku. Drugorzędną rolą jest generowanie dodatkowego zysku z pozycji handlowych, które podlegają ostrożnościowym i konserwatywnym limitom.

Instrumenty finansowe wykorzystywane przez Grupę Kapitałową

Bank w swojej działalności przeprowadza następujące transakcje pochodne: IRS, OIS, CIRS FRA, FX Forward, NDF, FX Swap, opcje walutowe, FX Futures, kontrakty futures na stopę procentową, terminowe transakcje na papierach wartościowych. Bank prowadzi wycenę instrumentów pochodnych na podstawie ich wartości godziwej.

Obrót instrumentami pochodnymi prowadzony jest zarówno na rynku regulowanym, jak również na rynku nieregulowanym (pozagiełdowym). Do pierwszej grupy transakcji zalicza się kontrakty futures (walutowe i na stopę procentową), którymi obrót prowadzony jest przez Warszawską Giełdę Towarową, do drugiej pozostałe instrumenty pochodne, którymi obrót jest prowadzony na rynku międzybankowym, jak również bezpośrednio z klientami Banku.

Obrot instrumentami pochodnymi odbywa się w ramach przyjętych limitów ustalanych przez Zarząd Banku. Limity te są limitami typu overnight i określają zarówno maksymalne zawierane pozycje, jak również dopuszczalny poziom straty (limity typu stop-loss), a także dopuszczalną wartość zagrożoną. Bank stosuje także tzw. limity kroczące, monitorując w ten sposób wynik skumulowany, zrealizowany podczas ostatniego miesiąca.

Głównym celem działalności na instrumentach pochodnych nie jest spekulacja na krótkoterminowej zmienności parametrów rynkowych (stopy, kursy walutowe). Bank koncentruje się przede wszystkim na zaoferowaniu klientom szerokiego spektrum instrumentów pochodnych.

Rachunkowość zabezpieczeń

Innym celem zawierania transakcji pochodnych jest zabezpieczenie wartości godziwej. Do tej grupy transakcji należą kontrakty IRS, które zabezpieczają ryzyko stopy procentowej papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży oraz kontrakty IRS, zabezpieczające ryzyko stopy procentowej kredytów o stałej stopie procentowej. Do transakcji zabezpieczających zalicza się również kontrakty FX Forward, które zostały zawarte w celu zabezpieczenia przed zagrożeniem zmianami wartości godziwej uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań w walutach obcych. W tym przypadku zabezpieczające kontrakty FX Forward pokrywają ryzyko walutowe.

Strategia Zarządzania Ryzykiem

Zarząd Banku odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych strategii biznesowych, strategii zarządzania ryzykiem oraz procedur w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego. Uaktualnienie strategii następuje w ramach corocznej analizy procesów i celów biznesowych. Zdefiniowane strategię przyjmowane są przez Radę Nadzorczą.

W ramach strategii zarządzania ryzykiem definiowany jest cel i zasady zarządzania ryzykiem, profil ryzyka, apetyt na ryzyko oraz organizacja procesu zarządzania i kontroli ryzyka.

Profil ryzyka

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej DZ BANK Polska ma na celu maksymalizację zwrotu na kapitale dla akcjonariuszy, przy jednoczesnym świadomym, kontrolowanym i racjonalnym podejmowaniu ryzyka. W praktyce oznacza to zachowanie równowagi pomiędzy zyskiem, kapitałem a ryzykiem - sprawne zarządzanie zasobami finansowymi, którymi dysponuje Grupa, a w szczególności posiadaną bazą kapitałową przekłada się na bezpieczeństwo środków klientów oraz stabilność osiągniętych wyników.

Zarząd Banku opracowuje strategię zarządzania ryzykiem wyznaczając profil ryzyka. Ponadto, odpowiada za:

- skuteczność systemu zarządzania ryzykiem,
- system kontroli wewnętrznej,
- proces szacowania kapitału wewnętrznego,
- dokonywanie przeglądu procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego,

- nadzór nad efektywnością tych procesów, wprowadzając niezbędne korekty i udoskonalenia, w razie zmiany poziomu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego.

W DZ BANK Polska apetyt na ryzyko determinowany jest przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku, których celem jest osiągnięcie równowagi pomiędzy zyskiem, kapitałem i ryzykiem.

Strategią DZ BANK Polska jest wzrost działalności operacyjnej, co może mieć przełożenie na poziom podstawowych wskaźników ilościowych, którymi Bank się kieruje: poziomem współczynnika wypłacalności, wskaźnikiem zwrotu na kapitale (ROE), wskaźnikiem kosztów do przychodów (CIR).

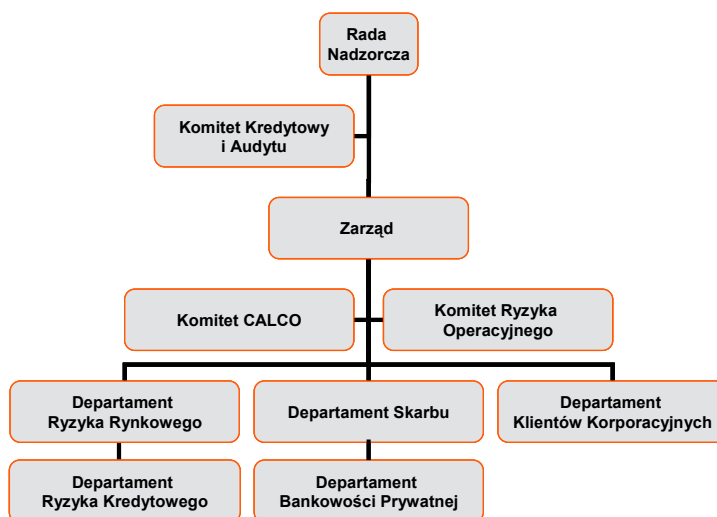
Organizacja

W celu monitorowania, pomiaru oraz kontroli ryzyka Bank posiada wyspecjalizowane komórki zarządzające poszczególnymi jego kategoriami. Funkcje monitorowania, kontroli i raportowania ryzyka są organizacyjnie oddzielone od funkcji biznesowych. Dodatkowo funkcja identyfikacji ryzyka i jego źródeł jest realizowana przez praktycznie każdą komórkę organizacyjną.

Kluczową rolę w zarządzaniu ryzykiem, jak również w kształtowaniu zasad zarządzania zasobami finansowymi, odgrywa Komitet CALCO (Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Kapitałem Banku). Jego kompetencje obejmują nie tylko monitorowanie ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka, ale także ocenę ryzyka oferowanych produktów oraz opiniowanie prowadzonej strategii inwestycyjnej. Ponadto Komitet CALCO zatwierdza założenia przyjęte w procesie modelowania ryzyka kredytowego portfela handlowego oraz dokonuje przeglądu obciążeń kapitałowych wynikających z prowadzonej działalności.

Dodatkowo w Banku powołany został Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego, którego zadaniem jest między innymi opracowanie rozwiązań mających na celu ograniczenie ryzyka operacyjnego i zmniejszenie dotkliwości strat operacyjnych ponoszonych przez Bank. Bezpośrednio podporządkowany Radzie Nadzorczej został Komitet Kredytowy i Audytu.

Schemat organizacyjny zarządzania ryzykiem w DZ BANK Polska S.A. przedstawia poniższy wykres:

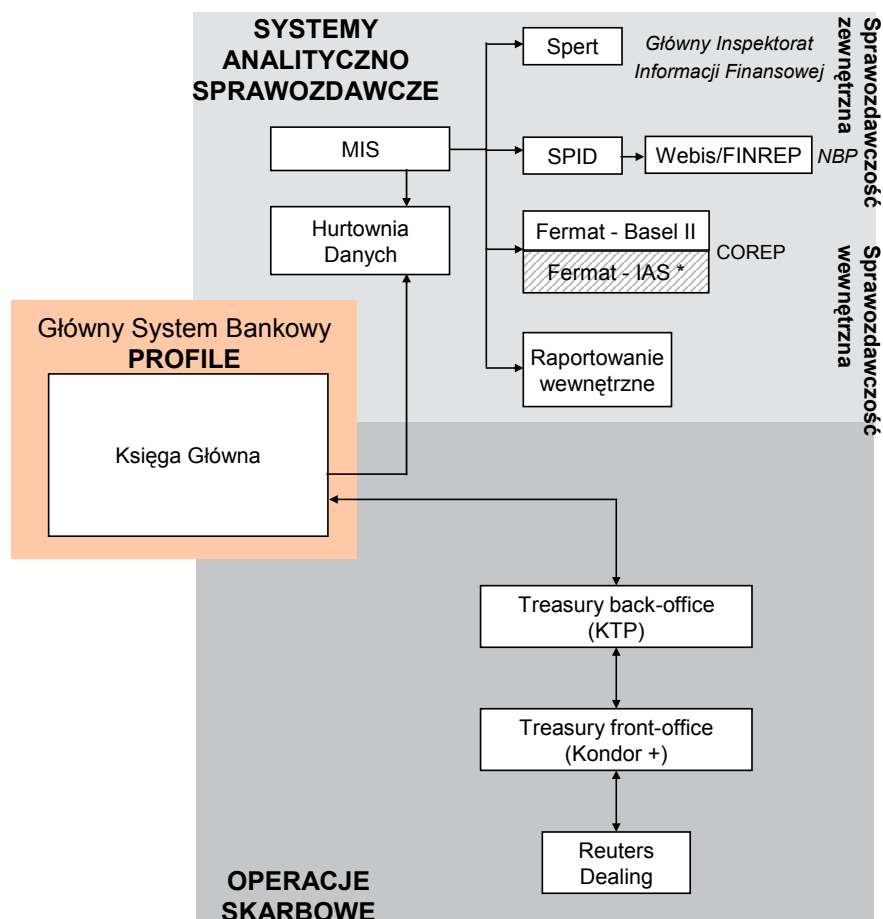

Raportowanie

DZ BANK Polska przykłada duże znaczenie do regularnego raportowania bieżącej ekspozycji ryzyka na zasadach dziennych, miesięcznych i kwartalnych. Raporty prezentujące poziom wykorzystania limitów ryzyka są przekazywane do wiadomości zarówno jednostek biznesowych jak również Zarządowi Banku oraz raz na kwartał Radzie Nadzorczej.

Poniżej przedstawiono strukturę raportową na podstawie, której dokonywany jest wewnętrzny i zewnętrzny proces raportowy.

Schemat systemów raportowych w DZ BANK Polska S.A. przedstawia poniższy wykres:

* w trakcie wdrożenia

Kategorie ryzyka

DZ BANK Polska aktywnie świadczy swoje usługi klientom korporacyjnym oraz oferuje zróżnicowane instrumenty rynku kapitałowego, przez co jest narażony na ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko rynkowe oraz ryzyko operacyjne.

W szczególności do najważniejszych zidentyfikowanych przez Bank kategorii ryzyka należą:

W ramach Filara I (kapitał regulacyjny):

Ryzyko I Filara	Departament odpowiedzialny	Jednostka nadzorująca
Ryzyko kredytowe	Departament Ryzyka Kredytowego	Komitet Kredytowy i Audytu
Ryzyko koncentracji zaangażowań		
Ryzyko rozliczenia, dostawy oraz ryzyko kredytowe kontrahenta	Departament Ryzyka Kredytowego, Departament Ryzyka Rynkowego	
Ryzyko rynkowe ryzyko walutowe ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych ryzyko ogólne stóp procentowych	Departament Ryzyka Rynkowego	Komitet CALCO
Ryzyko operacyjne	Koordinator ds. Ryzyka Operacyjnego	Komitet Ryzyka Operacyjnego

Bank nie jest narażony na ryzyko zmian cen towarów oraz ryzyko wynikające z otwartej pozycji na instrumentach nieliniowych.

W ramach wyznaczania kapitału wewnętrznego Bank definiuje dodatkowe, szczegółowe ekspozycje ryzyka, które mogą się zmaterializować w ramach obecnej bądź przyszłej działalności operacyjnej:

Ryzyko II Filara	Departament odpowiedzialny	Jednostka nadzorująca
Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej	Departament Ryzyka Rynkowego	Komitet CALCO
Ryzyko modeli wyceny instrumentów do wartości godziwej		
Ryzyko modeli wyceny ryzyka kontrahenta		
Ryzyko dużej zmienności kapitału regulacyjnego		
Ryzyko rynkowe (dodatkowo do Filara I)		
Ryzyko niewystarczającej płynności		
Ryzyko koncentracji wyniku	Departament Finansów	
Ryzyko koncentracji zabezpieczeń	Departament Ryzyka Kredytowego	Komitet Kredytowy i Audytu, Komitet CALCO
Ryzyko utraty uznawalności zabezpieczeń przez zabezpieczenia wykorzystywane do pomniejszenia wymogu kapitałowego w ramach obliczeń wymogu na ryzyko kredytowe w Filarze I		
Formalno-prawne źródła ryzyka: uznawalności umów o wzajemnym kompensowaniu należności brak możliwości uzyskania tytułu prawnego/wyegzekwowania środków pieniężnych z zabezpieczeń		
Ryzyko wpływu cyklu koniunkturalnego na prawdopodobieństwo niewywiązania się ze zobowiązań		
Ryzyko wpływu cyklu koniunkturalnego na wartość odzyskiwanych zabezpieczeń		
Ryzyko zmian zasad klasyfikacji klientów dla celów wyznaczania wymogów kapitałowych		
Ryzyko operacyjne (dodatkowo do Filara I)		

Kluczowe elementy procesu zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z kluczowych elementów strategii biznesowej DZ BANK Polska. Obejmuje procesy związane z: wyznaczaniem strategii, identyfikacją, zarządzaniem (monitorowaniem, kontrolą), pomiarem, raportowaniem oraz zabezpieczaniem ryzyka. Pozwala to na prowadzenie aktywnych działań, zmierzających do świadomego kształtowania profilu ryzyka Banku. Podejmowanie ryzyka jest, wpisane w istotę działalności każdej instytucji bankowej, a skala oraz zakres aktywności prowadzonej przez Bank ma bezpośrednie przełożenie na jego profil ryzyka.

Rodzaje ryzyka identyfikowane przez Bank dotyczą zarówno działalności handlowej, jak i niehandlowej. Identyfikacja ryzyka jest procesem dynamicznym wspomagającym decyzje Zarządu w zakresie wprowadzania nowych produktów.

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Strategia w zakresie zarządzania danym rodzajem ryzyka jest ustalana raz do roku przez Zarząd Banku i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą. Akceptowany poziom ryzyka jest ustalony poprzez zatwierdzone przez Zarząd Banku limity.

Bank posiada wyspecjalizowane komórki zarządzające poszczególnymi kategoriami ryzyka. Zarządzanie ryzykiem odbywa się w ramach przyjętych limitów ustalanych przez Zarząd Banku.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Ryzyko mierzone jest zarówno za pomocą metod standardowych, stanowiących podstawę dobrej praktyki bankowej jak również przy użyciu zaawansowanych modeli matematyczno-statystycznych. Do tego celu Bank wykorzystuje przede wszystkim system Kondor + oraz MIS (Management Information System), które wspierane są przez inne wewnętrzne aplikacje Banku (w tym narzędzia kalkulacyjne typu Matlab).

DZ BANK Polska wprowadził systematyczny proces raportowy na wszystkich szczeblach organizacyjnych prezentujący bieżące narażenie Banku/danej jednostki organizacyjnej na ryzyko. Raportowanie wymogów kapitałowych następuje w systemie Fermat.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

Bank ogranicza ekspozycje na dany rodzaj ryzyka w zakresie wyznaczonych limitów, które odpowiadają określonymu przez Zarząd Banku i Rady Nadzorczej apetytowi na ryzyko i profilowi ryzyka.

Bank podlega procesowi konsolidacji w zakresie raportów finansowych oraz ryzyka w ramach Grupy DZ BANK AG. Tym samym jest zobowiązany do zachowania zgodności swego procesu zarządzania ryzykiem z zasadami obowiązującymi w Grupie oraz przestrzegania jednostkowych limitów maksymalnej ekspozycji na ryzyko ustalonych przez DZ BANK AG.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe stanowi najpoważniejsze ryzyko, na jakie Bank jest narażony. Jest ono związane z różnymi transakcjami w ramach portfela Banku. Powstaje głównie w wyniku udzielonych kredytów, skupionych wierzytelności, wystawionych gwarancji, ale także jako ryzyko kontrahenta przy transakcjach skarbowych.

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem kredytowym

Strategia kredytowa jest ustalana przez Zarząd Banku i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą.

Bank dąży do stałej optymalizacji swoich procesów biznesowych. Od momentu włączenia do grupy DZ BANK (2004 r.) silnie rozwija swoją działalność. Wzrost wolumenu kredytów na rynku polskim dotyczy następujących grup klientów:

- korporacyjni,
- instytucjonalni,
- prywatni.

Aktualnie zgodnie ze strategią kredytową Bank realizuje przede wszystkim transakcje z polskimi i międzynarodowymi klientami korporacyjnymi, w tym oferuje swoje usługi także małym i średnim przedsiębiorstwom.

Bank poprzez procedury kredytowe, stosowane narzędzia i systemy nastawiony jest na zarządzanie i ograniczanie tego ryzyka.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka kredytowego

Zgodnie ze strategią kredytową w ramach zarządzania ryzykiem wiarygodność kredytowa klientów korporacyjnych ustalana jest w oparciu o system ratingowy zawierający, poza oceną relacji gospodarczych klienta, analizę czynników jakościowych oraz wskaźników finansowych. Dodatkowo po uwzględnieniu wartości zabezpieczenia określany jest współczynnik ryzyka.

Dla wszystkich grup klientów (klienci instytucjonalni, korporacyjni, klienci prywatni) udzielenie kredytu wymaga minimalnej wiarygodności kredytowej określonej zakwalifikowaniem klienta do odpowiedniej grupy ryzyka kredytowego zgodnie ze stosowanymi w Banku metodykami oceny zdolności kredytowej.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa klienta i czynników ryzyka związanych z kontrahentem i transakcją kredytową, wypełnianie warunków umów kredytowych, terminowość obsługi, wartość zabezpieczeń są regularnie monitorowane w okresie trwania kredytu z zastosowaniem dodatkowego narzędzia. Narzędziem tym są listy wczesnego ostrzegania tzn. lista zawierająca klientów/ekspozycje, w przypadku których wystąpiły sygnały wczesnego ostrzegania oraz lista klientów/ekspozycji o podwyższonym ryzyku i/lub z zaistnieniem przesłanek utraty wartości.

W przypadku terminowości obsługi monitoring zaległości jest prowadzony na bieżąco, przy czym Bank analizuje należności przeterminowane począwszy od zaległych do 30 dni przedstawiając strukturę w następującym układzie: zaległe do 30 dni, zaległe od 30 do 60 dni, zaległe od 60 do 90 dni, zaległe powyżej 90 dni (nota 35.2 w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym „Ryzyko kredytowe”).

Bank analizuje zmiany w ocenie prawdopodobieństwa wystąpienia braku spłaty kredytu powodujące migrowanie kontrahenta/ekspozycji do grup o wyższym/niższym poziomie ryzyka.

Impairment i polityka tworzenia odpisów aktualizujących

Analiza ekspozycji/klientów pod kątem utraty wartości jest prowadzona indywidualnie.

Bank określił listy przesłanek utraty wartości zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości dla poszczególnych linii biznesowych.

W przypadku wystąpienia przesłanki impairmentu zidentyfikowanej w wyniku dokonywanych przez Bank przeglądów indywidualnych klientów/ekspozycji kredytowych, w tym pozyskanych dodatkowo informacji, klient i jego ekspozycje kwalifikowane są na listę impairmentową i podlegają analizie pod kątem dostępnego odzysku z działalności bądź zabezpieczeń, przy czym oszacowanie przepływów pieniężnych następuje według najlepszej wiedzy z zastosowaniem stopy dyskontowej.

W przypadku klientów/ekspozycji o podwyższonym ryzyku kredytowym w okresach maksymalnie miesięcznych prowadzona jest analiza przepływów pieniężnych pod kątem ewentualnej konieczności utworzenia odpisów aktualizujących. Wszystkie te działania mają na celu jak najwcześniejsze ustalenie potencjalnych skutków migracji wiarygodności kredytowej dużych kredytobiorców lub ewentualnej koncentracji branż.

Bank przedstawia strukturę portfela kredytów, pożyczek i innych należności od klientów wg jakości kredytowej między innymi w podziale na: nie zaległe i bez utraty wartości, zaległe bez utraty wartości, oraz z utratą wartości (nota 35.2 w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym „Ryzyko kredytowe”).

Przy ocenie ryzyka istotną rolę odgrywa branża, w której działa klient. Raz na kwartał dywersyfikacja branż poddawana jest systematycznej analizie, a na podstawie jej wyników określone są – w razie potrzeby – niezbędne działania. Wszystko odbywa się w celu zapewnienia dalszej poprawy branżowej dywersyfikacji portfela Banku. Dążąc do stworzenia odpowiedniego know-how branżowego każdy analityk odpowiada za określoną branżę.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka kredytowego

Koncentracja zaangażowań

Bank kontroluje regularnie koncentrację ryzyka kredytowego w różnych przekrojach, w tym: w odniesieniu do pojedynczego kontrahenta, grup klientów powiązanych organizacyjnie lub kapitałowo, branż, krajów.

W przypadku klientów kredytowych Banku - w ramach grupy - monitorowanie koncentracji przebiega w podziale na następujące regiony geograficzne: środkowa i wschodnia Europa, Niemcy, inne kraje Unii Europejskiej, przy czym największy udział (powyżej 95%) stanowią rezydenci. Dlatego też w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przedstawiona jest struktura koncentracji zaangażowań bilansowych i pozabilansowych w podziale na regiony geograficzne - województwa Polski (nota 35.6 w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym „Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według jednostek, grup kapitałowych, branż i obszaru geograficznego”).

Poniższa tabela przedstawia zaangażowanie Grupy w główne regiony geograficzne w podziale na klasy podmiotów.

Tabela: Struktura geograficzna ekspozycji w podziale na klasy podmiotów na dzień 31 grudnia 2007 r.

LOKALIZACJA			
	Ekspozycje od podmiotów klasy I *	Ekspozycje od podmiotów klasy II	Ekspozycje od podmiotów klasy III
Nierezydenci	-	15 721	72 734
Rezydenci	41 222	37 030	1 779 896
mazowieckie	41 222	33 620	717 482
pomorskie	-	-	265 120
wielkopolskie	-	-	183 722
dolnośląskie	-	-	153 334
śląskie	-	3 154	125 966
kujawsko-pomorskie	-	256	73 825
świętokrzyskie	-	-	55 592
lubuskie	-	-	12 696
małopolskie	-	-	27 455
warmińsko-mazurskie	-	-	19 177
lubelskie	-	-	23 506
pozostałe	-	-	122 021

*definicja klas znajduje się w nocie 35.8 w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

W ramach zarządzania ryzykiem kredytowym, portfel kredytowy Banku jest poddawany regularnie (kwartalnie) przeglądowi (listy wczesnego ostrzegania) oraz analizie wielkości poszczególnych sektorów, jak też analizie branżowej. Umożliwia to wczesne rozpoznanie potencjalnych skutków migracji wypłacalności, wpływu dużych kredytobiorców na ryzyko lub możliwych koncentracji branż.

Struktura zaangażowania środków bilansowych i pozycji pozabilansowych w główne branże przedstawiona jest w nocie 35.6 w sprawozdaniu finansowym „Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według jednostek, grup kapitałowych, branż i obszaru geograficznego”.

Poniższa tabela przedstawia zaangażowanie Grupy w główne branże w podziale na klasy podmiotów.

Tabela: Struktura branżowa ekspozycji w podziale na klasy podmiotów na dzień 31 grudnia 2007 r.

BRANŻA			
	Ekspozycje od podmiotów klasy I *	Ekspozycje od podmiotów klasy II	Ekspozycje od podmiotów klasy III
Przemysł	-	-	622 986
Pośrednictwo finansowe	41 222	36 264	271 218
Budownictwo i nieruchomości	-	-	338 616
Handel	-	-	317 336
Usługi	-	574	102 884
Transport i telekomunikacja	-	-	58 129
Energetyka	-	-	44 391
Rekreacja i kultura	-	-	10 340
Pozostałe	-	15 913	66 740
Osoby fizyczne	-	-	19 990

*definicja klas znajduje się w nocie 35.8 w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Poniższe tabele przedstawiają zaangażowanie Grupy w główne branże oraz regiony geograficzne ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości oraz przeterminowane.

Tabela: Zaangażowanie Grupy w główne branże ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości oraz przeterminowanych na dzień 31 grudnia 2007 r.

BRANŻA	ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	ekspozycje przeterminowane	odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	zmiana odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w 2007
Przemysł	12 194	794	(7 340)	1 262
Pośrednictwo finansowe	10 307	-	(10 307)	(3 754)
Budownictwo i nieruchomości	7 162	-	(7 162)	16 926
Handel	13 000	415	(8 604)	(333)
Usługi	8 108	852	(2 087)	14 803
Transport i telekomunikacja	10 000	8 361	(10 000)	(8 600)
Rekreacja i kultura	12 363	-	(12 363)	(1 164)
Pozostałe	851	5 527	(47)	(14)
Osoby fizyczne	6 473	24	(6 433)	(1 779)

Tabela: Zaangażowanie Grupy w główne regiony geograficzne ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości oraz przeterminowanych na dzień 31 grudnia 2007 r.

LOKALIZACJA	ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	ekspozycje przeterminowane	odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości
Nierezydenci	1 651	-	(1 651)
Rezydenci	78 807	15 973	(62 692)
mazowieckie	30 363	8 776	(19 590)
wielkopolskie	8 621	24	(8 621)
dolnośląskie	13 227	-	(10 651)
pomorskie	679	852	(677)
śląskie	1 872	794	(1 872)
podkarpackie	1 626	-	(324)
warmińsko-mazurskie	16 613	-	(16 613)
zachodniopomorskie	-	5 527	-
lubelskie	3 753	-	(2 291)
opolskie	2 053	-	(2 053)

Uzgodnienie zmian wartości odpisów z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości znajduję się w nocie 16 i 17 w sprawozdaniu finansowym.

Poniższa tabela przedstawia średnią wartość ekspozycji w podziale na klasy podmiotów.

Tabela: Średnia wartość ekspozycji w podziale na klasy podmiotów na dzień 31 grudnia 2007 r.

w tys. PLN	okres od 01-01-2007 do 31-12-2007
Ekspozycje od podmiotów klasy I *	44 356
Ekspozycje od podmiotów klasy II	24 290
Ekspozycje od podmiotów klasy III	1 951 685
	2 020 331

*definicja klas znajduje się w nocie 35.8 w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Dodatkowo Bank ustalił apetyt na ryzyko związany ze strukturą zapadalności ekspozycji o ryzyku kredytowym. Aktualnie największy udział mają ekspozycje krótko- i średnioterminowe, natomiast strategia kredytowa przewiduje akceptowalną strukturę: krótkoterminowe (do 1 roku) 50%, średnioterminowe (do 5 lat) 25% i zwiększający się udział ekspozycji długoterminowych (powyżej 5 lat) do 25% jako akceptowalny. Strukturę ekspozycji według terminów zapadalności na dzień 31 grudnia 2007 r. przedstawia poniższe tabela.

Tabela: Struktura zapadalności ekspozycji na dzień 31 grudnia 2007 r.

w tys. PLN	31-12-2007
Ekspozycje o terminie zapadalności do 1 roku	1 158 424
Ekspozycje o terminie zapadalności od 1 roku do 5 lat	521 042
Ekspozycje o terminie zapadalności powyżej 5 lat	267 137
	1 946 603

W ramach monitorowania ryzyka koncentracji wierzytelności w odniesieniu do pojedynczych podmiotów i podmiotów powiązanych ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze wskazano rodzaje wierzytelności, które stanowią podstawę do wyliczenia ustawowych limitów koncentracji, określono sposoby wyliczania wskaźników koncentracji oraz wskazano rodzaje wierzytelności, których nie wlicza się do limitu koncentracji lub których nie wlicza się w określonej procentowo części. Ponadto określono metody przeliczania wierzytelności Banku wyrażonych w walutach obcych na walutę krajową.

Bank ustalił zasady określania i weryfikowania wewnętrznych limitów zaangażowań wg kryteriów uwzględniających specyfikę działalności, a w szczególności według: sektorów gospodarki, regionów geograficznych, form zabezpieczenia, rodzajów walut, terminów zapadalności oraz rodzajów produktów, które zamierza rozwijać i których wielkość na bieżąco monitoruje, przy zachowaniu limitów określonych w art.71 ust.7 ustawy Prawo bankowe. Wskazano organy Banku uprawnione do ustalania i weryfikowania wielkości limitów.

Zabezpieczenia

Bank stosuje wewnętrzne procedury mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego, obejmujące zasady akceptowalności zabezpieczenia i szacowania jego wartości rynkowej, w tym określone zostały zasady wyceny nietypowych zabezpieczeń oraz - ustalając hierarchię poszczególnych zabezpieczeń - wskazano zabezpieczenia o najwyższej jakości.

W zależności od ryzyka kontrahenta i rodzaju transakcji stosowane są różne formy zabezpieczeń, w tym głównie: zabezpieczenie hipoteczne, zapasy, należności, poręczenia innych podmiotów, gwarancje bankowe, kaucje.

Ponieważ zabezpieczenie hipoteczne stanowi w Banku istotny udział, Bank opracował i stosuje politykę w zakresie zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych na finansowanie nieruchomości i/lub zabezpieczonych hipoteką na nieruchomościach, aby ograniczyć ryzyko w ramach tego portfela. Bank wykorzystuje zakupione narzędzie – bazę nieruchomości do określania cen nieruchomości a także trendów na rynku. Narzędzie to wspomaga proces szacowania ryzyka w momencie udzielania kredytu a także jego monitorowania w trakcie trwania umowy kredytowej. Portfel ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie jest analizowany w okresach kwartalnych.

Procedury i narzędzia stosowane w Banku, wspomagające proces zarządzania ryzykiem kredytowym podlegają regularnemu przeglądowi.

Poza optymalizacją procesu kredytowego działania te pozwalają na dalsze ograniczanie ryzyka ekspozycji kredytowych jak również poprawę struktury zabezpieczenia zidentyfikowanego ryzyka kredytowego.

Działania te będą nadal kontynuowane i poza dobrą strukturą wypłacalności mają zapewnić szerszą dywersyfikację oraz solidny portfel kredytowy.

Wymóg kapitałowy oraz instytucje wiarygodności kredytowej

Począwszy od daty sprawozdawczej 31 stycznia 2008 r., Bank stosuje metodę standardową wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego opartą o oceny zewnętrznych instytucji wiarygodności kredytowej (ratingi ECAI) zgodnie z Uchwałą 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (załączniki nr 15 oraz 4). Na podstawie dopuszczonych przez Krajowy Nadzór Bankowy instytucji oceniających jakość kredytową, Bank w prowadzonej działalności kredytowej uwzględnia oceny nadawane przez następujące instytucje wiarygodności kredytowej: Standard&Poor's Ratings Services, Moody's Investors Service, Fitch Ratings. Oceny te stosowane są wobec podmiotów należących do wszystkich klas podmiotów: I, II oraz III zgodnie z klasyfikacją z Uchwały KNB 4/2004 Część II załącznika nr 3 (definicja klas znajduje się w nocie 35.8 w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym). Bank nie korzysta z ocen agencji kredytów eksportowych (ratingi ECA). Bank stosuje zasadę, że w przypadku korzystania z oceny wiarygodności kredytowej uznanej zewnętrznej instytucji wiarygodności kredytowej dla określonej klasy ekspozycji stosuje te oceny konsekwentnie do wszystkich ekspozycji należących do tej klasy, przy czym klasy ekspozycji zostały określone zgodnie z nadzorczą listą klas ekspozycji.

W zakresie przyporządkowywania ocen wiarygodności kredytowej przyznanych przez zewnętrzne instytucje wiarygodności kredytowej do odpowiednich stopni wiarygodności kredytowej, Bank stosuje standardowy system zgodny z regulacjami nadzorczymi.

Przenoszenie oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego

W przypadku oceny kredytowej emitenta i emisji Bank stosuje standardowe zasady:

- jeżeli dany program emisji lub instrument, z którym jest związana ekspozycja, posiada ocenę kredytową, ocenę tę wykorzystuje się do określenia wagi ryzyka tej ekspozycji,
- gdy brak jest oceny kredytowej dotyczącej bezpośrednio określonej ekspozycji istnieje natomiast ocena konkretnego programu emisji lub instrumentu, z którym ekspozycja nie jest związana lub istnieje ogólna ocena kredytowa emitenta stosuje się jedną z tych ocen pod warunkiem, że wskazuje ona wyższą wagę niż ta, która odnosiłaby się do ekspozycji nie posiadających oceny kredytowej lub wskazuje ona niższą wagę ryzyka, a rozpatrywana ekspozycja charakteryzuje się równym lub wyższym stopniem uprzywilejowania niż dany program emisji lub instrument lub odpowiednio niezabezpieczone ekspozycje uprzywilejowane tego emitenta,
- w przypadku emitenta będącego przedsiębiorcą oceny wiarygodności kredytowej nie stosuje się do innego emitenta będącego jego podmiotem zależnym lub dominującym.

Techniki redukcji ryzyka kredytowego

Bank stosuje techniki redukcji ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem nr 17 Uchwały nr 1/2007 KNB z dnia 13 marca 2007 r., przy czym w zakresie wykorzystania zabezpieczeń stosowana jest metoda zaawansowana z wykorzystaniem nadzorczych korekt z tytułu zmienności. Pierwszy raport według w/w Uchwały jest przygotowywany wg stanu na 31 stycznia 2008 r.

Saldowanie ekspozycji dotyczy ograniczenia ryzyka kredytowego w transakcjach pochodnych Bank ogranicza ryzyko podpisując z kontrahentami umowy ramowe o wzajemnej kompensacji rozliczeń, w oparciu, o które następuje kompensacja wycen transakcji zawartych z kontrahentem.

Bank posiada procedury dotyczące form prawnych przyjmowanych przez Bank zabezpieczeń, ze szczegółowym określeniem warunków formalno-prawnych, jakie muszą zostać spełnione, aby zabezpieczenie było skutecznie egzekwowalne. Dodatkowo procedury dotyczą szacowania wartości zabezpieczenia, określają zasady weryfikacji wycen wartości zabezpieczenia przez osoby odpowiedzialne w Banku za ich weryfikację, sposoby i terminy monitorowania zabezpieczeń oraz zarządzania zabezpieczeniami, w tym ryzykiem koncentracji. W ocenie wartości rynkowej i/lub likwidacyjnej zabezpieczenia Bank wykorzystuje dostępne źródła wiedzy m.in. dla nieruchomości cykliczne opracowania Nadzoru Bankowego, narzędzie zakupione przez Bank – bazę informacji na temat cen ofertowych i transakcyjnych nieruchomości.

Dla wyliczenia wymogu kapitałowego w Banku występują głównie następujące zabezpieczenia umożliwiające pomniejszenie wymogu kapitałowego: środki pieniężne w postaci kaucji deponowane na rachunku bankowym, hipoteki na nieruchomościach mieszkalnych oraz w mniejszym stopniu dłużne papiery wartościowe, akcje oraz gwarancje bankowe, przy czym w każdym przypadku zabezpieczenia są weryfikowane pod kątem spełnienia kryteriów uznawalności zgodnie z załącznikiem nr 17 Uchwały 1/2007 KNB z 13 marca 2007 r.

Dodatkowo w ramach wyznaczania kapitału ekonomicznego zidentyfikowane zostały ryzyka utraty wartości przez zabezpieczenia, w tym:

- ryzyko koncentracji zabezpieczeń jako pochodzących z jednego sektora, obszaru geograficznego bądź od powiązanych ze sobą podmiotów,

- ryzyko utraty uznawalności zabezpieczeń przez zabezpieczenia uznawane do pomniejszania wymogu kapitałowego w ramach obliczeń wymogu na ryzyko kredytowe w Filarze I. Monitorowaniem tego ryzyka zajmuje się także Departament Ryzyka Kredytowego. Raporty przedstawiane są Zarządowi Banku,
- ryzyko wpływu koniunkturalnego na wartość odzyskiwanych zabezpieczeń, które dotyczy zabezpieczeń o długich terminach utrzymywania.

Ustalono zasady pomiaru wymienionych rodzajów ryzyka. Monitorowaniem powyższych kategorii ryzyka zajmuje się Departament Ryzyka Kredytowego. Raporty są przygotowywane i przedstawiane Zarządowi Banku.

Ryzyko koncentracji zaangażowań

Ryzyko koncentracji zaangażowań to ryzyko wynikające z koncentracji aktywów i pozycji pozabilansowych wobec pojedynczego klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze mogące w efekcie powodować stratę. Poziom koncentracji jest ustalany zgodnie z ustawą Prawo bankowe art. 71.1.

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań

Bank dąży do dywersyfikacji zaangażowania wobec podmiotów działających w tym samym sektorze gospodarczym.

Koncentracja wobec podmiotów powiązanych oraz jakość branży, w której podmiot działa stanowi przedmiot analiz przeprowadzanych w Banku już na etapie podejmowania decyzji kredytowej i stanowi stały element bieżącego monitorowania.

Do głównych branż Bank zaliczył: przemysł, handel, pośrednictwo finansowe, budownictwo i nieruchomości, usługi, transport i telekomunikację, energetyka, oraz osoby fizyczne. W przypadkach innych branż zaangażowanie Banku nie przekracza 5% portfela należności od podmiotów finansowych i niefinansowych. Poziom limitów koncentracji wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych, ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze jest przedmiotem bieżącego monitoringu w Banku (zaangażowanie Grupy w poszczególne branże przedstawia nota 35.6 w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym „Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według jednostek, grup kapitałowych, branż i obszaru geograficznego”).

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka koncentracji zaangażowań

Bank bada poziom zaangażowania zarówno wobec grup podmiotów powiązanych, ponoszących wspólne ryzyko gospodarcze, jak i wobec podmiotów reprezentujących tą samą branżę.

Departament Ryzyka Kredytowego zestawia na koniec każdego miesięcznego okresu sprawozdawczego koncentrację wierzytelności, których wartość jest równa lub wyższa od 10% funduszy własnych w zakresie portfela bankowego i handlowego.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka koncentracji zaangażowań

Działania zmierzające do obniżenia wartości zaangażowania podejmowane są w przypadku należności, dla których stwierdzono zaistnienie przesłanek utraty wartości i ich rezultaty są ściśle związane z przebiegiem procesów restrukturyzacyjnych i windykacyjnych.

Ryzyko kontrahenta

W ryzyku kontrahenta Bank rozróżnia ryzyko rozliczeniowe i przedroliczeniowe.

Ryzyko rozliczeniowe - to ryzyko nie wywiązania się klienta z umowy w terminie rozliczenia, związane ze stratą wartości nominalnej transakcji w dniu rozliczenia.

Ryzyko przedroliczeniowe - to ryzyko zerwania umowy lub nie wywiązania się ze zobowiązań przez klienta przed upływem terminu rozliczenia, związane ze zmianą wartości niezrealizowanej transakcji, wynikającej ze zmiany kursów/stawek rynkowych.

Bank prowadzi aktywną działalność na instrumentach pochodnych, z czym wiąże się powstawanie ryzyka kredytowego kontrahentów oraz ryzyka rozliczeniowego. Poziom ryzyka kredytowego kontrahentów w transakcjach pochodnych, jest powiązany z ekspozycją na ryzyko rynkowe. Zmiana warunków rynkowych może mieć bezpośredni wpływ na zachowanie się kontrahentów Banku, poprzez zmianę wyceny ich transakcji.

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem kontrahenta

Bank minimalizuje ryzyko poprzez dostosowanie oferowanych produktów do potrzeb klientów oraz do poziomu ich doświadczenia w działalności na rynkach finansowych.

Podstawową metodą zabezpieczenia ryzyka kredytowego dla transakcji pochodnych jest ustanowienie depozytu zabezpieczającego. Środki złożone przez klienta Banku stanowią depozyt zabezpieczający, do uzupełnienia którego kontrahent jest wzywany w przypadku niekorzystnej wyceny zawartych kontraktów. Depozyt jest uzupełniany do poziomu, który pokrywa stratę oraz stanowi dodatkowy margines bezpieczeństwa dla ewentualnych dalszych zmian wyceny.

Bank dopuszcza zamknięcie transakcji kontrahenta w przypadku, gdy zostaje przekroczona wartość przyznanego limitu, bądź, gdy wartość przyjętego zabezpieczenia nie jest wystarczająca. W tym drugim przypadku stosuje się dynamiczne uzupełnianie wartości zabezpieczenia przez kontrahenta dla pokrycia powstałej straty.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka kontrahenta

Wielkość ekspozycji na ryzyko kontrahenta monitorowana jest w trybie dziennym poprzez wartość ekspozycji, w tym wielkości strat na zawartych z klientami transakcjach. Pomiar dotyczy zarówno wartości godziwej transakcji jak również prognozowanej zmiany jej wartości w czasie poprzez przyporządkowanie odpowiedniej wagi ryzyka pomnożonej przez nominalną transakcji lub w przypadku opcji deltę.

Monitorowanie ryzyka kredytowego kontrahenta wynikającego z zawartych transakcji pochodnych ma miejsce w jednostce niezależnej od pionów biznesowych. Proces monitorowania ma charakter bieżący i odbywa się w systemie Kondor+ oraz wewnętrznie rozwiniętej aplikacji, współpracującej z tym systemem, służącej do monitorowania adekwatności poziomu ustanowionych blokad gotówkowych. Przekroczenia przyznaných limitów są raportowane i autoryzowane na szczeblu Zarządu Banku.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka kontrahenta

Bank ogranicza ryzyko podpisując z kontrahentami umowy o wzajemnej kompensacji rozliczeń lub poprzez zabezpieczenie przeprowadzanych transakcji depozytami zabezpieczającymi, przyjmującymi formę kaucji bądź blokady środków.

Bank identyfikuje ryzyko wpływu cyklu koniunkturalnego na wartość odzyskiwalnych zabezpieczeń, przy czym poziom tego ryzyka zależy od rodzaju zabezpieczenia. W przypadku

ryzyka kontrahenta Bank stosuje politykę zabezpieczania transakcji płynnym zabezpieczeniem: głównie kaucjami i blokadami środków pieniężnych. W przypadku kaucji ryzyko to jest znacznie ograniczone. Znacznie wyższe występuje w przypadku zabezpieczeń w postaci zabezpieczeń rzeczowych np. hipotek czy zabezpieczeń, których wartość zależy od sytuacji dawcy zabezpieczenia. W celu ograniczenia ryzyka prowadzony jest kwartalny monitoring sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów/dostawców zabezpieczenia oraz zabezpieczeń. Ryzyko to jest pokryte analizą prowadzoną w banku w okresach miesięcznych począwszy od 31 stycznia 2008 r. w zakresie wyliczenia wymogu z tytułu ryzyk Filara II.

Poniższa tabela przedstawia dodatnią wartość godziwą brutto kontraktów oraz korzyści z tytułu saldowania.

Tabela: Dodatnia wartość godziwa brutto kontraktów oraz korzyści z tytułu saldowania na dzień 31 grudnia 2007 r.

w tys. PLN	31-12-2007
Dodatnia wartość godziwa brutto kontraktów	79 327
Bieżąca ekspozycja kredytowa z tytułu instrumentów pochodnych ważona ekwiwalentem bilansowym, w tym:	119 509
korzyści wynikające z saldowania ekspozycji	17 879

Umowy ramowe o wzajemnej kompensacji rozliczeń sporządzane są przez Bank z kontrahentami, dla których oczekiwany jest znaczny wolumen transakcji. W przypadku podpisania umowy ramowej ryzyko kredytowe pomniejszane jest poprzez wzajemną kompensację wycen transakcji zawartych z kontrahentem. Bank ma także możliwość wcześniejszego rozliczenia transakcji wg ich wartości netto.

Bank wprowadził system wewnętrznych limitów ograniczających zarówno ekspozycje Banku na ryzyko rozliczeniowe jak i przedrozliczeniowe kontrahenta. Limity przedrozliczeniowe zawierają w sobie dwa główne składniki: aktualne zaangażowanie kredytowe (bazujące na koszcie zastąpienia i wyznaczone jako wycena rynkowa) oraz przyszłą ekspozycję kredytową (potencjalna przyszła ekspozycja). Aktualne zaangażowanie kredytowe ma miejsce jedynie, gdy wycena rynkowa jest dodatnia dla Banku, co oznacza stratę kontrahenta, z której może on się nie wywiązać. Przyszła ekspozycja kredytowa wyznaczana jest jako iloczyn nominalu transakcji, wagi ryzyka oraz ewentualnie wskaźnika haircut. Wagi ryzyka odzwierciedlają zmienność rynkową, przez co opisują ekspozycję na ryzyko, które może się zmaterializować do momentu zapadalności transakcji.

Wszystkie limity są monitorowane na bazie dziennej w systemach raportowych Banku. Monitorowaniem limitów zajmuje się Wydział Monitorowania i Administrowania Kredytami będący integralną częścią Departamentu Ryzyka Kredytowego.

Bank nie posiada w portfelu żadnych kredytowych transakcji pochodnych.

Bank nie szacuje współczynnika α .

Ryzyko operacyjne

Zgodnie z Rekomendacją M i metodologią bazylejską Bank definiuje ryzyko operacyjne, jako ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko prawne, nie mieszczą się natomiast kategorie ryzyka strategicznego i ryzyka reputacji.

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem operacyjnym opracowany został proces zarządzania ryzykiem. Zasady identyfikacji, monitorowania, raportowania oraz ograniczania ryzyka operacyjnego udokumentowane zostały w wewnętrznej, zatwierdzonej przez Zarząd Banku procedurze „Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym w DZ Bank Polska S.A.”. Procedura definiuje metody szacowania i pomiaru ryzyka oraz wskazuje uczestników procesu zarządzania ryzykiem i ich odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem, obejmując zakresem wszystkie jednostki organizacyjne Banku.

W określeniu aktualnego profilu ryzyka Banku uwzględniane są czynniki ryzyka takie jak: ludzie, procesy, technologia oraz zdarzenia zewnętrzne. W proces analizy ryzyka operacyjnego włączono nowe produkty oraz procesy wdrażane w Banku. Bank zbiera informacje o zdarzeniach operacyjnych, wyznacza i monitoruje kluczowe wskaźniki ryzyka oraz przeprowadza badanie tzw. samooceny ryzyka. W zakres zarządzania ryzykiem operacyjnym wpisuje się również przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy oraz budowa planów awaryjnych i zarządzania ciągłością działania.

Wykorzystując informacje o zdarzeniach operacyjnych oraz wewnętrzny procesy samooceny, Bank tworzy mapę ryzyk operacyjnych w podziale uwzględniającym częstotliwość występowania i wielkość potencjalnych strat. Na podstawie mapy ryzyka Zarząd Banku podejmuje decyzję o konieczności zastosowania dla danego rodzaju ryzyka technik jego mitygacji (ograniczenia) lub wykorzystaniu zabezpieczeń. Uwzględniany jest przy tym zarówno potencjalny stopień narażenia na ryzyko jak również koszt dostępnego zabezpieczenia. W przypadku zastosowania zabezpieczeń Zarząd określa zasady badania jego efektywności oraz deleguje kompetencje do bieżącego monitorowania efektywności na poziomie operacyjnym. Polityka Banku w zakresie ograniczania i zabezpieczania narażenia na ryzyko operacyjne opisana jest w wewnętrznych, pisemnych procedurach.

Wprowadzając zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank kieruje się rekomendacją Nadzoru Bankowego w sprawie ryzyka operacyjnego (Rekomendacja M), spełnieniem wymogów określonych w Uchwale Komisji Nadzoru Bankowego (Uchwała nr 1/2007 z 13 marca 2007 r.) dla metody standardowej oraz najlepszą praktyką bankową w tym zakresie.

Począwszy od 1 kwietnia 2007 r. Bank kalkuluje wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne, który następnie jest wyłączany w całości z całkowitego wymogu kapitałowego.

W okresie przejściowym od 1 kwietnia 2007 r. do 31 grudnia 2007 r., związanym z dostosowaniem procesów i procedur zarządzania ryzykiem operacyjnym w DZ Bank Polska S.A. do wymogów kwalifikujących do stosowania metody standardowej, Bank stosował metodę podstawową. W metodzie podstawowej wymóg kapitałowy wyznaczany jest na podstawie trzech ostatnich lat iloczynu wyniku brutto oraz wagi wynoszącej 15%.

Od 1 stycznia 2008 r. Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wg metody standardowej. Metoda ta polega na wyznaczeniu na podstawie trzech ostatnich lat iloczynu wyniku brutto oraz wag stosownych dla poszczególnych linii biznesowych. Na potrzeby wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego obszary działalności Banku zostały podzielone na 5 aktywnych linii biznesowych: Działalność dealerska (waga ryzyka 18%),

Bankowość detaliczna (waga ryzyka 12%), Bankowość komercyjna (waga ryzyka 15%), Płatności i rozliczenia (waga ryzyka 18%), Detaliczna działalność brokerska (waga ryzyka 12%, Biuro Maklerskie AmerBrokers S.A.). Bank w zakresie ryzyka operacyjnego współpracuje z jednostkami Grupy DZ BANK AG zachowując zgodność ze standardami zarządzania ryzykiem w Grupie.

Ryzyko rynkowe (w ramach Filara I)

Ryzyko rynkowe to ryzyko poniesienia straty wynikające ze zmian czynników rynkowych takich jak kurs walutowy i stopa procentowa.

Kluczową rolę w kształtowaniu zasad zarządzania zasobami finansowymi pełni Komitet CALCO (Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Kapitałem Banku), którego kompetencje obejmują monitorowanie ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka, ocenę ryzyka oferowanych produktów oraz opiniowanie prowadzonej strategii inwestycyjnej. Ponadto Komitet CALCO zatwierdza założenia przyjęte w modelowaniu ryzyka kredytowego portfela handlowego oraz dokonuje przeglądu obciążeń kapitałowych wynikających z prowadzonej działalności.

Wszystkie zasady zarządzania ryzykiem rynkowym zostały zatwierdzone przez Zarząd Banku i mają charakter formalnych procedur. Procedury są przedmiotem przeglądów przeprowadzanych zarówno wewnętrznie przez Bank, jak również niezależnie przez audytorów Grupy DZ BANK AG.

Pomiar ryzyka rynkowego obejmuje analizy ex-post, symulacje wrażliwości, a także badanie wartości zagrożonej (VaR). Bank prowadzi monitorowanie parametrów transakcji w odniesieniu do aktualnych warunków rynkowych.

Kalkulacja wartości zagrożonej (VaR) jest systematycznie prowadzona dla ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka walutowego. VaR jest syntetyczną miarą prezentującą narażenie Banku na zmiany warunków rynkowych. Informuje, jaka wartość straty nie zostanie przekroczona przez Bank w wyniku zmiany warunków rynkowych z prawdopodobieństwem 99%. Obliczając VaR Bank zakłada utrzymanie pozycji przez 1 dzień. Kalkulując wartość zagrożoną zakłada się, że zmiany tzw. czynników ryzyka, które odpowiadają zmienności kursów walutowych oraz stóp procentowych są przybliżane przez rozkład normalny, którego parametry zostały określone na podstawie obserwacji historycznych.¹

Bank stosuje również inne techniki oceny ryzyka, wśród których należy wskazać metodę testów warunków skrajnych (scenariusze szokowe). Testy warunków skrajnych są wykorzystywane w przypadku ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka walutowego (kursowego).

Wrażliwość pozycji Banku na zmianę stóp procentowych wyrażona w bpv, tj. obrazująca zmianę wartości przy zmianie stóp o 1 punkt bazowy przedstawiona została w nocie 35 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego „Zarządzanie ryzykiem finansowym”.

¹ Oznacza to, że szacunki wartości zagrożonej mogą być obciążone błędem, jako że są przeprowadzane przy założeniu, że zmiany kursów walutowych oraz stóp procentowych w przyszłości będą odpowiadały zmianom, które były obserwowane w przeszłości.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut na wynik Banku

Głównym źródłem ryzyka przeszacowania są transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Pion Skarbu ujęte w pozycji bilansowej jak i pozabilansowej Banku oraz w oddziałach Banku. Zarządzanie odbywa się w sposób scentralizowany, przez Pion Skarbu.

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem walutowym

Celem realizacji strategii zarządzania ryzykiem walutowym jest maksymalizacja dochodu realizowanego z pozycji wymiany tytułem zaangażowania Banku w produkty bankowe i instrumenty rynku kapitałowego, obciążone ryzykiem walutowym, przy określonym, akceptowanym poziomie ryzyka. Akceptowany poziom ryzyka jest ustalony poprzez zatwierdzone przez Zarząd Banku limity, które określają skłonność Banku do podejmowania ryzyka walutowego. Poziom limitów jest przedstawiany do informacji Rady Banku. Intencją Banku jest kształtowanie pozycji walutowej na poziomie pozwalającym na ograniczenie obciążeń kapitałowych wynikających z działalności walutowej.

Bank posiada procedury zarządzania ryzykiem walutowym, definiujące m.in. zasady monitorowania pozycji walutowych, tryb uzgadniania pozycji walutowych na poziomie Banku, odpowiedzialność poszczególnych jednostek oraz konstrukcję limitów. Limity wykorzystywane przez Bank obejmują limity pozycyjne, limity określające maksymalną dopuszczalną stratę (tzw. limity stop-loss) oraz limity wartości zagrożonej (VaR). Limity monitorowane są przez Departament Ryzyka Rynkowego, jednostkę niezależną od działalności biznesowej Banku.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka walutowego

Bank monitoruje bieżącą **pozycję walutową** portfela handlowego i bankowego (pozycje bilansowe i pozabilansowe), dla której wyznaczone zostały limity maksymalnej ekspozycji. Monitorowanie następuje w trybie dziennym.

Wartość zagrożona (VaR) dla ryzyka walutowego jest obliczana dla pozycji walutowych będących efektem prowadzenia działalności handlowej i niehandlowej. Odpowiada ona ekspozycji monitorowanej przez Departament Skarbu, będącej efektem wszystkich znaczących transakcji całego Banku. Limity ryzyka walutowego oparte o VaR, monitorowane są w trybie dziennym.

Scenariusze szokowe, dla ryzyka walutowego dotyczą zarówno sytuacji teoretycznych, w przypadku, których przyjęte subiektywne założenia, co do zmiany kursów walutowych, jak również wykorzystuje się parametry sytuacji kryzysowych, które miały miejsce w przeszłości. Bank nie nakłada limitów.

Kalkulacja i raportowanie ekspozycji na ryzyko walutowe odbywa się przy wykorzystaniu systemu Kondor+ oraz Hurtowni Danych (MIS). Podstawowym założeniem jest monitorowanie ekspozycji na ryzyko walutowe w trybie dziennym, dotyczy to w szczególności wartości pozycji walutowej obszaru Skarbu oraz odpowiadające jej wartości limitów straty

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka walutowego

Jednostki biznesowe nie podejmują ryzyka walutowego na pozycjach bilansowych i pozabilansowych, które nie są zaklasyfikowane do portfela handlowego. Ryzyko walutowe powstające na tych pozycjach jest zarządzane na poziomie całego bilansu przez Departament Skarbu. Ryzyko to może być zabezpieczane lub pozostać niezabezpieczone w skutek podjęcia decyzji o utrzymywaniu otwartej pozycji walutowej w ramach obowiązujących limitów.

Bilans Grupy w podziale na poszczególne waluty w przeszacowaniu na PLN na dzień 31 grudnia 2007 r. został przedstawiony w nocie 35.3 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego „Ryzyko walutowe”.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody oraz wartość aktywów i pasywów banku.

Głównym źródłem ryzyka przeszacowania są transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Pion Skarbu ujęte w pozycji bilansowej jak i pozabilansowej Banku oraz w oddziałach Banku. Zarządzanie odbywa się w sposób scentralizowany, przez dedykowaną jednostkę w Departamencie Skarbu, która jest organizacyjnie oddzielona od jednostek odpowiedzialnych za pomiar i kontrolę ryzyka.

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem stopy procentowej

Celem realizacji strategii zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest maksymalizacja dochodu kapitałowego i przychodów odsetkowych realizowanych z tytułu zaangażowania Banku w produkty bankowe i instrumenty rynku kapitałowego, obciążone ryzykiem stopy procentowej, przy określonym, akceptowanym poziomie ryzyka.

Akceptowany poziom ryzyka jest ustalony poprzez zatwierdzone przez Zarząd Banku limity, które określają skłonność Banku do podejmowania ryzyka stopy procentowej. Poziom limitów jest przedstawiany do informacji Rady Banku.

Bank główne źródło dochodu upatruje w marży, dlatego limity otwartej pozycji stopy procentowej oraz limity „stop-loss” dla pozycji handlowych można uznać za ostrożnościowe.

Na podstawowe elementy procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej składają się: monitorowanie pozycji odsetkowej, monitorowanie wykorzystania limitów oraz stosowanie instrumentów zabezpieczających. System limitów ryzyka stopy procentowej obejmuje limity wrażliwości (bpv) oraz limity straty (stop-loss). Bank dla oceny ryzyka stopy procentowej wykorzystuje również kalkulację wartości zagrożonej (VaR), a także przeprowadza symulacje dla różnych scenariuszy zmian stóp procentowych. Podobnie jak w przypadku innych typów ryzyka, kluczowe w procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej są decyzje podejmowane przez Komitet CALCO. Bank bada zaangażowanie kapitałowe związane z ekspozycją na ryzyko stopy procentowej. Monitorowanie ekspozycji na ryzyko stopy procentowej jest prowadzone w trybie dziennym. Ekspozycja obszaru Skarbu jest przedmiotem monitorowania prowadzonego także w ciągu dnia.

Limity monitorowane są przez Departament Ryzyka Rynkowego, jednostkę niezależną od działalności biznesowej Banku.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka stopy procentowej

Podstawową metodą wykorzystywaną w przypadku pomiaru ekspozycji ryzyka stopy procentowej jest **badanie wrażliwości** określanej, jako zmiana wartości netto w przypadku zmiany stóp procentowych o 1 punkt bazowy (bpv).

Wartość zagrożona dla pozycji wrażliwych na stopę procentową jest obliczana dla instrumentów portfela handlowego Banku, w skład którego wchodzi wszystkie instrumenty rynku kapitałowego posiadane przez Bank oraz znaczące pozycje portfela bankowego, których

bieżącym zarządzaniem zajmuje się Departament Skarbu. VaR dla stopy procentowej jest obliczany codziennie, nie podlega jednak limitowaniu.

Dla ryzyka stopy procentowej wykorzystuje się szereg predefiniowanych **scenariuszy szokowych** dla poszczególnych walut, które odpowiadają przesunięciom i odkształceniom krzywych stóp procentowych. Bank w ten sposób określa swoje narażenie na zmianę stóp procentowych dla różnych możliwych wariantów rozwoju rynku stóp procentowych. Wrażliwość na zmiany stóp procentowych określona dla pewnego zestawu scenariuszy podlega codziennemu monitorowaniu i limitowaniu przez Bank.

Kalkulacja i raportowanie ekspozycji na ryzyko stopy procentowej odbywa się przy wykorzystaniu systemu Kondor+ oraz Hurtowni Danych (MIS). Podstawowym założeniem jest monitorowanie ekspozycji na ryzyko stopy procentowej w trybie dziennym, dotyczy to w szczególności wskaźników wrażliwości (bpv), wartości zagrożonej oraz limitów straty. Analizy szokowe są prezentowane i szczegółowo omawiane na comiesięcznych posiedzeniach Komitetu CALCO.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka stopy procentowej

Jednostki biznesowe nie podejmują ryzyka stopy procentowej na pozycjach bilansowych i pozabilansowych, które nie są zaklasyfikowane do portfela inwestycyjnego i handlowego. Ryzyko stopy procentowej powstające na tych pozycjach jest zarządzane na poziomie całego bilansu przez Departament Skarbu. Ryzyko to może być zabezpieczane lub pozostać niezabezpieczone w skutek podjęcia decyzji o świadomym arbitrażu na stopie procentowej w ramach obowiązujących limitów.

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Ryzyko stopy procentowej wynika z narażenia Banku na wahania dochodów z działalności niehandlowej spowodowanych zmianami poziomu stóp procentowych. Zmienność stóp procentowych wpływa na dochody Banku wynikające z różnicy w oprocentowaniu i strukturze czasowej pomiędzy wielkością aktywów i pasywów.

Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są kredyty oraz depozyty klientowskie. Bank szacuje w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej – narażenie na wahania dochodów z działalności niehandlowej przy założeniu nagłej i nieoczekiwanej zmiany poziomu stóp procentowych o 200 punktów bazowych.

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej

Ryzyko stopy procentowej w księdze banku jest jednym ze zdefiniowanych kategorii ryzyka w ramach Filara II

Celem Banku jest minimalizacja tego rodzaju ryzyka. Z tego względu większość portfela kredytowego stanowią kredyty oparte o krótkoterminowe, zmienne indeksy stóp procentowych. Pozycje księgi bankowej niosące ze sobą znaczące narażenie na ryzyko stopy procentowej takie, jak długoterminowe kredyty o stałym oprocentowaniu, są przekazywane i zarządzane bezpośrednio przez Pion Skarbu. Z uwagi na profil działalności Banku, większość portfela depozytowego księgi bankowej to depozyty negocjowane i zarządzane przez Pion Skarbu.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej

Wszystkie pozycje księgi bankowej są rozkładane na przepływy proste, dla których przyporządkowuje się wartość oraz datę przepływu. Nie rozróżnia się prawdopodobieństwa zaistnienia przepływu. Wyznaczenie wartości przepływów następuje w oparciu o założenia charakterystyczne, jak w przypadku badania luki stopy procentowej w zależności od instrumentów, terminów zapadalności lub przeszacowania. Dla wszystkich przepływów wyznaczana jest zmiana wartości bieżącej między stanem początkowym i zaburzonym przesunięciem równoległym krzywej dyskontowej o 200 pb. Kwota w danej walucie odpowiadająca różnicy wartości bieżącej stanowi kwotę kapitału ekonomicznego w danej walucie, który musi zostać odłożony dla zabezpieczenia przypadku nagłego, szokowego scenariusza zmiany stóp rynkowych. Kapitał ekonomiczny obliczony dla poszczególnych walut jest następnie przeszacowany na PLN oraz sumowany w celu uzyskania ostatecznego wymogu kapitałowego. Szacowanie kapitału ekonomicznego następuje nie rzadziej niż raz do roku.

Szacunki przeprowadzono dla PLN, USD, EUR, dla pozostałych walut Bank uznaje poziom ryzyka za niematerialny.

Raporty dotyczące ryzyka są prezentowane na posiedzeniach Komitetu CALCO, Zarządowi oraz Radzie Banku

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej

Do celów zarządzania tym rodzajem ryzyka stosowane są przede wszystkim instrumenty pochodne (FRA, IRS, OIS) oraz depozyty międzybankowe.

Ryzyko przedpłaty jest jednym z podstawowych ryzyk opcyjnych występujących w produktach kredytowych. W konsekwencji zmianie ulega profil wypłaty/zysku z produktu kredytowego. Jego efektem jest także różnica między kontraktowymi terminami zapadalności kredytów, a ich faktyczną zapadalnością. Opcja wcześniejszej spłaty, wykonywana przez klienta podczas dokonania przedterminowej spłaty ma wartość zależną przede wszystkim od różnicy oprocentowania rynkowego i kontraktowego. W przypadku produktów o stawce zmiennej jej wartość jest niewielka.

Pomiar ryzyka przedpłaty z uwagi na stosowane przez Bank zasady wyceny kredytów (wg zmiennych stawek) jest stosowany tylko dla kredytów o stałe stopie procentowej w interwałach półrocznych, oraz w przypadku żądania zgłoszonego przez Komitet CALCO.

Dodatkowo, na bieżąco Bank analizuje na podstawie danych historycznych oraz przyjętych założeń statystycznych część stabilną depozytów. Model podlega regularnej backwalidacji. Dla depozytów o nieustalonym terminie zapadalności (np. dla rachunków bieżących) zakłada się, że terminem przeszacowania jest najbliższy dzień roboczy. Do zarządzania ryzykiem stopy procentowej dla tego produktu wykorzystywane są transakcje OIS.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności stanowi potencjalna możliwość i/lub zagrożenie utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań przez Bank.

Bank jest zobligowany do posiadania niezbędnych środków finansowych do realizacji wszystkich wypłat związanych z lokatami, środkami bieżącymi, wypłatami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami. Brak odpowiedniej wielkości środków stanowi źródło ryzyka.

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem płynności

Celem realizacji strategii zarządzania płynnością jest zapewnienie adekwatnego poziomu płynności, pozwalającego na realizację bieżących i przyszłych zobowiązań Banku, przy akceptowalnej wysokości kosztów utrzymywania płynności. Adekwatny poziom płynności jest określony poprzez zatwierdzone przez Zarząd Banku limity.

Ramy realizacji strategii zarządzania funduszami wyznacza struktura terminowa i walutowa aktywów i pasywów Banku oraz przyjęty przez Zarząd Banku plan finansowy, uwzględniający strategię finansowania oraz koszty związane z utrzymaniem wymaganego poziomu płynności.

Otoczenie regulacyjne, w szczególności nadzorcze normy płynności oraz zasady stosowane przez Grupę DZ BANK AG stanowią istotne elementy mające wpływ na przyjętą przez Bank strategię.

Bank dąży do dopasowania swojej pozycji płynnościowej do skali i charakteru prowadzonej działalności. Działania są podejmowane z uwzględnieniem aktualnego, jak również planowanego rozmiaru bilansu Banku w ramach wyznaczonych limitów.

Bank w celu zwiększenia stabilności pozyskiwanych środków, a także z uwagi na minimalizację kosztów ich utrzymania zacieśnia współpracę z Grupą DZ BANK AG.

Bank poprzez aktywną politykę produktową, rozbudowę kanałów dystrybucji, kształtowanie relacji z klientami oraz budowanie pozytywnego wizerunku dąży do dywersyfikacji źródeł i rodzajów pozyskiwanych funduszy. Działanie to pozwala redukować wrażliwość banku na zachowanie danego sektora rynku lub grupy deponentów.

Bank przygotowuje plany awaryjne, które byłyby wykorzystywane podczas zaistnienia sytuacji kryzysowych zagrożenia płynności Banku.

Limity ograniczające ryzyko płynności są określone w Zestawieniu limitów ryzyka rynkowego i płynności w DZ BANK Polska S.A. Uprawnienie do wyznaczania limitów płynności może być delegowane na Komitet CALCO.

Komitet CALCO zobowiązany jest do podejmowania działań zapobiegających powstawaniu przekroczeń obowiązujących limitów.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka płynności

DZ BANK Polska monitoruje limity płynności, w tym limity niedopasowania (luki) oraz limity wskaźników płynności. Bank przeprowadza także symulacje wpływu wypłat kredytów, które są następnie wykorzystywane w ocenie tzw. bazy płynności, opisującej źródła i wykorzystanie płynności.

Struktura aktywów i zobowiązań w oparciu o kontraktowe terminy zapadalności i wymagalności poszczególnych pozycji na dzień 31 grudnia 2007 r. została przedstawiona w nocie 35.5 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego „Ryzyko utraty płynności”.

Duże znaczenie w badaniu płynności ma kontrola bazy depozytowej oraz przepływów generowanych w obszarze Skarbu. Bank uwzględni w zarządzaniu płynnością poziom posiadanych aktywów wysokopłynnych, które mogłyby być wykorzystane w przypadku awaryjnego zapotrzebowania na płynność. Komitet CALCO nadzoruje działania departamentów merytorycznych w zakresie płynności średnio- i długoterminowej, jak również, w węższym zakresie, płynności krótkoterminowej.

DZ BANK Polska S.A. dostosowuje swoją ekspozycję płynnościową do wymogów KNB dotyczących norm płynności krótko- i długookresowych (zawartych w Uchwale nr 9 KNB z 13 marca 2007 r.).

Komitet CALCO, na podstawie sformalizowanego systemu raportowania, regularnie dokonuje oceny bieżącej sytuacji płynnościowej. Komitet CALCO określa potencjalne kierunki działań wpływających na pozycję płynnościową w skali Banku, stanowiące podstawę decyzji Departamentu Skarbu, pełniąc rolę jednostki zarządzającej płynnością w skali Banku.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka płynności

Bank utrzymuje portfel dłużnych, wysokopłynnych papierów wartościowych, który pełni kluczową rolę zabezpieczania potrzeb płynnościowych. Portfel ten dodatkowo uzupełniany jest depozytami międzybankowymi zawieranymi w celach płynnościowych a nie spekulacyjnych. Jest on wykorzystywany w szczególności w przypadku zaistnienia konieczności pokrycia zwiększonego, nieplanowanego wypływu środków klientów traktowanej, jako sytuacja awaryjna.

Ryzyko koncentracji zabezpieczeń

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

W ramach zabezpieczeń uznawanych do pomniejszenia wymogu w ramach Filara II, Bank definiuje to ryzyko jako powstające w przypadku, gdy przyjmowane zabezpieczenia pochodzą z jednego sektora, obszaru geograficznego bądź od powiązanych ze sobą podmiotów.

Zarządzanie ryzykiem koncentracji zabezpieczeń polega na prowadzeniu analizy struktury zabezpieczeń uznawalnych w Filarze I do pomniejszenia wymogu kapitałowego, dążąc do ich dywersyfikacji, okresowo monitorując i raportując ryzyko ich koncentracji.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Pomiar ryzyka oraz raportowanie jest prowadzone w okresach miesięcznych w stosunku do grup zabezpieczeń o największym udziale, aktualnie: hipoteki na nieruchomościach mieszkalnych, gwarancje bankowe, kaucje. Monitorowaniem ryzyka zajmuje się Departament Ryzyka Kredytowego, o wynikach informowany jest Zarząd Banku.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

Aby ograniczyć ryzyko Bank dąży do przyjmowania zabezpieczeń płynnych oraz do ich dywersyfikacji. Prowadzona jest analiza struktury zabezpieczeń, ich wartości, spełnienia warunków formalno-prawnych. W przypadku wzrostu ryzyka podejmowane są działania określone w obowiązującej w Banku procedurze: „Zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań kredytowych” oraz w procedurze dotyczącej wyliczenia dodatkowego wymogu kapitałowego w ramach Filara II „Zasady wyznaczania kapitału ekonomicznego w DZ BANK Polska S.A.”.

Ryzyko koncentracji wyniku

Strategie i procesy zarządzania ryzykiem

Ryzyko zostało zdefiniowane jako możliwość utraty części dochodu na skutek nieoczekiwanego pogorszenia sytuacji podmiotów podlegających podobnym czynnikom makroekonomicznym oraz bodźcom zewnętrznym wynikającym z prowadzonej działalności w jednej branży.

Zarządzanie ryzykiem jest prowadzone poprzez analizy dochodowości grup klientów prowadzących działalność w poszczególnych branżach oraz raportowanie wyników w okresach miesięcznych. Bank dąży do ograniczenia tego ryzyka poprzez stosowanie zasady dywersyfikacji branżowej portfela ekspozycji kredytowych zgodnie z procedurą wewnętrzną „Zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań kredytowych”.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Pomiar ryzyka jest prowadzony w okresach miesięcznych. Za monitorowanie tego ryzyka odpowiada Departament Ryzyka Kredytowego. Wyniki analizy są przedstawiane Zarządowi Banku. Dodatkowy wymóg na to ryzyko jest wyliczany w przypadku, jeśli przekroczony zostanie określony przez Bank jako graniczny poziom udziału dochodów generowanych przez grupę klientów kredytowych z jednej branży (wg EKD) w stosunku do całości dochodów generowanych przez klientów kredytowych Banku.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

Podstawową metodą zabezpieczania się przed tym ryzykiem jest monitorowanie łącznej wartości ekspozycji wobec poszczególnych kredytobiorców w ramach jednej branży zgodnie z podziałem EKD.

Ryzyko modeli wyceny instrumentów do wartości godziwej

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Konieczność zabezpieczenia ryzyka wynika z faktu, iż niedoskonałość stosowanych modeli wyceny może prowadzić do zawyżania bądź zaniżania oczekiwanego wyniku finansowego. Ryzyko błędnej wyceny dotyczy instrumentów wycenianych na podstawie wewnętrznych modeli Banku (Mark to Model) natomiast nie dotyczy wyceny dokonywanej na podstawie kwotowań rynkowych (Mark to Market). To czy dany instrument jest wyceniany metodą Mark to Market czy Mark to Model zależy od stopnia płynności rynku i dostępności danych rynkowych. Obecnie Bank zakłada, że wszystkie instrumenty liniowe oferowane przez Bank wyceniane są metodą Mark to Market, natomiast nieliniowe metodą Mark to Model.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Monitorowaniem ryzyka zajmuje się Departament Ryzyka Rynkowego, a decyzje o stosowanych technikach ograniczania ryzyka podejmowane są przez Komitet CALCO.

Raporty dotyczące ryzyka są prezentowane na posiedzeniach Komitetu CALCO.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

Na dzień 31 grudnia 2007 r. Bank nie posiadał otwartej pozycji na instrumentach nieliniowych, z tego względu wszystkie instrumenty pochodne (w ramach, których Bank jest narażony na ryzyko zmienności cen rynkowych) wyceniane są metodą Mark to Market.

Ryzyko modeli wyceny ryzyka kontrahenta

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Dla celów wyznaczania wymogu kapitałowego na ryzyko kontrahenta w ramach Filara I Bank przyjmuje zdefiniowane przez ustawodawcę modele do wyznaczania ekwiwalentu bilansowego ekspozycji transakcji pozabilansowych. Modele te zostały wyznaczone arbitralnie i ich parametry nie zależą od uwarunkowań rynkowych panujących w danym okresie. Z tego względu wartość ekspozycji będąca efektem prowadzonych obliczeń w ramach Filara I może być rozbieżna z faktyczną wartością ekspozycji. W celu pokrycia tych różnic kapitałem ekonomicznym przyjmuje się, że wartość przyszłej ekspozycji będzie korygowana w oparciu o faktycznie obserwowane na rynku zmienności.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Monitorowaniem ryzyka zajmuje się Departament Ryzyka Kredytowego, a decyzje o stosowanych technikach ograniczania ryzyka podejmowane są przez Zarząd Banku. Raporty dotyczące ryzyka są prezentowane na posiedzeniach Komitetu CALCO.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

Zgodnie z treścią załącznika nr III Dyrektywy 2006/48/WE, banki powinny dokonać szacowania ryzyka modelu w przypadku stosowania metody zaawansowanej dla wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kontrahenta. DZ BANK Polska S.A. nie będzie stosował metody zaawansowanej, co oznacza, że w obecnym podejściu wymóg kapitałowy z tego ryzyka nie jest uwzględniany.

Ryzyko utraty uznawalności zabezpieczeń przez zabezpieczenia wykorzystywane do pomniejszenia wymogu kapitałowego w ramach obliczeń wymogu na ryzyko kredytowe w Filarze I

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Ryzyko zdefiniowane jest jako powstające w wyniku niespełnienia wymogów jakościowych o charakterze regulacyjnym przez zabezpieczenia wykorzystywane do pomniejszania wymogu kapitałowego w ramach obliczeń w wymogu na ryzyko kredytowe w Filarze I.

Bank uznaje, że ryzyko uznawalności zabezpieczeń wynika z:

- utraty możliwości uznania gwarancji wnoszonej przez podmioty nie będące osobami fizycznymi. W przypadku, gdy gwarancja jest uznawana, badane jest prawdopodobieństwo migracji tego podmiotu do innych klas, w szczególności klas nie uznawanych jako wystarczające dla celów obniżenia wymogu kapitałowego.
- niespełnienia pozostałych wymogów jakościowych określonych w dokumentach nadzorczych stanowiących o powstawaniu wymogów kapitałowych, uwzględnionych w procedurze Banku „Zabezpieczenia umożliwiające pomniejszenie wymogu kapitałowego Banku w ramach uchwały nr 1/2007 KNB oraz dyrektywy 2006/48/WE”.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Wartość wymogu kapitałowego w ramach Filara II jest obliczana jako różnica między wymogiem kapitałowym w przypadku pełnej uznawalności zabezpieczeń a uznawalnością rzeczywistą w okresie jednego półrocza poprzedzającego okres sprawozdawczy.

Z uwagi na aktualnie stosowany przez Bank ograniczony katalog zabezpieczeń wymóg jest wyliczany przy założeniu utraty uznawalności przez gwarancje na podstawie macierzy migracji do klas o niższej jakości kredytowej oraz pełnej utraty uznawalności przez hipoteki na nieruchomościach mieszkalnych.

Monitorowaniem ryzyka zajmuje się Departament Ryzyka Kredytowego.

Pomiar ryzyka kredytowego jest prowadzony w okresach miesięcznych. Wyniki pomiaru są prezentowane Zarządowi Banku.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

W celu ograniczenia tego ryzyka prowadzony jest monitoring spełnienia wymogów jakościowych nadzorczych uznawalności zabezpieczenia, w tym aktualnie głównie gwarancji bankowych i hipotek na nieruchomościach mieszkalnych, gdyż pozostałe formy zabezpieczeń: kaucje- zgodnie z analizami Banku nie generują takiego ryzyka, natomiast inne zabezpieczenia: np. dłużne papiery wartościowe, akcje spełniające wymogi nadzorcze są sporadycznie stosowane przez Bank.

Ryzyko uznawalności umów o wzajemnym kompensowaniu należności

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Ryzyko definiuje się jako powstające w przypadku odejścia od standardowego wzorca umowy o kompensowaniu należności stosowanego w Banku a poprzez to powstanie możliwości niespełnienia wymogów kwalifikujących. Oznacza to brak możliwości uznania tych umów.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Bank przyjmuje, że wymóg kapitałowy stanowi 10% różnicy wymogu kontrahenta obliczonego 'z' i 'bez' uznania umów o saldowaniu

Monitorowaniem ryzyka tego typu zajmuje się Departament Ryzyka Kredytowego w ramach swojej działalności operacyjnej.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

Mechanizmy zabezpieczenia tego ryzyka polegają na stosowaniu standardów dokumentacyjnych, których przestrzeganie pozwala na ograniczenie ryzyka kredytowego związanego z zabezpieczeniami.

Ryzyko zmian zasad klasyfikacji klientów dla celów wyznaczania wymogów kapitałowych

Bank nie klasyfikuje podmiotów korporacyjnych jako należących do grupy małych i średnich przedsiębiorstw. Bank z uwagi na małą dywersyfikację portfela należności (mała granularność) oraz indywidualne zarządzanie nie uznaje także pozycji od osób prawnych za ekspozycje warunkowe lub warunkowe ekspozycje detaliczne. W związku z charakterem portfela Banku oraz powyższym, ryzyko zmiany klasyfikacji klientów nie występuje, wymóg z tytułu tego ryzyka nie jest tworzony.

Ryzyko nadmiernej zmienności kapitału regulacyjnego

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Bank jest narażony na ryzyko w momencie nadmiernego wzrostu wymogu kapitałowego z Filara I. Wartość tego wymogu kapitałowego nie jest bezpośrednio powiązana z żadnym konkretnym rodzajem ryzyka, a wynika z konieczności pokrycia wahań poziomu innych ryzyk, przybliżonych wartością wymogów kapitałowych.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Dla oszacowania wpływu tego ryzyka na wymóg kapitałowy Filara II brana jest pod uwagę różnica pomiędzy średnią a minimalną wartością wymogu z Filara I z ostatnich 12 miesięcznych obserwacji.

Monitorowaniem ryzyka zajmuje się Departament Ryzyka Rynkowego. Raporty dotyczące ryzyka są prezentowane na posiedzeniach Komitetu CALCO.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

Ze względu na specyfikę ryzyka Bank nie zdefiniował technik jego ograniczania.

Ryzyko braku możliwości uzyskania tytułu prawnego/wyegzekwowania środków pieniężnych z zabezpieczeń

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Ryzyko to związane jest z brakiem możliwości uzyskania tytułu prawnego/wyegzekwowania środków pieniężnych z posiadanych zabezpieczeń (odwołanie do wartości nie odzyskanych zabezpieczeń w stosunku do kwoty należności).

Proces bieżącego monitorowania wymogów formalno-prawnych posiadanych zabezpieczeń, analizy przypadków historycznych w zakresie windykacji zabezpieczeń stanowią elementy zarządzania tym ryzykiem

Zakres i rodzaj systemu raportowania i pomiaru ryzyka

Wartość wymogu kapitałowego pokrywającego to ryzyko oblicza się w drodze analizy przypadków historycznych, na próbie tych samych typów zabezpieczeń, w których zaistniały zdarzenia, na skutek zmaterializowania się tego typu ryzyka. Wymóg kapitałowy jest szacowany w oparciu o procentowy wskaźnik wyliczony jako proporcja między posiadanymi zabezpieczeniami, w przypadku do których nie udało się osiągnąć formalnie tytułu prawnego w stosunku do wszystkich, dla których podjęto taką próbę. Przyjmuje się, że podobnie kształtować się będzie możliwość realizacji zabezpieczeń w przyszłości. Metoda ta jest stosowana po uzyskaniu statystycznie istotnej ilości zdarzeń. Za okres badania przyjmuje się jedno półrocze, ale dopuszcza się również okres 1 roku, w zależności od tego, czy próbka będzie liczyła odpowiednią ilość przypadków.

Monitorowaniem ryzyka zajmuje się Departament Ryzyka Kredytowego we współpracy z Departamentem Aktywów Wydzielonych. Analizy i raportowanie prowadzone jest miesięcznie. Wyniki przedstawiane są Zarządowi Banku.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

Mechanizmy zabezpieczenia tego ryzyka polegają na stosowaniu standardów dokumentacyjnych i procesów okresowej weryfikacji stanu zabezpieczeń.

Ustanawianie zabezpieczeń następuje przy spełnieniu wymogów formalno-prawnych oraz jakościowych a także standardów w zakresie dokumentacji kredytowej dotyczącej zabezpieczeń zawartych w procedurach Banku. W przypadku niestandardowych rozwiązań, aby ograniczyć ryzyko dodatkowo uzyskiwana jest akceptacja Departamentu Prawnego Banku. Wynik weryfikacji zabezpieczeń przekłada się na bieżącą wycenę zabezpieczenia.

Ryzyko wpływu cyklu koniunkturalnego na prawdopodobieństwo nie wywiązania się ze zobowiązań

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Ryzyko zostało zdefiniowane jako efekt błędnej wyceny ryzyka defaultu klienta wynikającego ze zmiany cyklu koniunkturalnego, znajdującego odbicie w kosztach ryzyka, bezpośrednio wpływających na wysokość marży a poprzez to powodującego okresowe obniżenie wyniku finansowego.

Zarządzanie tym ryzykiem jest oparte o analizę czynników makroekonomicznych tj. zmian PKB o okresie historycznym lub dotyczącym przewidywań.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Pomiar ryzyka został oparty o makroekonomiczne trendy, czyli o spadek współczynnika PKB. Wymóg kapitałowy liczony jako iloczyn wskaźnika spowolnienia gospodarki wartości portfela kredytowego, przy czym wyliczenie następowałoby w sytuacji obniżenia PKB trwającego przez następujące po sobie 3 kolejne okresy kwartalne lub w sytuacji przewidywanego obniżenia PKB do poziomu poniżej 4%.

Monitorowaniem ryzyka zajmuje się Departament Ryzyka Kredytowego, a decyzje o ewentualnych modyfikacjach procesu oceny uwzględniające wpływ cyklu leżą w kompetencjach tego Departamentu oraz są przedmiotem decyzji Zarządu Banku.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

Elementami ograniczenia ryzyka są: kwartalny monitoring sytuacji klientów Banku oraz monitorowanie czynników makroekonomicznych.

W sytuacji spowolnienia gospodarki następuje utworzenie dodatkowego wymogu kapitałowego.

Ryzyko wpływu cyklu koniunkturalnego na wartość odzyskiwalnych zabezpieczeń

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Ryzyko zostało zdefiniowane jako efekt wpływu spadku cyklu koniunkturalnego na wartość odzyskiwalnych zabezpieczeń uznawanych w Filarze I. Bank przyjął, że ryzyko to dotyczy zabezpieczeń o terminie utrzymywania 2 lata i dłuższym. Jako termin utrzymywania uznano okres od ustanowienia zabezpieczenia do daty ważności zabezpieczenia.

Poziom tego ryzyka zależy od rodzaju zabezpieczenia. Wysokie ryzyko występuje w przypadku zabezpieczeń rzeczowych np. hipotek czy zabezpieczeń, których wartość zależy od sytuacji dostawcy zabezpieczenia.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Wymóg kapitałowy jest równy 10% różnicy między wymogiem powstającym na zabezpieczonych ekspozycjach o pełnej wartości zabezpieczenia, a wymogiem powstającym dla ekspozycji, w przypadku których zabezpieczenie zredukowano o 10%, przy czym wyliczenie dotyczy 3 największych grup zabezpieczeń (wg wartości wpływu na kapitał regulacyjny). Wymóg dla ryzyka utraty wartości odzyskiwanych zabezpieczeń jest obliczany w przypadku, gdy udział należności kredytowych o terminach zapadalności równych bądź przekraczających 2 lata w sumie należności kredytowych ogółem wynosi więcej niż 10%.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

W celu ograniczenia ryzyka prowadzony jest kwartalny monitoring sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów/dostawców zabezpieczenia oraz zabezpieczeń. Ryzyko to jest pokryte analizą prowadzoną w banku w okresach miesięcznych począwszy od 31 stycznia 2008 r. w zakresie wyliczenia wymogu z tytułu ryzyk Filara II.

Ryzyko rynkowe (Filar II)

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

Z uwagi na skalę poszczególnych rodzajów działalności prowadzonych przez Bank ryzyko rynkowe w ramach Filara II jest rozumiane, jako ryzyko stopy procentowej księgi handlowej oraz ryzyko walutowe. Dla tych ryzyk Bank bada wielkość wartości zagrożonej.

Zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka

Do porównania z wymogiem kapitałowym z Filara I przyjmuje się wielkość wartości zagrożonej (VaR) z dnia, na który wymóg jest wyznaczany bądź średnią arytmetyczną wartość VaR za ostatnie 60 dni roboczych, w zależności od tego, która z nich jest wyższa. Wymóg kapitałowy z Filara II powstaje w przypadku, gdy dla ryzyka stopy procentowej bądź ryzyka walutowego wymóg kapitałowy policzony na podstawie VaR przekracza wartość wymogu obliczoną wg reguł stosowanych w ramach Filara I.

Monitorowaniem ryzyka zajmuje się Departament Ryzyka Rynkowego. Raporty dotyczące ryzyka rynkowego Filara II są prezentowane na posiedzeniach Komitetu CALCO.

Polityka stosowania zabezpieczeń oraz ograniczania ryzyka

Zasady ograniczania ryzyk rynkowych są powszechnie znane i wykorzystywane zarówno w procesie zarządzania aktywami i pasywami, prowadzeniu działalności dealerskiej Banku oraz podczas świadomego kształtowania polityki produktowej Banku. Instrumentarium zarządzania tymi ryzykami obejmuje m.in. system limitów, stosowanie instrumentów zabezpieczających, czy też prowadzoną politykę cenową.

Ekspozycje kapitałowe Grupy nieuwzględnione w portfelu handlowym

Grupa posiada instrumenty kapitałowe w następujących podmiotach:

Nazwa podmiotu	Siedziba	Przedmiot działalności	Wartość bilansowa udziałów / akcji (w tys. PLN)	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	Kapitał zakładowy (w tys. PLN)
Elbank S.A.	Warszawa	działalność informatyczna	-	30,36%	24,49	1 844
AmerLex S.A.	Warszawa	firma prawnicza	-	16,00%	-	100
Polskie Towarzystwo Reasekuracyjne S.A.	Warszawa	działalność ubezpieczeniowa i reasekuracyjna	10 290	9,13%	9,13	105 180
Celt S.A.	Kraków	produkcja mebli	-	4,44%	-	2 700
GPW S.A.	Warszawa	prowadzenie giełdy papierów wartościowych	30	0,02%	-	42 000
MTS- CeTO S.A.	Warszawa	organizowanie i prowadzenie publicznego i niepublicznego obrotu papierami wartościowymi oraz prawami majątkowymi	23	0,44%	-	7 500
Inne	-	-	24	-	-	-
Razem			10 367			

Akcje GPW S.A. oraz MTS-CeTo Grupa posiada ze względu, iż Dom Maklerski AmerBrokers S.A. jest uczestnikiem GPW i był uczestnikiem CeTo. Warunkiem uczestnictwa w tych instytucjach było i jest posiadanie akcji, czyli bycie akcjonariuszem GPW i CeTo. Nabywając pozostałe instrumenty kapitałowe Grupa planowała rozszerzyć działalność inwestycyjną.

Instrumenty te ujęte zostały w bilansie Grupy według ceny nabycia w kwocie 10 367 tys. PLN. W związku z niewystępowaniem aktywnego rynku dla tych papierów nie było możliwe ustalenie ich wartości godziwej.

Zarządzanie Kapitałem Ekonomicznym

Ogólne zasady

Zgodnie z uchwałą nr 4 KNB z dnia 13 marca 2007 r. DZ BANK Polska wprowadził zasady szacowania kapitału wewnętrznego na pokrycie dodatkowych ryzyk, niezdefiniowanych w ramach Filara I Nowej Umowy Kapitałowej a uznanych przez Bank za istotne (proces ICAAP).

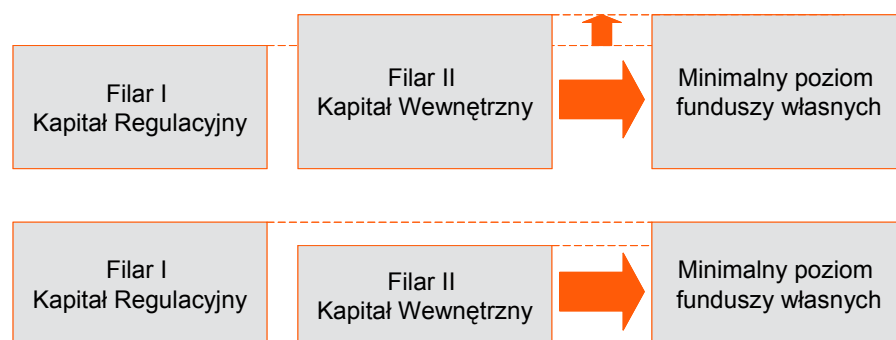
Proces ICAAP prowadzony jest w DZ BANK Polska dwutorowo. Z jednej strony DZ BANK Polska stosuje metodykę ustalania poziomu kapitału ekonomicznego wyznaczoną w ramach polityki Grupy DZ BANK AG, z drugiej opracował własne miary ryzyka dostosowane do specyfiki działalności Banku na rynku polskim.

Szacowanie poziomu kapitału wewnętrznego w ramach procesu ICAAP postrzegane jest, jako wypadkowa pomiędzy zyskiem, kapitałem a ryzykiem. Bank stosuje metodę alokacji kapitału „z góry na dół” co w praktyce oznacza, iż najpierw definiowane są (cele zarządcze) strategia

biznesowa Banku, następnie wyznaczana jest strategia zarządzania ryzykiem definiująca aktualny apetyt na ryzyko, na tej podstawie szacowany jest globalny poziom ryzyka w Banku (obejmujący ryzyka zdefiniowane w ramach Filara I i Filara II) a następnie liczony jest w pierwszej kolejności kapitał regulacyjny, w drugiej kapitał wewnętrzny.

Kapitał wewnętrzny (Filar II) vs kapitał regulacyjny (Filar I)

Bank przyjął zasady wyznaczania kapitału ekonomicznego przy założeniu stosowania przez DZ BANK Polska metody standardowej zarówno dla ryzyka kredytowego, jak również dla ryzyka operacyjnego (wskaźnika podstawowego bądź metody standardowej). W przypadku zmiany zasad wyznaczania kapitału w ramach Filara I następuje przegląd zasad wyznaczania kapitału dla poszczególnych kategorii ryzyka w ramach Filara II. Bank nie uwzględnia efektu dywersyfikacji między poszczególnymi kategoriami ryzyka. Oznacza to, że przy ustalaniu pełnej kwoty kapitału nie następuje uwzględnianie korelacji zarówno w obrębie Filara I, jak również w obrębie Filara II. Wynikiem takiego podejścia jest otrzymanie kwoty kapitału wynikającego z uregulowań I-filarowych, powiększonej o sumę wymogów kapitałowych dla wszystkich typów ryzyka zdefiniowanych przez Bank w obrębie Filaru II. W przypadku, gdy w ocenie Banku dana kategoria ryzyka znajduje się w zakresie Filara I, ale wymaga specyficznego podejścia z uwagi na charakter prowadzonej działalności jest ona dodatkowo zabezpieczana kwotą kapitału w ramach Filaru II. W przypadku, gdy dana kategoria ryzyka jest zabezpieczona Filarem I, a wartość tego kapitału jest większa niż wartość kapitału na to samo ryzyko w Filarze II, nie zakłada się, aby suma wymogu kapitałowego była zmniejszana o różnicę między tymi wymogami. Założenie takie jest utrzymywane mimo faktu, iż Filar II jest lepiej dopasowany do specyfiki Banku, niż ogólne zapisy Filara I identyczne dla wszystkich banków.

Przy wyznaczaniu kapitału ekonomicznego uwzględnia się zarówno bieżącą sytuację Banku, jak również spodziewane, definiowalne scenariusze rozwoju aktywności. Przyjmuje się, iż szacunek wpływu przyszłego rozwoju aktywności Banku dotyczy horyzontu nie dłuższego niż 3 lata. Zakłada się, że w pierwszym okresie wyznaczania kapitału ekonomicznego, jako podstawę traktuje się informacje dotyczące bieżącej sytuacji Banku.

Wyznaczanie kapitału ekonomicznego w ramach Grupy DZ BANK AG.

Obecnie trwa w Banku projekt wyznaczania kapitału ekonomicznego w ramach ujednoliconego, skonsolidowanego procesu zarządzania kapitałem w Grupie DZ BANK AG. Proces ten ma na celu estymację kapitału wewnętrznego na pokrycie takich ryzyk jak:

- Ryzyko rynkowe – estymowane za pomocą wewnętrznego modelu wartości zagrożonej, zakładającego poziom ufności na poziomie 99,95% i 250 dniowy okres utrzymywania pozycji.
- Ryzyko kredytowe – estymacja za pomocą wewnętrznego modelu wartości zagrożonej. Parametrami wejściowymi jest wyznaczona na podstawie ratingów zewnętrznych wartość PD (Probability of Default) oraz wartość LGD (Loss Given Default) uwzględniająca wartość likwidacyjną zabezpieczeń.
- Ryzyko partycypacji w innych podmiotach – mierzone na podstawie zmienności wartości księgowej lub wartości rynkowej danej jednostki.
- Ryzyko strategiczne – 5% wartości pozostałych ryzyk za wyjątkiem ryzyka partycypacji.
- Ryzyko operacyjne – kapitał ekonomiczny liczony na podstawie metody standardowej.

Przy wyliczeniu globalnego poziomu kapitału ekonomicznego na poziomie Banku uwzględniany jest efekt dywersyfikacji wymienionych kategorii ryzyka. Efekt ten mierzony jest na podstawie macierzy korelacji wyznaczanej na poziomie Grupy DZ BANK AG.

Bank ustala w ramach procesu konsolidacyjnego maksymalny poziom ryzyka, na który będzie mógł być narażony w danym roku w zakresie swojej działalności operacyjnej. Poziom ten oznacza jednocześnie minimalną kwotę kapitału, którą Bank musi utrzymać na pokrycie ryzyka. Kwota ta jest następnie alokowana na poszczególne kategorie ryzyka. Kapitał, który jest potrzebny do pokrycia tych kategorii ryzyka stanowi górną granicę ryzyka, którą Bank jest w stanie zaakceptować.

W kwartalnych interwałach następuje kontrola poziomu ryzyka zgodnie z przedstawioną powyżej metodyką.

Struktura funduszy własnych oraz współczynnik adekwatności kapitałowej

Podstawowym miernikiem gwarantującym bezpieczeństwo banku jest utrzymywanie funduszy własnych na poziomie adekwatnym do wielkości ponoszonego ryzyka. Bank na mocy prawa bankowego zobowiązany jest do utrzymywania funduszy własnych na poziomie zapewniającym wielkość współczynnika wypłacalności nie mniejszą niż 8%. Szczegółowe informacje dotyczące struktury funduszy własnych oraz sposobu kalkulacji współczynnika wypłacalności znajdują się w nocie 35.8 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego „Zarządzanie kapitałem”. W związku z wykorzystaniem przez Bank możliwości zastosowania tzw. „okresu przejściowego” wszelkie wyliczenia oparte są na kalkulacjach obowiązujących Grupę na dzień 31 grudnia 2007 r. tzn. bez uwzględnienia wymogów wynikających z Nowej Umowy Kapitałowej.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. współczynnik wypłacalności Grupy osiągnął wartość 11,97 %.

PODPISY OSÓB REPREZENTUJĄCYCH SPÓŁKĘ

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/ Funkcja	Podpis
2008-03-31	Rainer Fuhrmann	Prezes Zarządu	
2008-03-31	Andrzej Kopec	Członek Zarządu	
2008-03-31	Friedrich Graf zu Rantzau	Członek Zarządu	

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej DZ Bank Polska S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej DZ Bank Polska S.A., dla której DZ Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, Pl. Piłsudskiego 3, jest podmiotem dominującym, obejmującego:

- skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2007 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 2.263.501 tys. zł,
- skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku wykazujący zysk netto w kwocie 14.334 tys. zł,
- zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku wykazujące zwiększenie kapitału własnego w kwocie 14.138 tys. zł,
- skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych w kwocie 261.802 tys. zł,
- dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie wymienionego skonsolidowanego sprawozdania finansowego odpowiedzialność ponosi Zarząd Jednostki Dominującej. Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o rzetelności, prawidłowości i jasności tego skonsolidowanego sprawozdania.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone metodą pełną w odniesieniu do jednostki zależnej.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zmianami),
- norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce

w taki sposób, aby uzyskać racjonalną, wystarczającą podstawę do wyrażenia opinii, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów. Badanie obejmowało w szczególności sprawdzenie dokumentacji konsolidacyjnej, z której wynikają kwoty i informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, a także ocenę zasad (polityki) rachunkowości, zastosowanych do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz istotnych związanych z tym szacunków oraz ogólną ocenę prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Jesteśmy przekonani, że przeprowadzone przez nas badanie zapewniło nam wystarczającą podstawę do wyrażenia opinii.

W naszej opinii – w oparciu o wyniki przeprowadzonego badania - zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej DZ Bank Polska S.A. za rok obrotowy 2007, zostało

sporządzone we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską i przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Grupy Kapitałowej na dzień i za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2007 roku.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2007 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, a zawarte w nim informacje, zaczerpnięte bezpośrednio ze zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Piotr Sokołowski
Członek Zarządu
Biegły rewident
nr ewid. 9752

Wacław Nitka
Członek Zarządu
Biegły rewident
nr ewid. 2749

.....
Izabella Jędrzejewska-Gołąb
Biegły rewident
nr ewid. 10563/7977

.....
osoby reprezentujące podmiot

DELOITTE AUDYT Sp. z o.o.
ul. Piękna 18, 00-549 Warszawa
tel. 511-08-11, fax 511-08-13
NIP 527-020-07-86; REGON 010076870

.....
podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 31 marca 2008 roku

Raport uzupełniający opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Dane identyfikujące badaną jednostkę

Jednostka dominująca Grupy Kapitałowej działa pod firmą DZ BANK Polska S.A. („Bank”). Siedzibą Banku jest Warszawa, pl. Piłsudskiego 3.

Bank prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, związanej aktem notarialnym w dniu 20 grudnia 1989 roku przed notariuszem Leszkiem Zabielskim w Warszawie (Repertorium A III Nr 1003/1990).

Bank został założony na podstawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego nr 1/98 z 15 grudnia 1989 roku o utworzeniu Banku Amerykańskiego w Polsce S.A. w Warszawie.

Dnia 5 września 2003 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchwałą nr 2 o zmianie Statutu Banku zdecydowało o zmianie nazwy Banku na DZ BANK Polska Spółka Akcyjna. Bank może również używać skrótu tej nazwy: DZ BANK Polska S.A.

Bank został zarejestrowany w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy XVI Wydział Gospodarczy-Rejestrowy dla m. st. Warszawy, w dziale B pod numerem 21178 na podstawie postanowienia z dnia 14 lutego 1990 roku. Aktualnie Bank jest wpisany do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy XII Wydział Gospodarczy Rejestrowy w Warszawie pod numerem KRS 0000046610.

Bank posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 526-03-06-365 nadany przez I Urząd Skarbowy Warszawa Śródmieście w dniu 26 listopada 1996 roku.

Urząd statystyczny nadał Bankowi REGON o numerze: 001419215.

Bank działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych oraz prawa bankowego.

Według statutu Banku przedmiotem jego działalności jest:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów bankowych,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie akredytyw,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych, których przedmiotem są warranty,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- wykonywanie terminowych operacji finansowych,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,

- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- wykonywanie czynności obrotu dewizowego,
- wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
- wykonywanie czynności bankowych na zlecenie innych banków,
- udzielenie pożyczek pieniężnych oraz pożyczek i kredytów konsumenckich,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- pośrednictwo w wykonywaniu przekazów pieniężnych lub gotówkowych w obrocie pieniężnym z zagranicą oraz dokonywanie rozliczeń w kraju, w zakresie wynikającym z ustawy Prawo dewizowe.

W badanym okresie Bank prowadził działalność we wszystkich wymienionych wyżej obszarach, z wyłączeniem:

- emitowania bankowych papierów wartościowych,
- wykonywania operacji czekowych i wekslowych, których przedmiotem są warranty,
- przechowywania przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępniania skrytek sejfowych,
- wykonywania czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych.

Kapitał zakładowy Banku według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku wynosił 123.000.000 zł i dzielił się na 41.000.000 akcji o wartości nominalnej 3 zł każda, w tym 266.070 akcji serii I uprzywilejowanych co do głosu. Według stanu na dzień 28 stycznia 2008 roku (data ostatniego Zgromadzenia Akcjonariuszy) wśród akcjonariuszy Banku znajdowali się:

Akcjonariusz	Struktura własności	Liczba głosów na WZA*
DZ Bank AG	99,88%	75,00%
Pozostali udziałowcy	0,12%	25,00%
Razem	100,00%	100,00%

* Uchwała KNB z dnia 6 marca 2002 r. zezwała DZ BANK AG na wykonywanie ponad 66% głosów, nie więcej niż 75% głosów na WZA.

W roku obrotowym nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym jednostki dominującej.

W badanym okresie nie wystąpiły zmiany w strukturze własności kapitału zakładowego jednostki dominującej.

Po dniu bilansowym nie nastąpiły żadne zmiany w kapitale zakładowym Spółki:

Kapitał własny Grupy według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku wynosi 241.665 tys. zł.

Rokiem obrotowym Grupy Kapitałowej jest rok kalendarzowy.

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień wydania opinii wchodził:

– Rainer Fuhrmann	-	Prezes Zarządu,
– Andrzej Kopeć	-	Członek Zarządu,
– Friedrich Graf zu Rantzau	-	Członek Zarządu.

W badanym okresie nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku w skład Grupy Kapitałowej DZ Bank Polska S.A. wchodzi:

- podmiot dominujący - DZ Bank Polska S.A., oraz
- spółka zależna - Dom Maklerski AmerBrokers S.A.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym na dzień 31 grudnia 2007 roku objęte zostały następujące spółki:

a) Jednostka dominująca – DZ Bank Polska S.A.

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego podmiotu dominującego DZ Bank Polska S.A. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku. W wyniku przeprowadzonego badania wydaliśmy w dniu 31 marca 2008 roku opinię bez zastrzeżeń.

b) Spółki objęte konsolidacją metodą pełną:

Nazwa i siedziba Spółki	Udział w kapitale (w %)	Podmiot przeprowadzający badanie sprawozdania finansowego i rodzaj wydanej opinii	Data opinii
Dom Maklerski AmerBrokers S.A., Al. Jerozolimskie 123a, 02-017 Warszawa	100%	Deloitte Audyt Sp. z o.o. – opinia bez zastrzeżeń	8 lutego 2008

2. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Działalność Grupy Kapitałowej w 2006 roku zamknęła się zyskiem netto w wysokości 7.257.812,47 zł. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2006 podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Badanie zostało przeprowadzone przez podmiot uprawniony Deloitte Audyt Sp. z o.o. Biegły rewident wydał o tym sprawozdaniu w dniu 7 marca 2007 roku opinię bez zastrzeżeń.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatwierdzające skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2006 odbyło się w dniu 26 kwietnia 2007 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2006 zostało zgodnie z przepisami prawa złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 8 maja 2007 roku i złożone do opublikowania w Monitorze Polskim B w dniu 10 maja 2007. Sprawozdanie to zostało opublikowane w Monitorze Polskim B nr 1446 w dniu 31 sierpnia 2007.

3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone na podstawie umowy z dnia 21 czerwca 2007 roku, zawartej pomiędzy DZ Bank Polska S.A. a firmą Deloitte Audyt Sp. z

o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Piękna 18, wpisaną na prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone pod nadzorem biegłego rewidenta Izabelli Jędrzejewskiej-Gołąb (nr ewidencyjny 10563/7977) w siedzibie Spółki Dominującej w dniach od 12 do 23 listopada 2007 roku i od 4 do 22 lutego 2008 roku oraz poza siedzibą Spółki Dominującej od 25 lutego do 31 marca 2008 roku.

Wyboru podmiotu uprawnionego dokonała Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 12 czerwca 2006 roku na podstawie upoważnienia zawartego w par. 19 punkt 3 ust. 4 statutu Banku - Spółki Dominującej.

Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz biegły rewident Izabella Jędrzejewska-Gołąb potwierdzają, iż są uprawnieni do badania sprawozdań finansowych oraz spełniają warunki określone w art. 66 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości, do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej DZ Bank Polska S.A.

4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa jednostki

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu naszego badania.

Podmiotowi uprawnionemu i biegłemu rewidentowi w trakcie badania udostępniono wszystkie żądane dokumenty i dane, jak również udzielono wyczerpujących informacji i wyjaśnień, co między innymi zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem Zarządu Spółki Dominującej z dnia 31 marca 2008 roku.

5. Sytuacja majątkowa i finansowa Grupy Kapitałowej

Poniżej zaprezentowane są podstawowe wielkości ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz wskaźniki finansowe opisujące wynik finansowy Grupy Kapitałowej, jej sytuację finansową i majątkową w porównaniu do analogicznych wielkości za lata ubiegłe.

<u>Podstawowe wielkości z rachunku zysków i strat</u> <u>(w tys. zł)</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>	<u>2005</u>
Wynik z tytułu odsetek	41.151	31.984	32.006
Wynik z tytułu prowizji	19.479	12.609	9.613
Wynik z tytułu operacji finansowych	(11.275)	1.086	12.390
Wynik z pozycji wymiany	25.614	20.024	22.497
Koszty działania banku	(53.416)	(46.990)	(48.141)
Zysk netto	14.334	7.258	16.349
<u>Analiza wskaźnikowa</u>	<u>2007</u>	<u>2006</u>	<u>2005</u>
– Wskaźnik zyskowności ogółem	9,49%	5,86%	12,66%
– Współczynnik wypłacalności	11,97%	14,93%	16,90%
– Wskaźnik kredytowania	85,51%	86,63%	73,44%
– Wskaźnik kredytów zagrożonych brutto	5,56%	12,21%	20,04%
– Wskaźnik kredytów zagrożonych netto	1,37%	5,47%	9,33%
– Wskaźnik depozytów	67,87%	63,57%	70,95%
– Wskaźnik kapitałów własnych	10,68%	10,67%	11,04%
– Zysk na jedną akcję (w złotych)	0,35	0,18	0,40

Analiza powyższych wielkości i wskaźników wskazuje na wystąpienie w roku 2007 następujących tendencji:

- współczynnik zyskowności ogółem liczony jako stosunek wyniku netto do przychodów z tytułu odsetek, prowizji oraz wyniku z tytułu operacji finansowych i wyniku z pozycji wymiany wyniósł się na koniec 2007 roku do 9,49% w porównaniu z 5,86% na koniec roku ubiegłego i 12,66% na koniec roku 2005,
- współczynnik wypłacalności wyniósł na koniec 2007 roku 11,97%. Wymagany przez NBP poziom tego wskaźnika wynosi 8,0%,
- udział kredytów netto w sumie aktywów Banku spadł na koniec 2007 roku do 85,51% w porównaniu z 86,63% na koniec roku ubiegłego,
- wskaźnik kredytów zagrożonych brutto liczony jako stosunek kredytów zagrożonych brutto do kredytów ogółem brutto wyniósł w 2007 roku 5,56%, w porównaniu do 2006 roku, kiedy wyniósł 12,21% i 20,04% w 2005,
- wskaźnik kredytów zagrożonych netto liczony jako stosunek kredytów zagrożonych netto do kredytów ogółem netto wyniósł w 2007 roku 1,37%, w porównaniu do 2006 roku, kiedy wyniósł 5,47% i 9,33% w 2005,
- wskaźnik depozytów liczony jako stosunek wkładów i lokat do sumy bilansowej wyniósł 67,87% w roku 2007 w porównaniu do 63,57% w roku 2006 i 70,95% w roku 2005,

- wartość wskaźnika kapitałów własnych wyrażonego stosunkiem kapitałów własnych do sumy pasywów wyniosła 10,68% w roku 2007 w porównaniu do 10,67% w roku 2006 i 11,04% w roku 2005,
- wartość zysku netto przypadającego na jedną akcję na 31 grudnia 2007 roku wynosiła 0,35 zł. Zysk na jedną akcję na koniec 2006 roku wynosił 0,18 zł. a w 2005 – 0,40 zł.

Stosowanie zasad ostrożności

Całkowite zaangażowanie Banku na dzień 31 grudnia 2007 roku z tytułu udzielonych kredytów, pożyczek pieniężnych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych w stosunku do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie nie przekroczyło odpowiednio 20% i 25% funduszy własnych Banku. Podczas przeprowadzania badania nie stwierdziliśmy faktów wskazujących na nie stosowanie się przez Bank w okresie od dnia 1 stycznia 2007 roku do dnia 31 grudnia 2007 roku do obowiązujących zasad ostrożności określonych przepisami Prawa Bankowego, uchwałami Zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz uchwałami Komisji Nadzoru Bankowego.

Współczynnik wypłacalności

Podczas przeprowadzania badania nie stwierdziliśmy nieprawidłowości w zakresie ustalenia współczynnika wypłacalności na dzień 31 grudnia 2007 roku zgodnie z uchwałą Nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym zakresu i warunków stosowania metod statystycznych oraz zakresu informacji załączanych do wniosków o wydanie zgody na ich stosowanie, zasad i warunków uwzględniania umów przelewu wierzytelności, umów o subpartycypację, umów o kredytowy instrument pochodny oraz innych umów niż umowy przelewu wierzytelności i umowy o subpartycypację, na potrzeby wyznaczania wymogów kapitałowych, warunków, zakresu i sposobu korzystania z ocen, nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3).

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Informacje na temat badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2007 roku i obejmuje:

- skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2007 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 2.263.501 tys. zł,
- skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku wykazujący zysk netto w kwocie 14.334 tys. zł,
- zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku wykazujące zwiększenie kapitału własnego w kwocie 14.138 tys. zł,
- skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych w kwocie 261.802 tys. zł,
- dodatkowe informacje i objaśnienia.

Struktura aktywów i pasywów oraz pozycji kształtujących wynik finansowy została przedstawiona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Badanie objęło okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku i polegało głównie na:

- badaniu prawidłowości i rzetelności przygotowanego przez Zarząd podmiotu dominującego skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- badaniu dokumentacji konsolidacyjnej,
- ocenie prawidłowości zastosowanych w trakcie konsolidacji metod i procedur konsolidacyjnych.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami prawa oraz normami wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanymi przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.

2. Dokumentacja konsolidacyjna

Jednostka dominująca przedstawiła dokumentację konsolidacyjną obejmującą:

- 1) sprawozdanie finansowe jednostki powiązanej, w tym:
  - a) podstawowe (oryginalne) sprawozdanie finansowe jednostki powiązanej,
  - b) sprawozdanie finansowe jednostki powiązanej dostosowane do zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących przy konsolidacji,
  - c) przekształcenie uprzednio opublikowanych skonsolidowanych sprawozdań finansowych do zasad zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej,

- 2) wszelkie korekty i wyłączenia dokonywane podczas konsolidacji, niezbędne do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego,

Podstawy sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2007 sporządzono zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Określenie jednostek Grupy Kapitałowej

Przy określaniu zakresu i metod konsolidacji, jak również stosunku zależności stosowano kryteria określone w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej.

Okres obrotowy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na ten sam dzień bilansowy i za ten sam rok obrotowy, co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej – DZ Bank Polska S.A. Jednostka zależna objęta konsolidacją sporządziła sprawozdanie finansowe na ten sam dzień bilansowy, co jednostka dominująca. Rok obrotowy spółki zależnej objętej konsolidacją został zakończony 31 grudnia 2007 roku.

Metoda konsolidacji

Konsolidacja sprawozdań Grupy Kapitałowej, w odniesieniu do jednostki zależnej, została przeprowadzona metodą pełną przez sumowanie w pełnej wysokości wszystkich, odpowiednich pozycji sprawozdań finansowych podmiotu dominującego i jednostki zależnej objętej konsolidacją.

Po dokonaniu sumowań dokonano korekt i wyłączeń konsolidacyjnych, które dotyczyły:

- wartość nabycia udziałów posiadanych przez jednostkę dominującą w jednostce zależnej oraz część aktywów netto jednostki zależnej odpowiadająca udziałowi jednostki dominującej we własności tej jednostki,
- wzajemne należności i zobowiązania jednostek objętych konsolidacją,
- istotne przychody i koszty dotyczące operacji pomiędzy jednostkami objętymi konsolidacją.

3. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej

Spółka dominująca potwierdziła zasadność zastosowania zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Zasady wyceny aktywów i pasywów, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały prawidłowo i kompletnie opisane w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Spółka Dominująca sporządziła dodatkowe informacje i objaśnienia w postaci not tabelarycznych do poszczególnych pozycji skonsolidowanego bilansu i rachunku zysków i strat oraz opisów słownych, zgodnie z zasadami zawartymi w MSSF.

Noty objaśniające do pozycji: rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne, rezerwy prawidłowo przedstawiają zwiększenia i zmniejszenia oraz tytuły tych zmian w ciągu roku obrotowego.

Dla poszczególnych aktywów wykazanych w skonsolidowanym bilansie przedstawiono możliwość dysponowania nimi z uwagi na zabezpieczenia poczynione na rzecz wierzycieli.

Jednostka dominująca dokonała prawidłowej prezentacji poszczególnych składników aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Skonsolidowany bilans, skonsolidowany rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym oraz skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych wraz z dodatkowymi notami, informacjami i objaśnieniami, stanowiącymi ich integralną część, zawierają wszystkie pozycje, których ujawnienie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest wymagane przepisami MSSF.

Zarząd sporządził i załączył do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej w roku obrotowym 2007. Sprawozdanie z działalności zawiera informacje wymagane przez art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych. Dokonaliśmy sprawdzenia tego sprawozdania w zakresie ujawnionych w nim tych informacji, dla których bezpośrednim źródłem jest zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

4. Informacje i ustalenia końcowe

Oświadczenia Zarządu

Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz biegły rewident otrzymali od Zarządu Spółki Dominującej pisemne oświadczenie, w którym Zarząd stwierdził, iż Grupa Kapitałowa przestrzegała przepisów prawa.

Piotr Sokołowski
Członek Zarządu
Biegły rewident
nr ewid. 9752

Wacław Nitka
Członek Zarządu
Biegły rewident
nr ewid. 2749

.....
Izabella Jędrzejewska-Gołąb
Biegły rewident
nr ewid. 10563/7977

.....
osoby reprezentujące podmiot

DELOITTE AUDYT Sp. z o.o.
ul. Piękna 18, 00-549 Warszawa
tel. 511-08-11, fax 511-08-13
NIP 527-020-07-86; REGON 010076870

.....
podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 31 marca 2008 roku